

МЗ рекетира болнични шефове

36 директори накарани да подпишат декларации, че дължат пари на здравното министерство

Здравното министерство се опитва да рекетира директори на общински болници и използва страха им, че няма да получат дължимите им от бюджета пари. Само преди няколко дни, на 14 март, 36 болнични шефове са привикани в МЗ и са накарани да се подпишат под

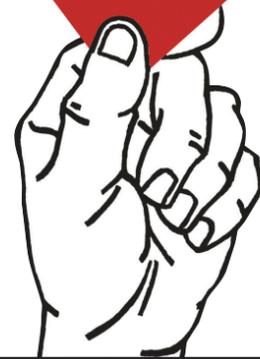
записи на заповеди, които ги задължават за изплатят определени суми на министерството. Като краен срок за изплащането на "задълженията" е вписан 21 април.

Всички тези болници не са получавали с месеци дължимите субсидии от държавата за

хемодиализа, реанимация, спешна помощ и ТЕЛК. Те извършват всички дейности, но не получават заплащане от държавата. По този начин общинските болници задължават към персонал, лекари, медицински сестри, доставчици на лекарства и консумативи.

Под страх, че няма да си получат парите от НЗОК и МЗ, директорите са изнудени да подписват декларации с невярно съдържание. Според въпросните заповеди болниците дължат пари на министерството, а не обратното.

Стр. 2

НАЦИОНАЛЕН ПРОТЕСТ

СОФИЯ
26 МАРТ 2011 Г.
11,30 Ч.
ПЛ. „АЛ. БАТЕНБЕРГ“

НЯКОЛКО ДУМИ Прозрачност ли?

Александър СИМОВ

“Освен законите и процедурите по света съществуват и моралът, доброто име, общественото доверие...”. Тези думи принадлежат на Искра Фигосова и са казани в далечната 2009 година, когато клишетата “прозрачност” и “морал”, и “ново отношение” бяха любимата политическа дръвка на ГЕРБ.

Две години по-късно госпожа Искра Фигосова май напълно е забравила собствените си политически мантри и нравоучителни пояснения. Съвсем очевидно вече общественото доверие не представлява някаква ценност за нея. От НАП вчера обявиха, че са приключили проверката на Фигосова по сигнал за това, че тя е получила 150 хиляди лева по договор с фирма “Титан”. Тъкмо когато общественото доверие очакваше да научи има ли нещо вярно в тази информация (при нейното обявяване Фигосова я отрече и дори се ожали, че скоро ще я изкарат канибал), изведнъж се оказа, че тя е засекретена. Зам.-шефката на парламентарната група на ГЕРБ не разрешила нейното оповестяване.

Няма общественото доверие по тази земя, което да може да съществува в остър недостиг на информация. Какво точно има да крие госпожа Фигосова, че така демонстративно отказва да предостави на хората, които са гласували за нея, тази информация. Изобщо политическата сила ГЕРБ превърна НАП в нещо като пералня на замърсен имидж. Цветан Цветанов бе оневинен от данъчните поне формално, въпреки че никой не повярва на данните от проверката. Сега Фигосова дори не иска да участва в медийната игра на разследване, а направо реши да се откаже от всичко, което е говорила две години, и да се сниши, за да я отминне бурята.

Прозрачност, общественото доверие, морал?

Очевидно в ГЕРБ тези думи вече са виц.

Абдулхамид Алнасър за войната в Либия

Франция и Италия се вслушаха в американския съвет: „Най-добрият начин да се отървеш от кредитора е като убиеш кредитора!“

Стр. 10

Плевнелиев разигра скандал заради „Тракия“

Министърът съзря саботаж от страна на БСП. Не разбира, като му се говори на експертен език, отвърнаха от опозицията.

Стр. 2

Тази нощ в 3 ч. местим часовниците с час напред

Идеята за преминаване към лятно часово време принадлежи на американския изобретател, който всъщност е бил и президент на САЩ - Бенджамин Франклин.

Стр. 30

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ученици от България, Испания и Словения се събраха във Велико Търново, за да се включат в Европейски детски форум. По време на него се проведе дискусия за правата на детето, която е организирана по проекта “Европа за децата, Европа с децата”, финансиран от Генерална дирекция “Правосъдие” на ЕК

Яйца за преработка се продават като пресни

Производителите обещаха, че няма да повишават цените по Великденските празници

Стр. 6

Съботно-неделно приложение

ПЕГАС & Неделник

Откъде идва приказката за арменския поп

Стр. 14

България

Плевнелиев разигра скандал, за да не отговори за „Тракия“

Удобни въпроси и скандали скриха регионалният министър от темата за материалите, с които се изгражда Лот 2 на магистрала „Тракия“. Първоначално на министъра бе зададен удобен въпрос от гербаджията Иван Вълков.

След като Плевнелиев изрецитира „за всички вложени материали в насипите на „Тракия“ има протоколи от изпитване от експертите на Централния институт за пътни технологии, както и от независима акредитирана лаборатория“, той нападна Димчо Михалевски, че имало

Ако бъде спряно финансирането за изграждането на Лот 2, то ще е заради неадекватното гържане на министъра, коментираха от левицата

Ира МИЛЕВА

политици, които ходели с бурканчета с пепел и „хвърляли пепел в очите на хората“. Плевнелиев се ожали, че Брюксел вече се бил самосезирал и ще „трябва да пишем кофе с мастило обяснения“. Вместо да дадем право на хората да работят, ние се упражняваме в този парламент с глупости, коментира в кулоарите министърът на регионалното развитие.

Явно не разбират като се говори на експертен език, коментира в кулоарите и Димчо Михалевски. Той допълни, че БСП изрично е представила резултатите на лабораторията в България, защото „не може все да идват от Брюксел и да ни вършат работата“. Лабораториите, чиито данни Плевнелиев цитира в отговора си, са били поставени под натиск, категоричен бе Михалевски. Ако бъде спряно финансирането на маги-

стралата, то ще е единствено заради неадекватното поведение на министъра, заключи депутатът от левицата.

Покрай отговора на министъра отново се разигра скандал в пленарната зала. Димчо Михалевски поиска да направи лично обяснение, след като името му бе споменато от Плевнелиев. Водещият заседанието Павел Шопов обаче категорично бе решил да не даде думата на Михалевски и дори изрецитира

нови правила за водене на заседание, а накрая посъветва депутата, ако не е доволен, да се обърне към Конституционния съд. Мая Манолова обаче обясни на атакиста, че си позволява да прави неща, които са извън правомощията му на зам.-председател на Народното събрание. Най-нормално е като те обидят, да отговориш. Само страхливият човек обижда и не ти дава възможност за отговор, заяви Манолова.

Георги Първанов:

Не излизаме от кризата, има криза в управлението

Има криза в управлението - това е причината страната да не излиза от кризата. Това каза президентът Георги Първанов пред граждани на Монтана в четвъртък.

Президентът беше скептичен за мерките срещу ръста на цените на горивата, защото резултатът от изкуственото им стопиране ще е нов скок след месец. „Ножницата между доходи и цени се разтваря. Правителството трябва да се разплати с бизнеса, за да се повиши и потреблението, и производството“, категоричен е президентът.

„Искам следващият президент да е по-добър, по-интелигентен и по-действен от мен. Не бих ревнувал. Аз имам самочувствието на успял политик, и то политик, който е постигнал всичко сам“, заяви пред жителите на Монтана президентът.

Политан за АБВ, Първанов сподели, че движението е територия на диалог между доказани управленци и млади хора, между леви и десни земеделци, социалдемократи, социалисти. АБВ се опитва да даде шанс на младите. Той посочи, че АБВ няма да има кандидат, но може да подкрепи

кандидатури за кметове и общински съветници. Защо дружеството на пчеларите може да подкрепя кандидати, а АБВ да не може, коментира президентът.

Бъдещото управление не може да бъде само ляво или само дясно, бъдещият парламент отново ще трябва да излъчи коалиционно правителство, смята Георги Първанов. Според него изборите не са предрешени. Той цитира изследване на Алфа Рисърч, според което 63% не са готови да подкрепят кандидат на ГЕРБ за президент. Първанов препоръча всеки да изгледа в интернет запис „Как ГЕРБ прави избори в Пловдив“ и го определи като наричник за фалшификация на вота.

Да поздравя президента поиска и Цветан Канчев, който е бил кмет на село Долна Рикса близо 30 години. „Защо един кмет може да управлява толкова мандати, а президентът има право само на два?“, обърна се със съжаление Канчев към госта Първанов. „Не съжалявайте, че няма да можете да гласувате за мен като кандидат-президент. Може пък да се наложи да ме подкрепите на други избори“, отговори държавният глава.

Искам следващият президент да е по-добър, по-интелигентен и по-действен от мен. Не бих ревнувал, заяви Първанов в Монтана

МЗ рекетира болнични шефове

От стр. 1

За скандалния случай, за който ДУМА писа, разказа вчера опозицията по време на парламентарния контрол. Стефан Константинов не отрече, че подобно нещо се е случило в кабинета на директор дирекция „Бюджет и финанси“ в МЗ на 14 март. Какво знае по случая здравният министър Стефан Константинов и ще има ли наказания, попита депутатката от левицата Мая Манолова. Той потвърди, че е имало такава среща, но не можа да даде подробности кой е наредил подобно отношение към общинските болници. Постаново-

вил съм проверка и като приключи тя, ще ви докладвам подробно, бе краткият отговор на здравният министър. По думите му обаче случаят „не трябва да се драматизира“ и „никой не е искал да взима пари от болниците“.

Когато е притиснат до стената, всеки шеф на болница ще подпише всякакъв документ. Това е рекет и е част от стила на сегашното управление, заключи Манолова и обеща, че ще продължи да нищи случая.

Константинов призна, че държавата няма достатъчно средства, за да плаща на общинските болници. Резервът на здравната каса ще бъде разблокиран в последните

два месеца на годината, защото парите от бюджета няма да стигнат за дофинансиране, се разбра след въпрос на Корнелия Нинова. За първи път публично здравният министър заяви, че предвидените бюджетни средства са недостатъчни и ще стигнат само за 10 месеца на годината. В официалното решение на МЗ е записано, че резервът ще се разблокира само при нужда и след допълнително преизчисление на делегираните бюджети.

Няма да бъде изпълнено обещанието на здравното ведомство, че парите за общински болнични заведения няма да са по-малко от мина-

лата година. Има диспансери, за които предвидените субсидии са намалени с 50 процента, и въпреки оръзването все още не са изплатени. Какво ще се случи с диспансерите в Благоевград, попита Корнелия Нинова. Предстоят фалити на общински болници и специализирани лечебни заведения още в следващите няколко месеца, предупреди тя. Министърът отговори единствено, че през 3 месеца ще се прави анализ на нуждите на отделните болници и може би ще има преизчисление на субсидиите. Кога обаче ще започнат да се превеждат навреме държавните пари към болниците не стана ясно.

Информацията за доходите на Фидосова била секретна

НАП е приключила работата си по проверката на доходите на Искра Фидосова, съобщи шефът на дирекция „Комуникации и протокол“ в НАП Росен Бъчваров. Резултатите от проверката обаче оставали конфиденциална информация, тъй като зам.-шефката на ПГ на ГЕРБ не била дала разрешение за оповестяване на данните. Бъчваров отказа да коментира дали във връзка с приключилата проверка на доходите на Искра Фидосова е сезирана прокуратурата. Според данъчните закони, ако бъдат установени данни за данъчно престъпление, материалите се предават на прокуратурата. Миналата седмица лидерът на ДСБ Иван Костов заяви, че е получил мейл, в който се твърди, че данъчната проверка на доходите на Искра Фидосова е приключила и инспекторите са установили, че депутатката наистина е взела 150 хил. лв. от „Титан“. Информацията за това бе оповестена в края на януари от РЗС. Тогава Яне Янев съобщи, че Фидосова е взела 150 000 лева за отдаване под наем на имот на сметочистващата фирма „Титан АС“. Според платежното нареждане, което представи Янев тогава, сумата е била преведена на 15 декември 2007 г., когато сегашната народна представителка е била член на Изпълнителната комисия на ГЕРБ.

Изборите пред провал заради ГЕРБ, алармират от РЗС

Изборите са пред провал, алармираха от РЗС вчера. ГЕРБ цели да си осигури служебна победа, коментира Яне Янев и допълни, че управляващите са заложили тежки капани в Изборния кодекс. Като пример той посочи сроковете, заложи за местния вот. 90 дни преди изборния ден мест-

ните избори трябва да бъдат насрочени. Това означава, че ако датата ще е 23 октомври, те трябва да бъдат насрочени до 25 юли. ЦИК пък трябва да подготви изборните книжа до 28 юли. 75 дни преди изборния ден според закона партиите трябва да се регистрират. Това означава 10 август.

В изборния кодекс е записано също така, че ГРАО трябва да провери подписите за регистрацията на партиите 72 дни преди самия изборен ден. Това прави 7 август. От РЗС подчертаха, че реалното време, което се дава на партиите да се подготвят и регистрират, е 28 юли - 7

август. Това означава според РЗС, че Синята коалиция за това време трябва да събере 75 000 подписа. От РЗС са категорични, че Изборният кодекс цели саботирането на изборите. Според член на изборния закон отговорността за провеждането на изборите може да се възложи на конкре-

тен министър. Хората на Янев са убедени, че тази отговорност ще бъде дадена на Цветан Цветанов. Янев е недоволен, че ЦИК ще се представя от председателя на управляващата партия. Те целят да произнесат смъртни присъди на политическите си опоненти, заключи лидерът на РЗС.

България

Цитат на деня

Как ме видяхте с гърба си,
че разговарям с друг

Парламентарната шефка Цеца Цачева
подценява възможностите на Петър Курумбашев

www.duma.bg

ГЕРБ СЕ ОЖАЛИХА:

БСП ни пречи да строим магистрала

Социалистите поканиха на днешния си митинг всеки, който не иска мизерия и отчаяние

Ралица НИКОЛОВА

Пречите ни да строим магистрала, защото ни завиждате. В този стил ГЕРБ отговори на призива на БСП и левицата за национален протест. Декларация срещу безхаберието, некадърното управление и режисирани пиар-акции на кабинета прочете Ангел Найденов от парламентарната трибуна.

Мизерията, борбата за оцеляване и нарастващото отчаяние на хората са сред водещите мотиви, с които опозицията излиза на протест днес. Найденов цитира шокиращи данни за доходите и за галопиращите цени на основни стоки, горива и лекарства. Според статистиката средният доход през последното тримесечие на 2010 г. е бил 308 лв. 60% от този доход са отивали основно за стоки и услуги, от които зависи оцеляването на всеки човек. Още повече разходи за храна и здраве имат най-бедните - пенсионере-

ри, безработни и хората на социални помощи. Над 80 процента от техните доходи покриват храната, тока, водата и лекарствата им. За всичко останало, което им поднася ежедневието, хората разполагат с до 40 лв. на месец, алармира депутатът.

Вместо решения на тези проблеми, правителството ни предлага пиар-акции и замразяване на доходите. Управляващите залагат на илюзорни рейтинги, докато за обикновения човек се връщат мрачните времена на борбата за оцеляване, категорични са левите.

Правителството се провали, а вероятността за завличане на икономиката още по-надолу поставя въпроси за оставането на ГЕРБ във властта, допълни Ангел Найденов. Той покани на днешния протест всеки, който е недоволен от безхаберието на властта, от демагогията, от липсата на икономически решения и от пълната липса на грижа за обикновения човек.

Депутатите от ГЕРБ бурно се разшумяха и спешно спретнаха отговор. На трибуната излезе Иван Вълков, който обвини БСП, че "разпространява лъжи и клевети" с единствената цел да пречи на ГЕРБ да управлява. Според мнозинството опозицията дори умишлено спирала развитието на държавата, за да накара хората да се разочароват от сегашното управление. Опитват се да трупат рейтинг за местните и президентските избори, като саботират усилията на кабинета да строи магистрала, да усвоява средства по европейски фондове и да създава икономически активни граждани, продължи да размахва пръст Вълков. По думите му от БСП измервали магистралите с бурканчета кисело мляко и хляб. Спрете да лъжете хората, че са бедни, защото ние инвестираме в инфраструктура, продължи с ентузиазма си гербаджията. Левицата подценявала хората, а опозицията била популистка.

Младите пренесоха протеста и в интернет

Младежкото обединение в БСП започна интернет-подписка срещу управлението на ГЕРБ в сайта www.azprotestiram.com под искането "ГЕРБ - вн от властта".

"Усещането за криза се смени с това за катастрофа. Всеки четвърти млад човек в България е "излишен" и жертва на безработицата. Ще покажем червен картон на ГЕРБ и в интернет. Така може да бъде чуто и гласът на всички хора с гражданска позиция, които няма да са с нас на площада на 26 март" обяви лидерът на МО в БСП Явор Гечев.

Освен чрез интернет младите в БСП ще се включат в националния политически протест на 26 март и с ак-

цията "Хладилник" срещу политиката на замразяване на доходите. На площада в София ще бъдат подредени празни хладилници от цялата страна, върху които хората са оставили бележки с послания и искания към управляващите. До момента акцията се е провела във Варна, Пловдив, Бургас, Стара Загора и Кюстендил.

"Не можем да храним децата си с магистрала", "Газим Европа с Развита Бедност - това е ГЕРБ", "Искам да работя!", "Не ям асфалт!", "Дянков, иди си!" - това са само част от посланията. Събраните мнения ще бъдат връчени на кабинета, а акция "Хладилник" ще продължи в цялата страна.

Левицата иска заплащане за извънредния труд на полицаите

Ралица ДИМИТРОВА

Предложения за промени в Закона за МВР ще внесат депутатите от левицата, стана ясно вчера. В момента с поправките, направени от правителството на ГЕРБ, не се заплаща нито нощният труд на полицаите, нито всички извънредни часове работа. Депутатът от КБ Петър Курумбашев цитира мнение на омбудсман Константин Пенчев, който посочва нарушаване на редица социални придобивки за служителите на МВР. Така например

към момента полицаите получават допълнително заплащане само за 50 часа извънреден труд, дори и да са натрупали двойно повече. Нощните часове, които почти в цял свят се заплащат двойно, вече не се покриват с допълнителни средства. Едното обяснение на управляващите е, че няма пари, а другото - че няма достатъчно кадри и се налага претовареност на много служители. Отговора на Цветан Цветанов се разбира, че полицаите имали право да се компенсират с допълнителен платен отпуск. Това

обаче всъщност няма как да стане заради промените в социалния кодекс, които мнозинството прокара миналата година.

Затова от левицата са подготвили промени в Закона за МВР и скоро ще ги депозират в Народното събрание. Вярно е, че имате по-малко хора от нужния състав, а полицаите са все по-натоварени. Но трябва да има възможност или да им се плаща за всички положен труд, или да не им се позволява да взимат повече от 50 часа извънредно, подчерта Курумбашев.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Цветан Цветанов набързо разпореди на Красимир Велчев каква да бъде реакцията на генералите от ГЕРБ

Костов нападна Борисов, иска референдум за АЕЦ „Белене“

Тъмсините яростно се нахвърлиха срещу Бойко Борисов с декларация от парламентарната трибуна по повод АЕЦ "Белене". Лидерът на ДСБ Иван Костов обясни, че министър-председателят се държал "безотговорно", като повторил обещанието си да строи централата, и то след трагедията в Япония. Целият свят преразглеждал пози-

цията си за ядрената енергетика, а България се държала неадекватно. Сините поискаха замразяване на проекта без каквито и да е преговори с руската страна. Съдбата на централата трябвало да се реши с референдум, след като българите подробно се информират за заплахата от ядрената енергетика.

Ние казваме:

- НЕ на бедността;
- НЕ на растящите цени;
- НЕ на монополите;
- НЕ на корупцията и организираната престъпност;
- НЕ на полицейщината и страха;
- НЕ на безизходицата и отчаянието;
- НЕ на управленската некомпетентност.

Ако и ти казваш НЕ...

- Ако искаш реални и справедливи доходи...
- Ако искаш сигурност и справедливост...
- Ако искаш достъпно и качествено здравеопазване...
- Ако искаш съвременно образование и бъдеще за децата си...
- Ако искаш да живееш достойно...
- Ако искаш да спре хаосът в Родината ни...
- Ако си отвлечен от безумието, наречено управление на ГЕРБ...

**АКО НЕ СИ БЕЗРАЗЛИЧЕН,
БЪДИ С НАС В ДЕНЯ НА ПРОТЕСТА!**

България

www.duma.bg

Оправдаха Йордан Лечков

Христо ДИМИТРОВ

Сливенският кмет Йордан Лечков бе оправдан вчера по делото за търговия с влияние и измама. Това реши Старозагорският окръжен съд след 3-часово заседание.

3 години затвор поиска окръжният прокурор на Сливен Пламен Стефанов за Лечков. Той обвини бившата футболна легенда, че е създал престъпен кръг и традиционно не зачита устано-

вения ред в страната. Съдът разпита счетоводителката на ОФК "Сливен 2000" Таня Колева и бившият зам.-кмет на Сливен Румен Андонов. Извършена бе и очна ставка с жалващия се от Лечков бизнесмен Илия Кирилов-Манастира и свидетеля Жечко Славов заради разминавания в показанията им.

Според държавното обвинение Йордан Лечков е въвел в заблуждение Илия Кирилов и му е обещал съдействие за

решаване на проблем, който не е от неговата компетенция и правомощия. За целта е поискал и получил 5000 лв. под формата на дарение за нуждите на ОФК "Сливен 2000", чийто президент е.

"Възнамерявам да съдя за набеждаване тъжителя и прокурора. За мен това е един импотентен прокурор, импотентни са и обвиненията му. Този човек ми е образувал още 10 дела, които са съшити с бели конци", категоричен беше Лечков.

Половината коли у нас - на наг 15 години

Около 55% от регистрираните 3,3 млн. автомобили у нас са на повече от 15 години. До 5-годишни са 10% от превозните средства, от 6 до 15 години са около 30%. Стария автопарк като проблем на пътната безопасност посочи Антон Антонов, началник сектор "Пътен контрол" в "Пътна полиция". Основните мерки, които България трябва да предприеме, за да се сведе нивото на смъртност

при пътни инциденти до показателите на развитите европейски държави, са обновяването на автомобилния парк и подобряването на второкласните пътища, смятат експертите. Основен проблем за България остава състоянието на второкласната и третокласната пътна мрежа, които представляват 82% от общата, призна Светослав Каймаканов от Агенция "Пътна инфраструктура".

Представителите на Областния съвет на БСП в Кърджали Теодора Каракостова и Назми Мюмюн навърх Благовещение вчера подариха червени рози, символ на красотата и топлината, на всички рогилки в града и им пожелаха добри вести да ги споделят цяла година, а на бъдещите майки скоро и те да чуят благата вест

Фармацевти скачат срещу промени в Закона за лекарствата

Ябълката на разгора са продавачите на козметика в аптеките

Аида ОВАНЕС

Магистър-фармацевти от Велико Търново, Стара Загора и Монтана са приели декларация срещу изготвения от МЗ проект за промени в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Това съобщиха от Българския фармацевтичен съюз. Измененията предвиждат значителни реформи в областта на фармацевтията без участието на фармацевти, лекари, дентални лекари и пациентски организации, поясни пред ДУМА Мирослав Ненчев, председател на съюза. Министерството не е уважило нито едно предложение на съсловната

организация. Едно от тях беше в аптеките да не продават нефармацевти.

Към министъра на здравеопазването се създава комисия по цени и реимбурсиране, която обединява досегашните комисии по цените и по позитивния списък. В състава ѝ влизат представители на МЗ, НЗОК и агенцията по лекарствата. Предвижда се тя да е на подчинение към МЗ вместо към МС, както са в момента двете комисии. Съюзът на фармацевтите негодува, че в комисията няма да има представители на МТСП, Министерството на икономиката и на съсловни и пациентски организации.

Работата на Висшия съвет по фармацията се изпразва от

МЗ ОБЕЩАВА БЕЗПЛАТНИТЕ ЛЕКАРСТВА ДА СТИГАТ ДО ПАЦИЕНТА 2 ПЪТИ ПО-БЪРЗО

Два пъти ще се съкрати срокът за достъп на медикаментите, които държавата плаща, до пациентите. Това пише в проект, публикуван на сайта на МЗ. В момента регистрирането на цена на медикаментите и включването им в позитивния списък отнема поне 135 дни. С промените този срок ще стане 60 дни. Фирмите за лекарствата с рецепта, които не са включени в позитивния списък и не се плащат с държавни средства, ще регистрират пределни цени за продажба на дребно. Промяната ще засегне около десет лайфстайл продукта, които са с малко потребление и заради сегашната ценова регулация могат да се оттеглят от българския пазар.

съдържание, каза Ненчев. Той допълни, че в края на месеца във връзка със създаденото напрежение в сектора ще свикат извънредно заседание на обществения съвет в здравеопазване-

то, в който участват съсловните организации на медицинските специалисти, пациентските организации и синдикатите.

Според проекта на МЗ Висшият съвет по фармация зана-

пред няма да участва в издаването на разрешения на аптеките. В тази дейност съветът дублира работата на МЗ, коментира пред ДУМА Николай Костов, председател на Асоциацията на собственици на аптеки. Организацията приветства очакваната промяна, според която нефармацевти могат да продават козметика, санитарно-хигиенни материали и хранителни добавки в аптеките. Разширяват се правата и на помощник-фармацевтите, каквито са около 4 хил. души. Те няма да могат самостоятелно да продават само лекарства с рецепта и да консултират.

В проекта се предвижда и намаляването на допълнителното материално стимулиране на работещите в МЗ и в ИАП от 40% на 25% от постъпленията от регистрационни такси на медикаменти.

Четирима ранени при ромска Венгета

Христо ХРИСТОВ

Две жени и двама мъже постъпиха в болницата след стрелба с незаконно огнестрелно оръжие на ул. "Кокиче" в ромската махала "Кирил и Методий" в Чирпан. Мелето започнало вчера сутринта заради спор за момиче. В ръкопашната схватка влезли около стотина представители на враждуващите от десетина години кланове на Малетата и

Гагарините, пострадали има и от двете страни.

С простреляно от сачма око е гагаринката Любка Костова, в гърдите и раменете е простреляна Атанаска Демирева от Малетата. С огнестрелни рани по подбедрицата е 32-годишният Митко Колчев, настанен в местната болница, а 17-годишният Динко Янков е обслужен амбулаторно. Двете простреляни жени са изпратени в Стара Загора.

Тежко въоръжени полицаи от чирпанското РПУ и антимафиоти от Стара Загора блокираха около обяд махалата, в която живеят над 4000 ромци. Задържани и разпитани са 7 мъже на възраст между 17 до 43 г. Извършват се обиски за незаконното оръжие. От началото на годината това е трети кръвав сблъсък на ул. "Кокиче", нямало данни сблъсъците да са на религиозна почва.

Снимка АВТОРЪТ

Оловна сачма е засегнала дяното око на Любка Костова

Мъж заплаши да се взриви в Пловдив

Мъж заплаши да се самовзриви вчера в пловдивския квартал Кючук Париж. Няколко часа той бе убеждаван да не го прави, като в преговорите се включи дори свещеник.

Стоян Стоянов, на 55 години, се барикадира в апартамент на седмия етаж в жилищен блок на ул. "Скопие". Той обяви, че ще взриви 3 бутилки про-

пан-бутан. Съседите му разказаха, че от началото на годината бил разведен и живеел сам.

Антимафиоти се качиха на покрива на блока, на мястото пристигна и шефът на ОДП - Пловдив, комисар Тодор Чонов. Той заедно с осмина спецполици се опита да разговаря с мъжа. Пред блока бяха изпратени и няколко пожарни коли и линейка.

Евакуирани бяха живеещите във входа, а районът бе отцепен. По-късно към преговорите със Стоян се включиха и двама психолози. Майката на мъжа също поиска среща с него. Кметът на Пловдив Славчо Атанасов пък обеща да намери работа на Стоян, който бил безработен от скоро и най-вероятно това го е подтикнало към опит за самоубийство.

РАЗКРИХА УБИЙЦАТА НА 15-ГОДИШНО МОМИЧЕ ОТ МЕЗДРА

22-годишната Нели Панова е задържана за убийството в парка на Мездра, съобщи комисар Росен Иванов, директор на ОД на МВР във Враца. Младата жена нанесла с нож четири прободни рани в шията на 15-годишната Надежда Вълкова. Убийството станало в ранните часове на 24 март в градския парк и няма свидетели. Смъртта е настъпила от кръвозагуба, показала аутопсията. По тялото няма следи от изнасилване, макар то да е открито със смъкнат панталон, а част от дрехите на убитата бяха разхвърляни из парка. Това е ин-

сценировка, за да бъдем подведени, поясни Иванов. Като друга подвеждаща стъпка на 22-годишната Нели той посочи, че часове преди тялото да бъде открито, тя лично отишла в полицията, за да обяви за изчезването на 15-годишната. Нели Панова е криминално проявена и осъждана за кражби, в момента е в пробация, допълни от полицията. Момичетата били приятелки. Полицията потвърди, че Надежда няколко пъти е гостувала на Нели в железничарския град. Най-вероятно еднаквата съдба свързва осиновените девойки.

България Банковият похитител се предаде в ефир

Някои хора използваха случая да си поизлъска имиджа и рейтинга, смята депутатът Йордан Бакалов

След близо 39 часа, прекарани в клон на "Инвестбанк" в Сливен, нападателят, похитил и след това освободил шестима служители на банката и ранил един охранител, се предаде малко след 7 ч. вчера. Националните телевизии излъчваха на живо как 27-годишният Стефан Петров излезе бавно от банковия офис с маска на лицето и високо вдигнати ръце. Той застана по средата на улицата и изчака спокойно до него да се приближат служители на МВР, които му поставиха белезници и го отведоха.

След като освободи всички заложници ден по-рано, нападателят се барикадира в трезора на банковия клон. Шефът на Института по психология на МВР Неделчо Стойчев обясни след края на драмата, че единственото условие, което Петров поставил, за да излезе, е да не бъде убит. Не са давани храна и вода на похитителя, уточни Стойчев.

Решението да се предаде Стефан Петров взел след непрекъснати преговори, които били завършени от втори екип психолози, защото главният преговарящ от началото на кризата Тодор Тодоров капнал от дългите разговори. В самото начало похитителят нямал искания, а поискал време да помисли какво точно желае. Той обясни, че Петров няма престъпно мислене и в началото изобщо не е смятал да взема заложници. Младият мъж бил зле подготвен за нахлуване в банката с изключение на фак-

Култов момент от пресконференцията на освободените касиерки - главният комисар Калин Георгиев се наведе над една от тях и ѝ припомни шепнешком, че е забравила да благодари на премиера за освобождаването си

та, че е бил въоръжен с пистолет и е имал маска.

Шестте служителки са физически добре, но преживеният шок бил огромен. Простреляният мъж е в стабилно състояние, съобщиха лекарите.

Случаят в Сливен ще влезе в учебните планове за работа в подобни ситуации, обяви Цветан Цветанов. Той обясни, че похитителят съжалявал за постъпката си. Когато една операция завърши успешно, ние я отчитаме като успешна, защото нямаме жертви, посочи Це-

танов. Попитан дали Борисов е говорил лично с похитителя, Цветанов каза, че това не е толкова важно.

Най-хубавото е, че случаят в Сливен приключи и има добър край. Но той трябва да е сигнал, че такива случаи могат да бъдат повторени заради онова, което се случва в икономиката и състоянието на обществото. Това заяви депутатът от Синята коалиция Йордан Бакалов, член на вътрешната комисия.

Няма как министър-предсе-

Нападателят от Сливен кротко изчака да му сложат белезниците

Доживотен затвор заплашва Стефан Петров

20 години затвор или доживотна присъда може да получи Стефан Петров. Предстои да бъде повдигнато обвинение срещу извършителя за опит за грабеж в големи размери и опит за убийство, коментира окръжният прокурор на Сливен Пламен Стефанов. Той уточни, че това е все още само на работна фаза. Нападателят е с мярка за неотклонение "задържане под стража" за 72 часа, в понеделник ще бъде поискан постоянен арест. Стефанов се въздържа от коментари за начина, по който е била проведена полицейската операция за извеждането на заложниците и уговарянето на банковия грабител да се предаде.

дателят да прави контакт лично с похитителя, смята Бакалов. "Това е против всякакви правила. Явно някои хора използват въпросния случай да си поизлъска малко имиджа и рейтинга. Да не говорим за това, че лично той едва ли не бил дал гаранции. На него и на всички около него трябва да им стане ясно, че единствената гаранция са законите на Република България, а не министър-председателят. Той не може да гарантира нищо, защото има независима съдебна власт, която в крайна сметка трябва да отреди", заяви депутатът.

Действията на професионалистите от МВР оценявам като

много добри, успешни, логични и в конкретния случай, който не е типичен за българската действителност, специалистите показва адекватност. Това каза депутатът от КБ и член на вътрешната комисия Атанас Мерджанов. "Това, което ме смущава, е прекаленото политическо показване на случая и възползването от тази ситуация що се отнася до изявленията на вътрешния министър. Едва ли от Лондон може да се управлява операция и да се дават съвети, още повече че той на няколко пъти попадна в конфузна ситуация, цитирайки факти, които не отговаряха на действителната обстановка", посочи Мерджанов.

Търговският регистър: Няма гостъп го услугата!

Веселка ВЕНКОВА

Service unavailable (няма достъп до услугата) - с това съобщение на специално монтирания екран в залата за заседания приключи демонстрацията на свободен достъп до Търговския регистър пред правната комисия. "Проблемът се появи, когато започна разглеждането на изменението в Закона за Търговския регистър. Щом хората разбраха за намерението достъпът им до регистъра да бъде ограничен и той частично да бъде затворен, започна източване на данни и масови справки, което претовари системата и тя блокира". Това призна директорката на Агенцията по висванията Виолета Николова, призована да демонстрира как безпроблемно се влиза в сайта на Търговския регистър.

Комисията поиска от Агенцията по висванията анализ за ефекта и стойността на различните варианти за публичен достъп до пълните данни за фирмите. "Демонстрацията" на публичен

достъп до сайта и откровенията на Николова обаче спряха разглеждането на законодателните поправки.

"Разбрахте ли, че практическият резултат от идеите ви да ограничите достъпа до Търговския регистър е, че системата блокира", обърна се към вносителя Емил Радев Янаки Стоилов. От агенцията признаха, че дори занаят да се скрие част от информацията за фирмите, данните вече са "прибрани". Всички заинтересувани притежават вече "необходимата" информация и на практика се оказва, че официално обявената цел за ограничаването на достъп до регистъра с цел да спрат измамите и кражбата на фирми няма да бъде постигната, заяви Стоилов.

След суматоха депутатите взеха солмоновско решение и пратиха поправките в несъществуваща работна група. Не стана ясно защо в нея ще има представители на всички парламентарни групи, щом групата ще е в Министерството на правосъдието.

КЪРПЯТ КОЗМЕТИЧНО И ДУНАВ МОСТ

Дупките по Дунав мост, откъдето минава целият транспортен поток от и към Европа, се отварят след всеки сняг, но и сега единственото, което ще се прави, е козметичен ремонт. За да се ремонтира изцяло мостът, е нужно да се предприемат съвместни действия с румънската страна, тъй като откъм Гюргево съоръжението също е в плачевно състояние. Ще се търси и финансиране по ОП "Транспорт", събщи новият директор на АПИ Стоян Михалев. "Имаме предвиден бюджет от 1 млн. лв. за рехабилитация на моста. Предстои почистване, оправяне на фугите, ще има на мяста и леко преасфалтиране. Това обаче със сигурност няма да реши основния проблем на моста и ще имаме разговори, в които да се търси ново решение", добави Михалев.

15 работни групи ще оправят дупките в София

До края на април 15 групи ще работят за ремонт на големите софийски булеварди. Това обясни зам.-кметът по транспорта Любомир Христов. Програмата на Столичната община за текущия ремонт на улиците и булевардите е на стойност 27 млн. лева.

Преди 10 дни започнахме програмата по изпълнение на текущия ремонт на улиците на София с бавни темпове, защото имаше ваљежи, каза зам.-кметът. Едва тази седмица са започнали активните работи в целия град. До края на април фирмите за поддръжка на уличната мрежа трябва да приключат работата си по основните булеварди и улици в София. Зам.-кметът посочи, че усилията са съсредоточени и по ремонт на вътрешнокварталните улици.

"Консервирането и превенцията на основните булеварди, които бяха извършени през есента на миналата година, дадоха ефект и по тази причина ще успеем да се справим с ремонтите", добави Христов. Предстоят ремонти на основни булеварди като "Цариградско шосе", "България" и други.

Не само в "Млагодост" дупките по пътните платна са повече от здравите участъци

Икономика

www.duma.bg

Яйца за преработка се продават като пресни

Производителите обещаха, че няма да повишават цените по Великденските празници

Вносни яйца, предназначени за преработка, се преупаковат в България и се продават като пресни, алармираха вчера от Съюза на птицевъдите в България. Производителите съобщиха, че срокът на годност е 28 дни от датата на снасянето, а не от датата на пакетирването. От съюза настояват за по-стриктни проверки в търговската мрежа преди Великденските празници. Българските яйца се продават на загуба заради скъпите фуражи, с които се изхранват птиците. Вече има 4 фирми за яйца, които са фалирали, обявя вчера председателят на птицевъдния съюз Борис Стоиленов.

В същото време на щандо-

вете у нас има полски яйца, които се продават на цена по-ниска от производствената, каза Стоиленов, според когото това се обяснява с факта, че фирмите-вносителите не плащат ДДС и така правят дъмпинг на пазара. Заради това птицевъдите настояват за спешна среща с министъра на земеделието Мирослав Найденов. Във връзка с това вчера директорът на агенцията по храните Йордан Войнов обясни, че има голяма партия яйца внос от Полша с изтекъл срок на годност. Агенцията ще провери дали те са попаднали в търговската мрежа предвид предстоящите празници.

По Великден производителите няма да вдигат цените на яйца и пилешко. А ако има

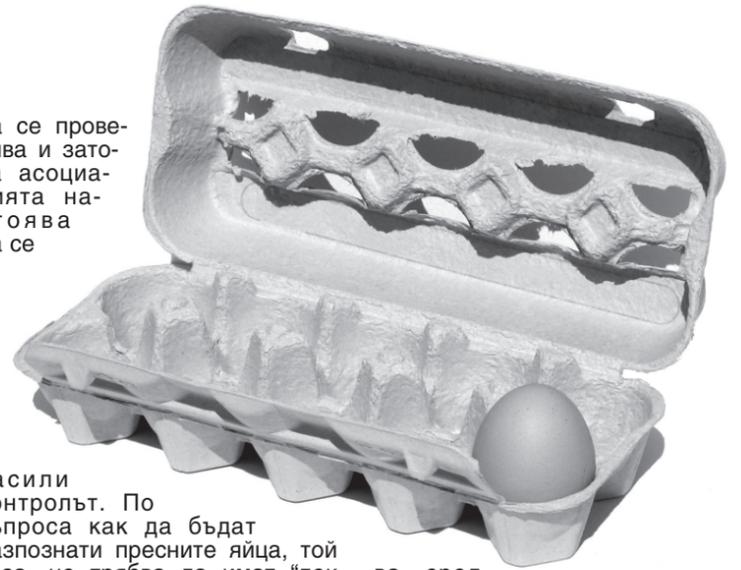
оскъпяване, то ще бъде заради по-голямата печалба на търговците. Ако някой хипермаркет увеличи цените на яйцата или месото за Великден, това няма да се дължи на производителите - категорично заяви Борис Стоиленов. Той изрази тревога, че в много от търговските вериги няма намаление на цените и каза, че около 40% от продажните цени се фактурират от търговците. За Великден ще има достатъчно пресни български яйца с бяла и кафява черупка, както и птиче месо, гарантира Стоиленов.

Шефът на съюза Борис Стоиленов каза, че при проверки на ДВСК са били намерени и бракувани яйца с изтекъл срок, както и счупени и замърсени такива. Трудно е всеки камион

да се провери и зато- ва асоциацията на- стоява да се

засили контролът. По въпроса как да бъдат разпознати пресните яйца, той каза, че трябва да имат "лек блясък". Вкъщи това може да се провери чрез потапяне в чаша вода - най-пресното яйце потъ-

ва, средно прясното остава по средата, а ако е старо - плува отгоре.

ШАПЪТ МОЖЕ ДА СЕ РАЗПРОСТРАНИ НАВЪТРЕ В СТРАНАТА

Има опасност от разпространението на вируса на шапа от Бургаско към вътрешността на страната - основно в съседните области, алармира вчера директорът на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) д-р Йордан Войнов. Две са новите огнища на шапа в бургаската община Средец - в селата Кирово и Граничар. 300 от животните там са унищожени или продължават да се унищожават. Предишните огнища на шапа бяха в селата Резово, Кости и Граматиково в Бургаско, припомни д-р Войнов. Само в община Средец обаче се отглеждат около 50 000 животни, които са близост до последните две огнища и за тях има потенциален риск от зараза.

Страната ни ще настоява да получи извънредно европейско финансиране за фермерите със свободно отглеждани животни в риск. В тази част на страната свободното отглеждане на животните е практика, каза д-р Войнов. Той обясни, че Турция е предприела мащабен лов с викане и гърмежи от страна на ловците и има страшно много диви животни, които навлизат на стада на наша територия.

Прилаганите мерки са два вида - умъртвяване на животните и спешна ваксинация в 10-километровата зона, но след това животните отново трябва да се умъртвяват. От ЕК смятат, че вариантът с ваксинацията не е удачен, понеже това може да се отрази зле на целия съюз.

Поискахме спешна техническа среща на 1 април в Брюксел, каза Войнов. Ще искаме допълнително финансиране, за да могат стопаните да приберат животните си. Свободното отглеждане на животните е като бомба със закъснител, посочи Войнов. Досега заради шапа у нас са избити 500 животни в Бургаско. Наложена е забрана за движение на животните и животински продукти от Бургаско към страната, уточни той.

Ще строим „Дунав мост 3“

Министерството на транспорта обявя процедура за възлагане на поръчка за избор на консултант за изготвяне на документация за разработване на прединвестиционни проучвания с технико-икономическа обосновка за проект "Изграждане на нов мост на река Дунав при Силистра-Кълъраш". Крайният срок за подаване на оферти е 15 април, съобщиха от пресцентъра на областната администрация на Силистра. В комисията, която ще има за задача да събере, разгледа и оцени офертите за възлагане на малката обществена поръчка за избор на консултант по проекта, е и зам.-областният управител Денка Михайлова.

министрация - Силистра, и народният представител Стефан Господинов работиха по обосновката на проек-

та, в това число и за включването му като предложение за Дунавската стратегия. Тази практическа стъпка за

реализацията на мащабното начинание е знак, че ност при Силистра ще има", коментира Михайлова.

Снимка БГНЕС

Трагичното състояние на Дунав мост доведе в Русе новия шеф на Агенция "Пътна инфраструктура". Дупките се отварят след всеки сняг, но единственото, което ще се направи, е козметичен ремонт

Софийското парно задължня с нови 70 млн. за газ

Въпреки поетия в началото на годината ангажимент да изчисти текущия си дълг към "Булгаргаз", за да продължи да получава гориво и да работи, софийската "Топлофикация" е задължняла с още 70 милиона лева от началото на отоплителния сезон досега, стана известно вчера. Текущите задължения на "Топлофикация" - София, към "Булгаргаз" в момента са 103 милиона лева, съобщи по време на открито заседание в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Александър Петров, началник-управление "Лицензионна дейност и корпоративни отношения" в газовото дружество. Той припомни, че текущите задължения на "Топ-

лофикация" - София, към "Булгаргаз" към 31 октомври 2010 г. са били 34 млн. лева.

Състоянието на "Топлофикация" се отразява и на "Булгаргаз" не само заради неиздължените вземания, но и защото води до натиск върху цената на природния газ. За да не се стига до поскъпяване на парното, ДКЕВР отказва да удовлетвори исканото от "Булгаргаз" поскъпяване на газа от началото на април с 6,1 на сто, предаде Медиапул. Повече от 4.5 на сто не бихме разрешили. Считам, че на този етап не трябва да повишаваме повече цената на природния газ, заяви вчера председателят на регулаторната комисия Ангел Семерджиев.

БСП с проект за управление на аграрния сектор

Дана РУСЕВА

Управленският проект на БСП за аграрния сектор обсъждаха вчера във Велико Търново земеделски кооперации от Североизточна България по инициатива на Съюза на кооперациите. Той включва основно проблемите с решаването на земеползването, създаване на Агенция по земята, ролята на земеделските кооперации и тяхната социална функция, коопериране на дребните стопани в рамките на едно населено място, подпомагане на поливното земеделие и др.

На срещата кооперациите представиха идеи как да се осъществи равнопоставеността на субектите в селското стопанство. Беше подчер-

тано отново, че кооперациите изпълняват социални функции и на практика поддържат селата. Участниците подкрепиха тезата в проекта, че субсидиите не трябва да се облагат с данъци.

Беше изразена тревога, че в Северна България няма висше аграрно училище и така трудно могат да се подготвят кадри - агрономи, зоотехници. Аграрната наука трябва да съдейства на производителите - е друга точка от управленския проект. Беше обсъден още проблемът с изравняването на земеделските субсидии на нашите производители с тези от другите европейски страни. Това да се случи е позиция на кооперациите. Друг акцент в управленския проект е

спирането на унищожаването на горите заради промени в климата. Субсидиране на горива, енергия, препарати за растителна защита, предвид много високите им цени - поискаха още кооперациите.

Трябва да има равнопоставеност при плащанията на земеделските субекти - настояха от кооперациите, които плащат немалко данъци. "В управленския проект на БСП идеята е да се направи Закон за ползване на земеделската земя. По този начин всички субекти - кооперации, арендатори, ЕТ, ЕООД, ООД, физически лица, ще бъдат в еднакъв данъчен и финансов режим" - казаха представителите на кооперации, като подкрепиха горещо такава позиция.

39 млрд. лв. е финансовото богатство на българите

39.7 млрд. лв. е финансовото богатство на българското население в края на 2010 г. Това показват данни в доклад на анализаторите от Industry Watch. Повишаването на цените, особено на храните и другите стоки от първа необходимост, ограничава възможностите на българите да спестяват, пише в доклада. Ако отчетем намаляването на покупателната способност на парите, се оказва, че растежът на финансовото богатство, измерено в стоки и услуги, се забавя значително през втората половина на 2010 г. - до 6% спрямо година по-рано. В края на 2009 г. богатството ни беше на стойност 36 млрд. лв., а годишният му темп на нарастване - 7%. Нарастването на финансовите активи се дължи основно на покачването на частните пенсионни спестявания и на увеличението на депозитите с 3 млрд. лв. през 2010 г. Според статистиката на БНБ спестяванията на домакинствата вече са над 28 млрд. лв. Основна роля за ръста им през 2010 г. изиграха изгодните лихви и несигурната икономическа среда.

Според Industry Watch богатството ще продължава да расте, но с по-бавни темпове. Причините са слабият ръст на доходите, инфлацията и намаляването на лихвите по депозитите. За да съхранят стойността на спестяванията си, част от домакинствата избират по-рисковите инвестиции в акции и взаимни фондове. Ипотечното кредитиране расте с 3%, което разширява жилищния пазар. Възможно е разпродаване на имоти, с които са обезпечени лоши кредити. Това може да окаже натиск върху цените на имотите.

Свят

Снимки БГНЕС

Пропрезидентски митинг се състоя в Дамаск в "деня на достойнството", когато в южната част на Сирия противници на режима призоваха за пореден път за оставка на държавния глава Башар Асад

ЕС обединен срещу дълговата криза

Срещата на 27-те обаче не успя да разсее опасенията за еврозоната

Държавните и правителствените ръководители на 27-те страни от ЕС одобриха широк пакет от реформи за стабилизиране на Европейския валутен съюз. Сред мерките са по-строг пакт "Евро-плюс" и Европейският механизъм за стабилност. Въпреки това Европейският съвет приключи, без да се постигне основната цел - да се засили доверието в устойчивостта на единната европейска валута и на еврозоната като цяло.

Пактът "Евро-плюс" предлага нови качествени мерки за икономическа координация в общността. Причините за приемането му са желанието на членовете на еврозоната да имат по-координирано управление. Общо шест страни извън еврозоната обявиха, че се присъединя-

ват към пакта. В пакта влизат България, Дания, Полша, Румъния, Литва и Латвия. Президентът на ЕС Херман Ван Ромпой уточни, че вратите на пакта остават отворени и за останалите извън еврозоната. На този етап Швеция, Малта, Чехия и Унгария заявиха ясна позиция срещу пакта. В "Евро-плюс" са вписани стриктно следване на Пакта за стабилност и растеж, наблюдение на макроикономическите показатели и прилагане на стратегията Европа 2020. Споразумението предвижда страните да приемат законови забрани срещу натрупването на дългове над 60% от БВП, да координират политиката си при определяне на данъчните основи и да обвържат ръста на заплатите с производителността, а възрастта за пенсиониране - с продължителността на жи-

вота. Синдикални организации и леви партии в Европа вече изразиха тревоги за възможен спад на доходите и загуба на социални придобивки заради пакта.

Лидерите на ЕС одобриха и създаването на Европейския стабилизационен механизъм (ЕСМ), който има за цел да осигури стабилността на финансовите основи на еврозоната. След одобрение от националните правителства той ще замести съществуващия в момента временен стабилизационен фонд на ЕС, чиито финансови активи достигат 440 млрд. евро. Общите активи на ЕСМ бяха фиксирани в размер на 700 млрд. евро, а непосредственият кредитен капитал ще съставлява 500 млрд. евро. Частта от ЕСМ, която ще бъде под формата на налични пари, ще достигне 80 млрд. евро. Първите средства от тази част трябва да постъпят от юли 2013 г. Те ще се внасят в продължение на

5 години на ежегодни траншовете. Заради португалската криза обаче в Брюксел така и не беше утвърдено планираното увеличаване на временния европейски спасителен фонд до 440 милиарда евро. Сред причините за това бе и категоричната позиция на Финландия, която отказва да отпусне допълнителни средства преди парламентарните избори в страната в средата на април.

Европейските лидери се споразумяха да изчакат резултатите от изборите в Португалия и Финландия и отложиха решението за увеличаване на фонда до 250 милиарда на 440 милиарда евро за юни. Финансовите пазари незабавно реагираха и държавните облигации на Португалия и Гърция продължиха да се обезценяват.

Междувременно рейтинговата агенция "Стандард енд Пуърс" понижи кредитния рейтинг на Португалия с два пункта до "BBB".

Ситуацията във „Фукушима“ остава непрегвигима

Ситуацията в авариралата японска АЕЦ "Фукушима" остава непредвидима, заяви японският премиер Наото Кан. "Работим, за да не се влоши. Трябва да бъдем много внимателни", заяви Кан. Той се извини на фермерите и бизнесмените, засегнати от аварията. В телевизионно обръщение Кан благодари на работниците от комунални услуги, пожарникарите и военния персонал за това, че са рискували живота си, опитвайки се да охладят прегрелите реактори в АЕЦ "Фукушима 1".

По-рано японски специалисти предупредиха, че целостта на защитната обвивка на един от реакторите в авариралата АЕЦ вероятно е нарушена, което създава опасност от допълнително радиационно замърсяване. Вероятно се касае за обвивката на най-силно пострадалия Трети реактор, в който се съдържат 170 тона радиоактивно гориво.

Междувременно броят на загиналите при земетресението и вълните цунами в Япония надвиши 10 000 души. Бедствието на 11 март е отнело живота на 10 066 души, а 17 443 се водят безследно изчезнали, съобщи Националната полицейска агенция на Япония. В една от най-силно засегнатите префектури Мияги местните власти публикуваха информация в интернет за 2000 тела с надеждата да бъдат разпознати от техни близки. Измерената в европейските страни радиация, предизвикана от авариралата АЕЦ "Фукушима-1", не представлява опасност за общественото здраве. Това съобщи на брифинг говорителят на Световната здравна организация Грегъри Хартъл.

НАТО поема либийското небе

НАТО ще поеме командването върху налагането на забрана за полети зона над Либия, стана ясно след шестдневни разисквания на 28-те страни членки. Генералният секретар на Алианса Андерс Фог Расмусен заяви, че става дума за защитата на цивилното население в Либия от нападенията на армията на Муамар Кадафи. Той подчерта, че мандатът на НАТО се ограничава само до забраната за полети зона.

Паралелно с това ще продължат военните операции на коалицията на западните сили Франция, Великобритания и САЩ. В операцията срещу армията на Кадафи участват и ОАЕ, и Катар. Плановите на НАТО за създаване на забрана за полети зона над Либия предвиждат операцията да продължи три месеца, но въпреки това тя може и да се проточи по-дълго, обяви служител на НАТО, докато коалиционните сили извършваха поредните си удари срещу поддръжниците на Кадафи.

МВФ обсъжда споразумение с Букурещ

МВФ анализира седмата оценка на стъндбай споразумението с Румъния и искането на Букурещ за сключване на ново споразумение от предпазен тип, съобщи Ад-жерпрес. Изпълнителните директори на МВФ обсъдиха условията, при които приключва подписаното през 2009 г. споразумение. Румъния се отказа от осмия транш на стойност близо 1 млрд. евро, като по този начин общата сума по споразумението възлезе на 12,4 милиарда евро вместо 13,46

милиарда евро. Румъния иска да подпише този месец с МВФ ново споразумение на стойност пет милиарда евро, които да бъдат използвани само в спешни ситуации. 3,6 млрд. евро следва да бъдат предоставени от МВФ средства, а 1,4 млрд. евро - от ЕС. Румъния бе една от първите европейски страни, които през 2009 г. ползваха спешна финансова помощ от МВФ и ЕС за преодоляване на последициите от световната икономическа криза.

www.duma.bg

кратки

Икономиката на САЩ гръмна

Американската икономика се е развивала със значително по-бързи темпове от очакваното през последните месеци на миналата година. Това сочи нов доклад на министерството на търговията на САЩ, което ревизира прогнозата си за ръст на икономиката на 3,1 на сто. Според последните данни за четвъртото тримесечие на 2010 г. ръстът на американската икономика за периода е бил значително по-висок от 2,8%, което бе досегашната прогноза на правителството.

Албанските социалисти срещу Бериша

Опозиционната Социалистическа партия в Албания обвини правителството на Сали Бериша, че подготвя измами, с помощта на които управляващата Демократическа партия да победи на предстоящите местни избори през май. Лидерът на Социалистическата партия Еди Рама настоя за "прозрачност на изборните листи" и проверка на документите за самоличност на всички избиратели. Рама обвини министерството на вътрешните работи, че "допълва" избирателните списъци в Тирана със "свои" гласоподаватели от околните селища.

Наг 60 загинали при труса в Мианма

Наг 60 души са загинали, а десетки сгради са разрушени от силно земетресение в Мианма - в близост до границата с Тайланд. Според Геологическия топографски институт на САЩ трусът е с магнитуд 6,8 по скалата на Рихтер. Властите в Мианма предупреждават, че борят на жертвите може да продължи да се увеличава в град Тарлай, намиращ се в близост до епицентъра.

Върнаха водката в Думата

Депутатите в руската Дума решиха отново да разрешат в столовата им да се предлага и алкохол, пет години след забраняването му в сградата. Решението бе взето в разгара на поредните дебати, които се водят в Русия, за кампаниите против алкохола. Преди няколко месеца Думата прокара закон за нулева толерантност към шофирането в пияно състояние и забрани продажбата на твърд алкохол нощем. Жертвите на алкохолизма в Русия са неколкостотин хиляди души годишно. От началото на следващата седмица в Думата влизат в сила нови изисквания към облеклото, за да се засили авторитетът на държавната власт, съобщиха руски медии.

Европейски министри на околната среда яхнаха велосипедите по повод неформалната си среща в Будапеща

Свят

www.duma.bg

До 2025 г. 600 урбанистични центрове ще произведат 60% от глобалния БВП

Бум на градовете

До 2025 г. 136 нови града от т.нар. развиващ се свят ще заемат места сред водещите урбанистични центрове на планетата. Въпреки че на пръв поглед градският свят изглежда по-скоро статичен, новите мотори на глобалния икономически растеж крият изненади. Днес половината от населението на Земята вече живее в градове, които генерират над 80 процента от глобалния БВП. В наши дни 600 града произвеждат 60% от глобалния БВП, се отбелязва в доклад на института McKinsey Global. Според изследването "Градски свят: картографиране на икономическата сила на градовете" (Urban

World: Mapping the Economic Power of Cities) до 2025 г. тази тенденция ще се запази, но наборът от градове ще бъде коренно различен.

Развитият свят е представен с 380 града в сегашния списък на 600-те града, класирани по БВП. Тези центрове дават половината от икономическата производителност, като 1/5 от глобалния БВП идва от 190 града в Северна Америка. Същевременно 220 от най-големите градове в развиващите се региони допринасят с едва 10 на сто. Този баланс обаче ще бъде нарушен през следващите 15 години, смятат експертите. Всеки трети от развитите градове ще изпадне от списъка топ 600 до 2025 г., докато един от двайсет града, при нововъзникващите пазари, ще загуби място в класацията.

"През 2025 г. в 600

града ще живеят 735 млн. семейства, чийто среден доход за година ще е 32 хиляди долара", се казва в доклада. Според изследването в челната десетка на най-богатите градове на планетата ще бъдат Ню Йорк, Токио, Шанхай, Лондон, Пекин, Лос Анджелис, Париж, Чикаго, районът Рей-Пур и Шънджън.

Китай ще е начело на новото поколение икономически генератори с цели 100 нови проспериращи града, сред които Харбин, Шанту и Гуйян. Индия ще се включи с 13 нови попълнения като Хидерабад и Сурад. Латинска Америка ще се открие с осем динамични града, сред които Канкун, (Мексико) и Баранкия (Колумбия).

Населението в тези градове ще нараства с 1,6 пъти повече спрямо другите урбанистични центрове, но ключовият фак-

тор за просперитета се оказва БВП от глава на населението. Причината за това е, че новите градове ще се превърнат във важни нови пазари, приютили множество представители на средната класа със значителна покупателна способност.

Всяка седмица град-

ското население нараства с над 1 милион души, което е съизмеримо като процес с това ежегодно към лицето на Земята да се добавя седем пъти град с мащабите на американския Чикаго. Освен това анализатори констатираха, че центъра на тежестта на градския

пейзаж се измества от юг към изток. Експертите съветват компаниите, които се стремят към ръст, да насочат усилията си към нов прочит на урбанистичния свят. Защото специфичното за всяка страна мислене изглежда вече не е достатъчно специфично.

Снимка БГНЕС

"По-големи братко, целуни матушка (Русия - б.ред.) и ѝ кажи, че сме достойни хора, че се борим и че ще продължим да се борим. Кажй ѝ, че я обичаме!". Този транспарант посрещна руския премиер Владимир Путин на футболната среща между сръбския "Цървена звезда" и петербургския "Зенит". На стадион "Мала Маракана" в сръбската столица Путин бе аплодиран от зрителите, които скандираха: "Русия! Русия!". Някои от феновете дори носеха потрети на Путин

Ню Йорк гостижна 8,2 милиона

Населението на най-големия град в САЩ, Ню Йорк, достигна рекордно равнище за последните 10 години - 8 милиона и 175 хиляди души. Това стана ясно при оповестяването на резултатите от преброяване, извършено миналата година. Рекордът е със 166 хиляди души повече в сравнение с резултатите от преброяването през 2000 г. За пръв път от средата на XIX век в Ню Йорк е било регистрирано намаление на населението от африкански произход. През 2010 г. афроамериканците в Ню Йорк са били 23%, което е с 5 процентни пункта по-малко в сравнение с 2000 г. За сметка на това се е увеличил броят на жителите от азиатски произход, които са вече 13 на сто, т.е. над 1 милион души.

Като цяло испаноезичното население на САЩ за първи път е превишило 50 милиона души. През последните 10 години испаноезичните жители на САЩ са се увеличили с 43%, достигайки 50,4 млн. души. Те са с 15 млн. повече, отколкото са били през 2000 г. и в момента съставляват 16,3% от 308,7-милионното население на страната. "Това е младо население, чийто растеж се дължи на ражданията, а не на имиграция", твърди Вера Кон от института "Пю". Следващата по големина етническа група са афроамериканците, които са 42 млн. души (13,6% от населението). Азиатското население също се е увеличило от 10,2 млн. души през 2000 г. на 14,6 млн. през 2010 г. В момента те са 4,7% от населението на САЩ. Бялото неиспаноезично население се е увеличило с 1% през последните 10 години - от 194,6 млн. до 196,8 млн. души. Коренното американско население, включително това на Аляска, включва 5,2 млн. души, а това на Хаваите и тихоокеанските острови - 1,2 млн. души, като съставляват съответно 2,0 и 0,4% от цялото население на САЩ.

Либия, където се огураха котките

Дебора БИЛ

Често, а напоследък винаги, уви, се подозира, че зад една война стои петролът. Но войните не се правят "за да се вземе петрола" и точка: почти винаги той може спокойно да се получи с подписването на един договор и стискане на ръцете. Който има петрол, винаги има нужда да го продава. Разбира се, нараналото търсене и намаляващото предлагане подчиниха пазара на интересите на продавача, вместо на купувача, но целта и на двамата е една и съща. Затова проблемът не е "да се присвоят кладенците", а да се получат много изгодни споразумения. Което невинаги е възможно, особено когато страната-производител има силна държавна компания или закони, които не позволяват на чуждите компании да правят каквото си искат. Някои такива примери? Ирак на Садам, на

когото след войната беше наложен така обсъждания "закон за петрола", който на практика отне на иракския народ суверенитета върху природните му ресурси; Венецуела на Чавес, или Либия на Кадафи.

Последната страна, чрез държавната си компания НОС (National oil corporation), има договорна система, различна от всички други, използвани в останалия свят. Споразумението Ерса, което много компании подписаха в Либия, не предвижда възнаграждения под форма на процент от прихода, разделяне на оперативните разходи, такси от това. Много по-просто правителството прибира своя дял от брунтата продукция. Компаниите поемат сами производствените разходи, не плащат такси, нито права и разделят с Либия продукцията. Но не си мислете, че се дели 50 на 50, нищо подобно.

И ето как стигаме до "Ени", която добива в Либия още от преди идването на Кадафи и която винаги е била обсъждана от всички. Тя е може би и капката, която преля чашата, довела до днешните събития. За да разберем този въпрос с Либия, ни идва на помощ Уики-

ликс с някои секретни документи.

(17/06/2008) "Продължено е споразумението за газ и петрол с "Ени", другите компании се притесняват, че условията на договора ще се превърнат в неблагоприятен прецедент". Може би си спомняте - доста се говореше за това: през 2008 г. Либия поднови за още 25 години правото на "Ени" да добива. "С новото споразумение Ерса IV "Ени" намалява своя дял от брунтата продукция на 12% за петрола (от предишните 35-

50%) и на 40% за газа. Документът от "Уикиликс" продължава: "Потенциалният резултат от този договор на "Ени" е от голямо значение. Местните наблюдатели очакват, че успехът на НОС при получаването на толкова изгодни условия ще я накарат да преразгледа съществуващите договори с другите международни компании. С две думи: оплакват се, че "Ени" работи в Либия за тричички. И така конкурира другите компании, които също ще бъдат принудени от мощната

либийска компания да работят за "китайски" надници.

И действително ето, че НОС хваща за гърлото и другите компании: (23/07/2008) С ново споразумение делът от продукцията на европейския консорциум (този, който работи в района на Марзук, б.а.) падна от 25% на 13%. "Репсол", ОМВ, "Тотал" и "Сага петролеум" последваха други големи играчи в Либия и се подчиниха на натиска на НОС, подписвайки новото споразумение Ерса IV, което предвижда значително намаляване на дела на международните компании. И ако се съмнявате, ето ви на тепсия още един документ, в който се оплакват точно от твърдостта на НОС, и по-специално от авторитарното управление на директора Шукри Ганем. Който м.г. обяви, че иска да разшири проблематичното споразумение Ерса IV и към компаниите, които досега са ползвали традиционните концесии. "Една котка може да се одере по много начини", отбелязва той. Не толкова подписаните задушавачи договори, колкото тази метафора не успяват да преглътнат международните компании. Ето ги и последствията.

Петролният терминал в източния либийски град Брега

Свят Срещу вятъра на промените

Президентите, които искаха да станат крале, пагат, монарсите остават

Жак ШАРМЕЛО

Арабските бунтове свалиха от власт няколко президенти и заплашват да направят подобно нещо и с други. Но монарсите изглеждат за момента устояват на вятъра на промените, който духа из Северна Африка и Персийския залив. Според анализатори от региона този парадокс може да се обясни с монархическите изкушения на президентите и с все още съхранената легитимност на монарсите, които се задържат на власт.

“Ясно е, че първите, които се озоваха на прицела на недоволството срещу политическите режими, бяха президентите”, подчертава експертът Салман Шайх от института Брукингс в Доха. Първият президент, който падна, беше Зин ал Абидин Бен Али в Тунис. Последва го Хосни Мубарак в Египет. Днес президентът на Йемен Али Салех е мишена на гнева на протестиращите, настояващи за неговото оттегляне от поста. “Хората се разбунтуваха срещу президентските режими, които искаха да се превърнат в монархически династии”, обяснява Мустафа Алани от Центъра за изследване на Персийския залив в Дубай.

И наистина Бен Али и Мубарак имаха амбициите да определят членове на техните семейства за техни приемници, а Салех не криеше до неотдавна желанието си да види как синът му идва на власт на негово място. Това предаване на властта между членовете на една и съща

династия, по принцип нетипично за републиканските режими, позволи на сирийския президент Башар Асад да наследява баща си Хафез през 2000 г. Днес режимът в Дамаск също е изправен пред надигаща се вълна на недоволството. В Алжир президентът Абделазиз Бутефлика, на власт от 12 години, също се

край на над 40-годишното властване на авторитарния лидер Муамар Кадафи, чийто син Сейф ал Ислам до неотдавна се очертаваше като негов най-вероятен приемник. “Хората се разбунтуваха също срещу лидерите, дошли на власт като революционери и превърнали се през годините в тирани”, под-

облъсква с нарастваща опозиция, която го упреква, че действа като диктатор. Той има намерение да се бори за нов петгодишен президентски мандат през 2014 г. и е готов на всичко, за да го спечели.

В Либия въоръженият бунт с подкрепата на западни и арабски страни се опитва да сложи

чертава Джамил Мруе, журналист и коментатор, базиран в Абу Даби. Освен гнева на народите, намесата на армиите, застанали в Египет и Тунис, а отчасти и в Йемен на страната на протестиращите, се превърна в съществен фактор за възпиране на тези монархически изкушения за отклоняване от правия

СНИМКИ БГНЕС

Двете страни на монетата - военните и демонстрантите. В петък в Йемен бе организиран протестен поход срещу президента Али Абдула Салех

равляващата сунитска династия бяха смазани, когато исканията на демонстрантите за по-голямо участие в политическите процеси се превърнаха в искания за премахване на монархията. “Монархиите се ползват с по-голяма легитимност и с по-голяма стабилност, които са дълбоко вкоренени в традиционните общества”, казва Шайх. Освен това процесът на предаване на властта, дори и да не е прозрачен и да е често пъти предмет на вътрешни пазарлъци, не е подлаган на съмнение.

“Един крал има правото да предава властта на сина си или на брат си”, коментира Алани. “Но все пак, ако монархиите искат да оцелеят, те трябва да извършат реформи. Тяхната историческа легитимност няма да ги защитава вечно”, допълва той. Монархиите в Персийския залив се ползват с допълнително предимство пред необходимостта от реформи, защото Западът, и главно САЩ, няма да се стремят да ускорят събитията там, смята Шаих. “Защото тук играят много интереси, свързани с петрола и енергийните ресурси на тези страни”, казва той.

път. Монархии като Мароко и Йордания или петролните кралства в Персийския залив от своя страна устояха по-добре на народните протести, а армиите, които защитаваха тези режими, не показаха признаци на нервност.

В Бахрейн шиитските протестни демонстрации срещу уп-

няват да звъните в полицията. Да проверят непознатия, който се шлепа по стълбицето. Появата на патрул или участковия може не само да предотврати грабеж при съседите, но и по-сериозно престъпление. Например пребиването или убийството на човек, който “неочаквано” си бил вкъщи. Между другото именно заради потенциалната опасност на днешните крадци полицията не препоръчва да се опитват сами да задържат престъпниците. Как да спасите жилището си от набезите на крадците? Разбира се, никой няма да ви даде универсални рецепти. Но най-доброто средство са добрите отношения със съседите, така да се каже, взаимно застраховане. Другият сигурен начин е да използвате услугите на СОТ.

Професионалисти грабят московчани

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Михаил ФАЛАЛЕЕВ

Московчани станаха по-бдителни и внимателни. Затова кражбите на апартаментите станаха по-малко. Миналата година са били ограбени 9615 апартамента. За две седмици през тази година - 143. Разкрити са 1242 такива престъпления. Задържани са 607 престъпници. Заместник-началникът на Главното следствено управление при Главното управление на вътрешните работи на Москва Сергей Ермолаев разказа, че половината от регистрираните кражби са квалифицирани. С други думи - извършени са от професионално организирани престъпни групи, преди всичко - етничес-

Престъпниците най-често чупят бравата

ки. Най-често чупят бравата. Приблизително 28% от случаите са такива. Подбран ключ за бравата има в 10,7 процента. Това е любимият “почерк” на групировките, които се състоят от етнически грузинци. Руските престъпници и “гостите” от ОНД предпочитат да влизат в чуждия апартамент през прозорец, балкон или комин. Такива са 13 процента от всички случаи.

Любопитна е технологията на проникването през комина. Крадците се качват на последния етаж, разбиват вратата към таваните. Намират комина и по въже се спускат на нивото на интересувания ги апартамент. След което пробиват комина вътре на нивото на отвората. Знае се, че тези конструкции не са много здрави и в тях е лесно да се направи дупка. А по-нататък вече е лесно - грабят каквото им трябва. След това неканените гости си отиват по същия път, по който са дошли. Ако преди 30 години крадците се инте-

ресуваха най-вече от кристали, килими, битова техника, то сега те търсят най-вече пари, бижута, малогабаритна електроника. Например мобилни телефони.

По думите на детективите от Московското следствие, по-голямата част от кражбите - 67,2 процента - са извършват в делнични дни от 9 до 12 часа. Други 17,4% - от 12 до 15 часа. Т.е. през деня, когато собствениците са на работа. Ясно е, че повечето от кражбите внимателно се подготвят. Престъпниците раззнават - оглеждат входовете, изходите, вратите, “достъпността” на бравите. След това слагат т.нар. проверки - клечка, късче хартия. Ако дълго време “проверката” си седи на мястото, значи в апартамента няма никой, може и да се посети. Затова полицаите съветват не само да сте внимателни, но и да не се притес-

Р Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник! Каталожен № 136

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТИК ЗА ЖЕНАТА”
ЧЕТЕТЕ:**

Кажете добрата дума... сега. Янка Такева, председател на Синдиката на българските учители, за “светлата магия” в живота ни

Православие. Митрополитската църква на Пловдив “Св. Марина”

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите

Българин да се наричам. Живот, борба и чест на кмета Стоян Зортев, който превежда жителите на селото си Долно Броди, “запретено” в чужда държава по чужда воля, към Обетованата родна земя

170 години светско образование в Русчук. Записки на просветителя Минко Цочев

От дума на дума. О, Шипка! О, Шенген!

Мъжки времена. Пушката на Максим Страхиев

Насън и наяве. “Катун-Лего” и “Съглен дом-1 и 2”

Първоаприлски прозрения. Национални особености на българската лъжа

Тя и Той. Апетитът идва с... мъжа

Афоризмите на Георги Марков.

Пролет и лято 2011 (две в едно). Новите модели на Жени Живкова предизвикаха възторзи с финеса, стила и елегантността си, а лице на колекцията беше 15-годишната ѝ дъщеря Андреа

Интервю

Абдулхамид Алнасър:

Акциите срещу Триполи са проба за следващи

Турското присъствие на либийския пазар гразни Запада и е една от причините за войната

Интервю на
Веселка ВЕНКОВА

□ Само преди седмица говорихме за революциите в арабския свят, а войната вече е факт. Беше ли неизбежна войната в Либия или можеше да има и друго решение?

- Войната, както казват, е продължение на политиката, но с други средства. Според Сергей Лавров революциите в арабския свят бяха "очаквана изненада". От една страна, имаше всички предпоставки за появата им - политически, културни, социални. Ако щете състоянието на духа на арабите, международната ситуация, регионалните конфликти, арабо-израелското стълкновение. Всички тези факти са предпоставки, обаче много хора не очакваха разволя на събитията да се задвижи по този начин. И това има обяснение в характера на арабските държави, там има 22 страни с различно историческо развитие. Поради това колкото е по-развито едно общество, толкова повече налага разбиранията си за това как правителството да реагира. По-цивилизованото общество в Тунис повлия върху решенията на правителството и там не видяхме танкове срещу въстаниците. В Египет конфликтът беше малко по-остър, защото спецификата е друга.

В Либия поради липсата на институции от 1969 г. до сега и либерализацията на икономиката, водена от върхушката начело с Шукри Ганем, бивш министър-председател на страната, много от либийците не можаха да се адаптират в новите условия. Когато Кадафи идва на власт преди 42 г. съветник му е бил проф. Гамуда, френски възпитаник, попаднал под влиянието на философията на Русо, преподавател по философия в Тунис. Професорът бил привърженик на естественото право в управлението. Понеже Кадафи е бедуин, тези възгледи били много близки до неговия живот и виждания и той бързо "се освобождава" от гражданските елементи в управлението. На него му допада да стане едноличен лидер. Както казва един французин, в Либия се поражда нещо нетрадиционно - бедуинокрацията.

Войната в Либия беше подготвяна преди Резолюция 1983 на ООН. За това говори присъствието на военните кораби и самолетоносачите в Средиземно море, те бяха там две седмици по-рано. Преди началото на войната френското правителство поиска Международният наказателен съд да осъди ръководството на Либия и лично Муамар Кадафи. Те не му оставиха друга възможност за

реакция. Освен това французите са първите, които признаха Временния съвет за събеседник и за единствения легитимен орган, ръководещ Либия. Това доказва тласкането на Кадафи в посока, изискваща радикални мерки - изведнъж сферата на войната се разшири, а на преговорите бе ограничена.

□ Защо Франция се "нагърби" с ръководната роля в тази международна атака, г-н Алнасър?

- Войните в Афганистан и в арабския свят се водеха от неоконсерваторите в Белия дом, а новата война не може да се води от администрацията на Барак Обама, от демократите. Защото агресията е в противоречие с неговите възгледи за разбирателство между цивилизациите и изказването му за

"Най-добрият начин да се отървеш от кредита, е като убиеш кредитора!"

□ Е, тогава войната срещу Кадафи наказателна акция ли е, или е "износ на демокрацията срещу петрол"?

- Започналата преди седмица война има няколко аспекта. Когато Франция призна Временния съвет като легитимен орган на управление, се очакваше, сред като паднаха няколко града в ръцете на опозицията, че той ще вземе инициативата със съдействието на либийската диаспора в Париж. Но стана обратното и коалицията започна да губи позиции. Тогава сезираха Съвета за сигурност на ООН чрез Арабската лига. Но кои са държавите, които им помогнаха? Онези, които нямат проблеми

Франция и Италия се вслушаха в стария американски съвет: Най-добрият начин да се отървеш от кредита е като убиеш кредитора!

исляма в джамията на Египет. Тази война не съвпада с лозунгите му за човешките права и за върховенството на закона. Обама трябва да докаже по някакъв начин, че заслужава получена Нобелова награда за мир. Следователно лидер в тази война трябва да е правителство, което има близки до републиканските, неоконсервативни възгледи. Държава, която има географска близост и не е спечелила от войните в Ирак и Афганистан никакви договори. А традиционно имаща конфликти с Либия - това е Франция. Помнете конфликта през 80-те години между Чад и Либия, тогава Франция подкрепи ген. Хасан Хапре в Чад, помнете и реакциите при свалянето на френския граждански самолет над Нигер. И най-важното - турското присъствие на либийския пазар, стълкновението на интересите между Франция и Турция, която има стокообмен с Либия за над 100 млрд. долара. Има и много финансов елемент - аферата с финансирането на предизборната кампания на президента Саркози. И най-накрая - французите и италианците имат големи финансови задължения към Либия. Те се вслушаха в стария американски съвет:

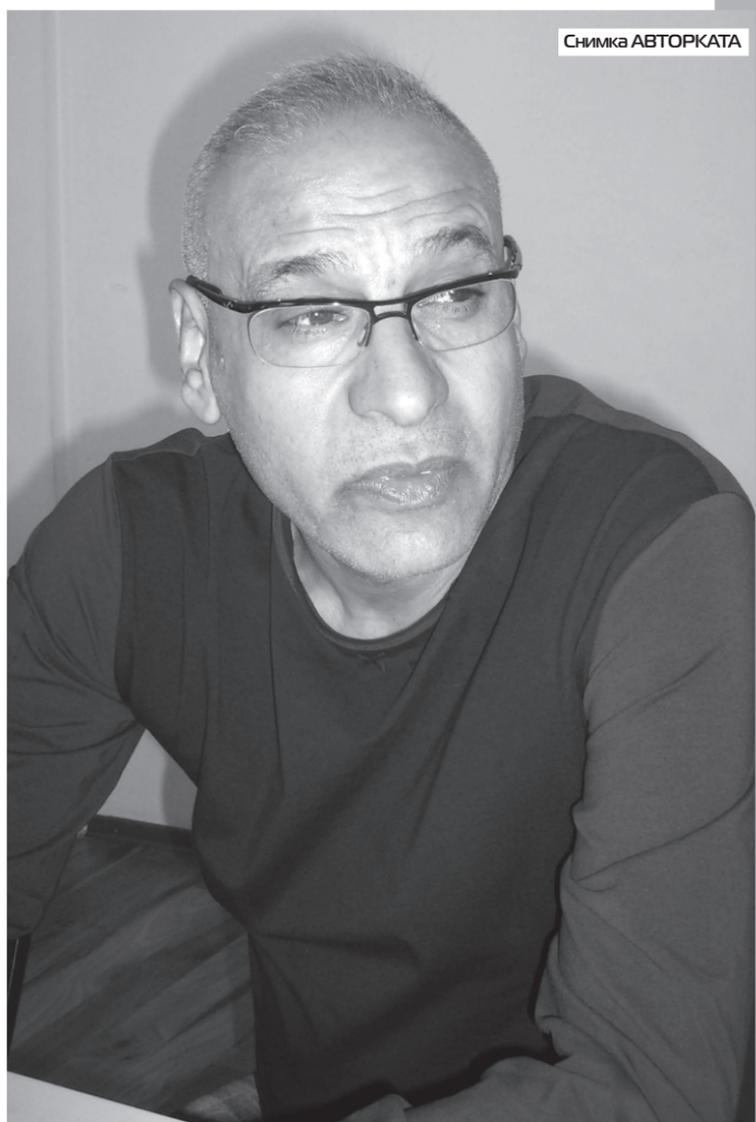
като в другите арабски страни, те са монархически държави - Катар, ОАЕ и Йордания. Чрез тази "врата" коалицията влезе, за да легитимира поведението си в Либия. Наблюдателите обаче смятат, че тази акция е сигнал, проба за бъдещите акции, които ще се случат най-вероятно в онези държави, които имат по-радикална външна политика - на първо място Сирия и Иран.

□ Значи не можем да "подозираме", че Западът атакува Кадафи, воден от демократични побуди и грижа за либийския народ?

- Появиха се слухове, че Съединените щати са обещали на участващите държави, че всеки ще вземе своя дял, съобразно своята тежест на присъствие. Затова германците не участват, не са удовлетворени от предложението. На практика във войната влязоха държавите, които обичат да "глобализират" съюзите, в които участват - САЩ, Великобритания, Дания, Холандия, Франция и Норвегия.

□ Защо, стоящата в началото настрана Америка все пак се намеси? Американски самолет беше свален онзи ден...

- Едните казват, че е свален, другите - че имал тех-

Снимка АВТОРКАТА

АБДУЛХАМИД АЛНАСЪР е роден през 1962 г. в Иран. Завършил е арабска филология и литература в Ахваз, после право, г-р е по културология. "Съгбата води, който иска, и влачи, който не иска", цитира той римляните в отговор на въпроса как е попаднал в България. Тук работи с български адвокат по международни казуси и е член на катедрата по иранистика в СУ.

нически проблем, нямам информация. Американците не са твърдели, че не участват, но искаха инициативата да дойде от Европа, защото САЩ имаха проблеми с репутацията си в арабския и ислямския свят и тези крайни действия не съвпадат с лозунгите на президента Обама и неговата администрация. Рано или късно американците ще бъдат принудени да вземат инициативата от французите.

□ А какво ще спечели Франция от това, че се съгласи да стане острие на атаката?

- Ще се освободи от един стар исторически враг. Ще спечели своя дял от банята Либия, защото за нея нямаше нищо от Ирак и Афганистан. Не на последно място това е свързано и с предизборната кампания на Никола Саркози. Може да се твърди, че Франция има сериозни интереси и най-важното - френските фирми ще имат тук сериозно присъствие. За тях най-удобна е Либия - само 1000 км през Средиземно море.

□ Къде в цялата карта е либийският народ?

- Либийците нямат друг избор освен да дадат активна легитимация на Временния съвет - амалгама от бивши военни, племенни ръководители и интелегентията от чужбина, в името на създаването на ред в тази държава. Защото от 1969 г. Либия не е държава в политическия смисъл на думата.

□ Къде в цялата история стои Израел, г-н Алнасър?

- В арабските революции много интересно съвпаднаха вътрешното желание на народите и интересите на Запада. Западът не може

да продължи сътрудничеството си с тоталитарни режими, които не изразяват волята на хората.

Да се прави бизнес или инвестиции в държави, управлявани от такива режими, не е сигурно, те не отговарят на съвременните условия - едно младо, образовано население да се управлява от неграмотни, ретроградни, средновековни диктатори, които нямат капацитет.

Във връзка с интересите на Израел, в най-добрия смисъл на думата, отношението му с арабския свят в бъдеще ще станат като днешните отношения с Турция. В най-лошия случай ще стане както отношенията на Израел с Иран, обаче войната няма да има.

□ Експертите твърдят, че сегашната война няма да нищо общо с войната в Залива, това не е ли само на пръв поглед?

- Онези, които го казват, базират аргументите си върху юридическата част на нещата. Войната в Залива не беше легитимирана от Съвета за сигурност и се водеше през призмата на събитията от 11 септември 2001 г. Докато сегашната война в Либия има цялата активна легитимация от Съвета за сигурност на ООН, подкрепата на Арабската лига и част от либийския народ. Явно е също, че общественото мнение в целия свят "симпатизира" на тази война. И най-важното - тя не се води от САЩ, а от европейска коалиция, начело с родината на демокрацията и човешките права, която има зад гърба си революцията от 1848 г.

В крайна сметка войната си е война - има губещи, има печелещи, изходът не е ясен обаче.

Общество

МАЯ
ЙОВАНОВСКА

Преди броени дни, след като отново бе засечено огнище на шап в страната - край с. Кирово, експерти, които са наясно как стоят в действителност нещата по границата ни, предрекоха, че това едва ли ще е последното огнище на зараза, която влиза с дивите животни от Турция. Предрекоха го, не защото искат болестта у нас, но за съжаление се оказаха лоши пророци. Те прогнозираха същото още в началото на годината, когато се появиха първите съмнения, по-твърдени по-късно от ветеринарите. Първо, заразата бе сред животните в селата Резово, Кости и Граматиково. Двете нови огнища са отново в Бургаско, в община Средец - селата Кирово и Граничар. И там животните ще идат под ножа.

По този повод вчера шефът на новата агенция по храните Йордан Войнов заяви, че има опасност от

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Всеки сам си решава проблемите

Найденов, свърши нещо!

разпространението на вируса от Бургаско към вътрешността на страната. И още, че страната ни ще настоява да получи извънредно европейско финансиране за фермерите със свободно отглеждани животни в риск.

Няма защо да се заблуждаваме, че Европа лесно ще преглътне този горчив зальк, въпреки средствата за обезщетение, защото отдавна не са засичани на нейна територия подобни случаи. Шапът у нас е голям проблем и за целия ЕС. Вероятно ЕК ще намери деликатен, или не толкова, начин да ни го подсказе.

Въпросът е какво прави обаче нашата държава, която е допуснала заразата в ЕС, освен да моли Брюксел за пари. Пари, които щедро обещава на засегнатите стопани, изпаднали в тежко материално положение и без поминък. А какво прави през тези няколко месеца от засичането на първото огнище на заразата земеделският ни министър Мирослав Найденов, който е основният отговорен и който всъщност е ветеринарен доктор?

Министърът е просто един медиен герой, чиято маска на работещ в полза на българските потребите-

ли започна да се пропуква. През последните месеци той се скъса от пиар акции. По всеки квадратен сантиметър, дето стъпваше кракът му, го следваха камери. То не бяха проверки по зеленчуковите борси, то не бяха хайки за цените на продуктите в хипермаркетите, то не бяха цени на хляба... Ние продължаваме да си ядем същите продукти, а стопаните от засегнатите от шап села се гърчат от бедност. И макар че преди няколко дни, покрай протестите на земеделците, премиерът Бойко Борисов обеща да сложи главата на Найденов на дръвника, той не изглежда особено

уплашен. Едно е ясно - у нас проблемът с шапа се подценява, след като досега заразата не бе спряна, а има опасност и да продължи да се разпространява. Вместо нашите ветеринари да й противодействат, те вървят след болестта, щото избиването на животните няма да реши проблема. На турците едва ли им пука какво става у нас, защото си гледат своя интерес. А не трябва да забравяме, че у нас спря ваксинацията на животните.

Да не се окаже, че след шапа ще искаме пари от Брюксел и за борба със свинската чума.

дерна и безгрешна система са изобретили, за да отстранят проблема. Резултатът от тези упражнения е най-видим в София - над 4000 малчугани остават извън общинските забавачки, всяка година електронната система блокира, а родителите са принудени отново да висят на опашки от тъмно до тъмно и да си разменят листчета с номерца и подпис.

Преди няколко дни с решаването на проблема се заеха и от здравното министерство. Новата гениална идея на гербаджиите бе да променят наредба, според която децата ще стоят в яслите, докато навършат 4 години. За да им бъде по-лесно на родителите да ги запишат в детските градини. Които именно поради недостиг на места, приемат нови малчугани чак от септември.

Въпреки всички обе-

щания за нови градини, красиви и модерни, през последната година се оказа, че в повечето големи градове местата не достигат. Други забавачки пък съкращават бройките на групите, защото няма пари за персонал.

Проблемът при яслите е напълно идентичен. И там местата никога не стигат, персоналът - също. Да не говорим, че по-често се откриват нови градини, отколкото ясли, именно защото за тях се шуми най-много.

Какво излиза след "умното" решение на МЗ? Яслите ще трябва да поемат повече дечица, но това няма да направи наплива за градини по-малък. Кой обаче ще се грижи за онези, навършили 3 години и останали в общинските ясли? Дори в момента за група от десетина малчугани се грижи една медицинска

сестра. Което е извън всякакви европейски и международни норми.

Кой ще даде отговор на въпросите ще стигнат ли помещенията в яслите, ще бъде ли осигурен персонал, какво ще се случи с децата, които до 3 години не са посещавали яслени групи? Ще се подменят ли приоритетите на държавата и на общините? Повече ясли или повече детски градини ще се изграждат? Или ще се втурнем да търсим сгради за хрумката на просветния министър и седмоласниците да преминат на целодневно обучение?

Някой отчита ли бейбибума през последните години? Който първо ще се отрази на приема в яслите и след това - в градините. Само за София първите данни от тазгодишния прием показаха, че за ясли чакат 6200 деца, а за градини - 3100.

Датума

26

www.duma.bg

ДЕН НА ТРАКИЯ. На 26 март 1913 г. в Балканската война Българската армия превзема Одринската крепост - една от величавите военни победи в най-новата ни история. Турция капитулира и подписва Лондонския мирен договор (31 май 1913 г.) Източна и Западна Тракия, Родопите, Странджанският край са освободени от турско робство и присъединени към България. Признателните тракийци още през 1914 г. обявяват 26 март за Ден на Тракия, признат официално и от българското правителство през 2006 г.

1827 - УМИРА ЛУДВИГ ВАН БЕТХОВЕН, НЕМСКИ КОМПОЗИТОР (Р. 1770 Г.). Възпитаник на виенската школа, пианист виртуоз. Смятан за един от най-великите композитори, вдъхновява поколения музиканти. Страда от прогресивна загуба на слуха. Глухотата му пречи да общува, затова или чете по устните на хората, или ги кара да пишат, но никога не отговаря на глас, защото не иска другите да разберат, че слухът му е увреден.

1911 - РАЖДА СЕ ТЕНЕСИ УИЛЯМС, АМЕРИКАНСКИ ДРАМАТУРГ (УМИРА 1983 Г.). Името Тенеси е прякор, с който го наричат състудентите му заради южняшкия акцент и произхода на баща му от Тенеси. Печели две награди "Пулицър" за драма - за "Трамвай "Желание" през 1948 г. и за "Котка върху горещ ламаринен покрив" през 1955 г. Мнозина цитират емблематично негово изречение: "Когато толкова много са самотни, вероятно егоистично е да си самотен сам".

1940 - УМИРА ДАН КОЛОВ, БЪЛГАРСКИ БОРЕЦ (Р. 1892 Г.). Едва 17-годишен, отива в САЩ, където започва кариерата си. След като побеждава наред всички свои противници на голям турнир по кеч в Париж, получава титлата европейски шампион. Наричат го Кинг Конг, Кралят на кеча или Балканският лъв. Изиграва над 1500 срещи (с неофициалните - над 2000), като има по-малко от десет загуби. През цялата си кариера е уговорен да смени гражданството си с американско, но до смъртта си остава българин. Помага на много свои сънародници в чужбина, раздава спечеленото за благотворителност. Създава школи по борба, като тренира млади хора.

1975 - ОТКРИТА Е ПЪРВАТА ТОПЛОЦЕНТРАЛА В БЪЛГАРИЯ. Решение за изграждането на ТЕЦ "Бобов дол" е взето с разпоредба на Министерския съвет от 4 април 1969 г. Топлоцентралата е разположена на северозапад от гр. Дупница, в близост до най-значителното находище на кафяви каменни въглища в Западна България - "Бобов дол". Първата копка е на 9 октомври 1969 г. На 12 март 1971-а започва изграждането на 200-метровия ѝ комин - тогава най-висок в България и на Балканите.

2000 - ПРАВИТЕЛСТВОТА НА БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ ПОДПИСВАТ ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА МОСТ ВИДИН-КАЛАФАТ НА Р. ДУНАВ.

Проектът е част от паневропейски транспортен коридор 4 и има ключово значение за цялата Югоизточна транспортна ос на Европа. Мостът ще е с дължина 1971 м, като включва по 2 пътни ленти във всяка посока, единична електрифицирана железопътна линия и велосипедна алея. Пусковият срок, предвиден за 31 октомври 2010 г., първоначално е отложен за април 2011 г., след което за края на 2011-а, а в края на 2010-а е удължен до края на 2012 г.

2007 - УМИРА БОРИС ДИМОВСКИ, ГРАФИК И КАРИКАТУРИСТ (Р. 1925 Г.). Ученик на Илия Бешков. Завършва Художествената академия в София. Един от най-известните български карикатуристи от своето поколение. Многократно награждаван за високи постижения в областта на карикатурата.

РАЛИЦА
НИКОЛОВА

Управляващите за поред път доказаха, че са недостижими виртуози в създаването на проблеми. Създават нови, щом тръгнат да разрешават старите. Наистина трябва да притежаваш неподозирани възможности, за да избодеш очи всеки път, когато се напънеш да изпишеш вежди.

Проблемът с недостига на места в детските градини и ясли набъбва със заплашителна сила всяка година. И пак всяка година от ГЕРБ се пънат да обясняват колко мо-

На фокус

Дефектът да си член на БСП

Първото условие за доброто бъдеще на една партия е нейното самочувствие

Юрий БОРИСОВ

Конкретен повод за тази статия е публикация в рубриката "Искам думата", която внушава, че политически отговорно и мъдро ще бъде БСП да подкрепи кандидата за президент, който не е член на БСП. Може да е Меглена Кунева... А защо не и Симеон Сакскобургготски? Такъв политик щял да донесе допълнителни гласове и което е най-важното - имал по-големи шансове да пребори Бойко Борисов.

Не знам доколко тази публикация е спонтанна. Грях ми на душата, но с кожата си усещам как подмолно и поляка в партийното обществено мнение започва да се налага императивът, че нашият кандидат трябва да бъде "широко скроен". Което ще рече, че всеки член на партията по определение е "тясно скроен". Годен само за вътрешна употреба. Неспособен да печели симпатии вън от нея.

Това може и да е някаква мисловна конструкция, облепена със съмнителна логика, но не и факт, потвърден от кратката ни демократична история. Едва ли е нужно да се припомним, че

най-добрите си изборни резултати БСП е получавала с кандидатури, ясно и еднозначно свързани с нея

Така беше в президентските избори през 2001 г. с кандидатурата на Георги Първанов. Така беше и през 1992 г. с кандидатурата на Велко Вълканов. Така беше в не един и два избора през последните 20 години, когато мажоритарни кандидати на БСП събираха повече гласове от партийната листа. Последното, между другото, доказва, че БСП има хора, които могат да печелят симпатии... и въпреки нея.

Напук на фактите обаче и не за първи път в партийните среди се прави опит за насаждане на доказано губеща философия. Която в БСП минава с лекота. Дори не мога да си представя подобно нещо във Френската социалистическа партия например. Да стане някой и да започне да твърди, че стратегията и тактиката изискват кандидатът им за президент да бъде външно на ФСП лице. Защото трябва да пребори Саркози или Льо Пен. Не Обри, не Роаял, не Доминик Строс Кан, не Оланд, които са - видите ли - "тясно скроени". На такъв просто ще му се изсмеят, а ако продължи да упорства, или ще го обявят за провокатор, или ще му премерят температурата и ще извикат линейка.

Главният смисъл на всяка партия е да обединява близки в ценностно отношение хора, да създава управленски проекти и да избира из своите редове най-добрите, които да отстояват в публичното пространство тези ценности и проекти. Да претен-

дираш, че си солидна партия и в същото време да търсиш за реализацията на своите идеи външно лице, означава по някаква причина

да се правиш на неправителствена организация

чиито функции по определение не са политически. Това е все едно задруга от архитекти и строители да изготви плановете за една сграда, да осигури материалите, да намери мястото за строеж, а после да извика специалист от друго място, защото той някак си е по така.

Тези аргументи отпадат, ако партията не се възприема по нормалния, класически начин. Ако на нея се гледа единствено като на изборна машина, годна да обслужи нечии лични или групови интереси. Без значение какви са идеите ѝ, какви проекти има. Напълно безразлична към това какво се случва със самочувствието на нейните членове.

Всяка нормална партия преди народен вот се опитва да излъчи най-доброто, с което разполага, и води битка, за да убеди хората, че именно нейното е най-доброто. Води я енергично и с открито чело. Ако спечели, спечели. Ако не, не. Но дори при загуба, остава ясен политически субект, показал самочувствие и воля. С потенциал за бъдещи победи. Максимумът, че най-доброто, най-подходящото, най-печелившото се намира извън партията, е болезнено състояние. То издава

чувство за вина, непълноценност, неравнопоставеност

Ако не прикрива други цели, които избирателят не трябва да

разбере, то означава, че не харесваш себе си, че искаш да си някой друг. Всеки може да изпадне в такова състояние. Имаш суперважна среща, но ти се ще някой да те замести, защото не изглеждаш добре, не си представителен, няма да се справиш. Да искаш да бъдеш по принцип, но да не бъдеш в конкретна ситуация, е криза на идентичността, криза на самото съществуване.

Подобно на личността, и цяла партия вероятно може да изпадне в такава двойственост. Когато това отклонение от нормата е кратко и инцидентно, няма проблем. Когато обаче започне да става хронично, то генерира фундаментални проблеми. Не може постоянно да бягаш от себе си, а да се надяваш другите да те търсят. И да те избират. Не може да си вдъхновяващ, мобилизиращ, да бъдеш упование, когато си лишен от самочувствие и самоуважение.

Една от най-големите заблуди в БСП през последните 20 години е, че партията има константна подкрепа (независеща от лица и политики), която винаги може да бъде увеличена с просто аритметично действие. Номинирането на външно лице за важни избори се представя именно като такава проста, добавяща гласове, аритметика.

Колкото и спорна да е предпоставката, че гласоподавателят на БСП дава подкрепата си безкритично, при моментна снимка разсъждението може да претендира, че е вярно. Нещата обаче стават съвършено различни, ако ги погледнем в перспектива, в по-голям отрязък от време. Конюнктурността е явление от арсенала на тактиката. Да си

Александър АТАНАСОВ

постоянно конюнктурен, означава, че ти е абсолютно достатъчно да гледаш само на педя от носа си. Накъде вървиш - няма значение. Важното е да не се пребиеш в следващата секунда.

По определение обаче ти водиш хора зад себе си. "Постоянната конюнктурност" е приемлива само за тези, чийто единствен мотив за подкрепа е "племенната принадлежност". За всички останали тя означава безпринципност, безхарактерност, безличие. И стотици хиляди отпадат по пътя.

"Дефектът" да си член на БСП тегне над партийните кадри вече цели 20 години. Посъобразителните отрано разбраха, че

за да се реализираш чрез БСП, трябва да напуснеш БСП

Тогава ставаш "широко скроен", необременен, желан "коалиционен партньор", "външна подкрепа", истински пълноценен. Ставаш част от плодовете на едни причини, които стопиха БСП до 15%.

Ако БСП иска да стъпи на твърда почва и да покрие своите претенции за отбор от съмишленици, обединени от ценности, тя трябва да се излекува от този синдром. Да признае на своите членове пълноценност не само като избиратели, но и като избираеми. Не само като части на една анонимна маса, но и като личности. Защото без личности няма партия. И което е същото - няма

ценности, няма дългосрочни цели, няма истинска борба. Няма морал.

В практически план това означава БСП да престане да се прави, че все още няма никакви номинации от средите на партията, а час по-скоро и на висок глас да започне да обсъжда достойните имена, които вече получават подкрепа и от извънпартийни среди.

И последно. За БСП президентските избори не могат да бъдат борба "срещу". Това приляга на малки партии, които, нямайки собствен шанс, избират по-малката измежду две злини.

За БСП няма по-унизителна и по-недостойна цел от "Бойко Борисов", дори ако е представена под благовидната формулировка "Да не позволим на ГЕРБ да спечели президентските избори". Това предполага, че избирането на всеки друг, дори по-негоден от Бойко Борисов, е приемлива цел за БСП. Предполага още стремеж към властта като самоцел, а не като средство за осъществяване на идеи за добруване на хората и облагородяване на обществото.

За БСП тези избори, както и всички останали, са шанс да утвърди своя авторитет, своите ценности, своята философия за обществото. И своите кадри, които разглежда като носители и бъдещи реализатори на своето разбиране за политика.

Друг тип мислене е превратджийско мислене. Мислене на клика.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

БСП трябва да признае на своите членове пълноценност не само като избиратели, но и като избираеми

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
26 МАРТ 2011

ДУМА

Островът на съкровищата

Пристига прясно месо

КАНДИДАТ- МИЛИОНЕРИ!

Към малката територия от 15,5 кв. км прииждат богаташи от цял свят, за да опитат късмета си в игралните домове

Николай МЕТОДИЕВ

С рекордните 17,6 млрд. евро приходи от хазарта за 2010 г. Макао надмина Лас Вегас с близо 4 пъти по-голяма печалба. Постъпленията в китайския град са нараснали с 57,8% спрямо 2009 г.

ФРАНС ПРЕС

...В кръглата зала синкава пелена дим насълзва очите. Всички пушат бързо и нервно. Погледите са устремени към зеленото сукно на масите, където се въртят рулетките. Специалната полиция е готова да изведе най-емоционалните и най-отчаяните играчи, които са загубили всичко. На входа има съвременни металотърсачи. Те са поставени не толкова срещу терористи, колкото срещу играчи - има случаи, когато заложили държавни пари комарджии и загубили всичко, се прострелват направо пред рулетката, а другите, побъркани от играта, въобще не обръщат внимание на изстрела. В суперлюксозното казино "Лисабон" стават най-големите залагания и даже земетресение не може да изпъди играчите от залата.

Да заплюеш крупнето

Макао е малка територия, едва 15,5 кв.км, на брега на Тихия океан в Югоизточен Китай. През 1557 г. арендована, а през 1843 г. обявена за португалска отвъдморска територия. През 1999 г., след преговори, върната на Китай. Основните източници на доходи са от хазарта, търговията със злато и с наркотици. Макао е малко по местните мащаби градче с половин милион жители, но в него прииждат мултимилionери и милиардери от Япония, Хонконг, Австралия, а напоследък и от Русия, за да могат да потънат в страстите на хазарта.

Един от партийните ръководители на провинция Хубей проиграл 2,5 млн. долара от бюджета на провинцията. Ръководителя

Както навсякъде и тук едни играят, а други гледат

разстреляли, но контрола върху казината засилили и никакви обяснения, че някой иска да влезе само от любопитство не се приемат. Все пак за какво влизаш в Макао - град, в който има 10 казина с 300 игрални маси, лотария, кучешки надбягвания и не-известно колко нелегални игрални домове на мафията.

Работниците в казината преминават специални курсове, където ги обучават на спокойствие - клиента има право да ругае, да се изплюе в лицето на крупнето, да го удари, но той няма право да отговори със същото - за това има вътрешна охрана, която се намесва мигновено. Най-малкият залог е 25 долара, най-големият - 5 хиляди. На изхода от залата има специална стая, където загубилите ги очакват психотерапевти - казиното не иска трагедии като тази от 1976 г., когато японец, загубил 200 хиляди долара, застрелял любовницата си и след това си направил сепуко. Даже и тук самураят спазва традицията.

На стените има надписи: "Вещи не се приемат". Когато са проигрвали последните си пари, хората искат да залагат още и още - свалят обувките от крокодилска кожа, залагат дрехите си, скъпите часовници. Никъде по света обаче няма толкова заложни къщи, колкото в Макао - човек излиза на улицата, залага златната венчална халка и се връща обратно; загубил си последните си пари, отсреща има банкомат и можеш да изтеглиш долари, стига да имаш открита сметка, можеш да се обадиш на близки да ти преве-

Империята на хазарта Макао

дат пари чрез "Уестърн юнион" - пункта за получаване е до казиното.

Руски стил

Освен рулетка, бакара и "Блек Джек" около основната зала са изправени игрални автомати. Статистиката показва, че "ед-

ние. Само психотерапевтите се напрягат - от време на време трябва да помогнат и на някой, който е спечелил. Хората изпадат в шок и от внезапно сполетялото ги щастие, някои даже получават сърдечен пристъп. През 1996 г. случаен посетител (обикновен работник в туристическа фирма) неочаквано спечелил 1,3 млн. долара. Изпаднал в безсъзнание и два дни лежал в болницата. На другия ден обаче всички автомати били спрени - по официалната версия "за профилактика". Макар и таква огромни печалби да правят реклама на заведението, все пак в игралната схема те не са предвидени. По-добре е да ошастливиш хиляда човека с по 100 долара, вместо един със 100 хиляди. И още една легенда от казино "Лисабон" - Николай Иванов, руски бизнесмен от Владивосток, с една игра спечелил на рулетката 100 хиляди долара и веднага ги подарил на случайна позната на масата, като в замяна поискал... една целувка.

Схеми за печалба

"Приятел, имам точен план как да спечелим, но не ме пускат вътре, защото ме познават. Само срещу 100 долара планът е твой. Не? Дай тогава поне 50 долара!" Стотици предлагат такива "схеми" и има хора, които купуват. Разговори за "система", която гарантира печалба, вървят от давна, но професионалистите предпочитат играта на карти. Статистиката показва, че

И МАФИЯТА ПЛАЩА ДАЊЪЦИ

Макао игралните казина се появяват през 1872 г., след като ги забраняват в Хонконг и провинция Гуандун. До 1907 г. работят "нелегално", но португалската администрация съобразява, че да забраниш хазарта е невъзможно и разрешава частично игрите. Пълната легализация става през 1962 г. и тогава доходите надхвърлят 4 млрд. долара - повече, отколкото по това време печели Лас Вегас.

До 2002 г., в продължение на 40 години, бизнеса управлява Стенли Хо - милиардер от Хонконг, който създава хазартната империя в днешния и модерен вид. Зад него стои китайската данъчна администрация, която получава голяма част от доходите, включително и от това, което принадлежи на мафията. Играчите са много и се строят още пет казина. Работи и плаващо казино (на борда на легендарния руски крайцер "Варяг") и увеселителен лайнер с казино на борда на преустроения бивш съветски самолетноносач "Адмирал Нахимов", закупени от Украйна и Индия.

норските бандити" още по-често изпразват джобовите на клиентите. И може да звучи парадоксално, но в Макао има безплатна болница, в която лекуват от "игралната зависимост". Към болницата обаче не се обръщат тези, които отиват в свърталищата на игралната мафия, пръснати из целия град - там основно се играе на карти и на кости. Този, който е проиграл всичко и не може да плати, го хващат и изпращат като работник в рибното тържище или като носач на пристанището - да работи, докато не върне всички пари.

...Чува се радостен вик. Застанала пред игралния автомат жена плаче - спечелила е 115 долара. После крещи така, че се чува на улицата. Персоналът не променя безстрастното си израже-

при картите шансовете за печалба са повече, тъй като разчиташ не на спящата съдба, а на себе си, на уменията да следиш картите.

Стилпотворението пред казината не намалява и в късна нощ. За да влезеш, трябва да чакаш. Охраната съпровожда почетните гости до такситата - тези, които са проигрвали всичко, изпращат до домовете им за сметка на заведението, а по-малко почетните изваждат последните дребни пари и удавят мъката си в евин ром.

Пред казиното спира автобус и от него се изсипва поредната група играчи. На жаргона на казиното: "Докараха нова пратка прясно месо - кандидат-милионери!"

(По материали на чуждия печат)

ЕС с ясна стратегия за риболова в Черно море

Това не е второстепенен басейн в най-отдалечените части на Евросъюза, смята Илияна Йотова

3 а ясна стратегия за развитието на риболова в Черноморския регион, за запазване поминъка на хората по крайбрежието и за съвместни научни проекти на всички страни от Черноморския регион, настоя-

Илияна Йотова настоява за ясна стратегия на ЕС за риболова в Черно море

ва Илияна Йотова, член на Комисията по рибно стопанство на ЕП. Евродепутатът е и автор на доклад "Настоящо и бъдещо управление на рибарството в Черно море", в който подчертава, че управлението на рибарството в Черно море е изключително трудно. Причината е, че едва две от общо шестте черноморски държави са членове на Европейския съюз, при това от 2007 г. Черно море не трябва да се смята за второстепенен басейн в най-отдалечените части на ЕС, а

12 000 СА АНГАЖИРАНИ С ПОМИНЪКА У НАС

Около 12 000 души са активно ангажирани в рибарството, отглеждането на аквакултури и преработката на риба в България. Това обобщил пред представители на Европарламента Йордан Господинов - председател на Асоциацията на производителите на рибни продукти БГ ФИШ. Това стана по време на посещение на български експерти в Брюксел по време на дискусиата в Комисията по рибно стопанство на ЕП по покана на българския евродепутат Илияна Йотова. Според него отрасълът гарантира добре платена заетост в предприятията край морето на много от постоянно живеещите там и особено за хора от малцинствата, които нямат друга алтернатива за препитание. Председателят на БГ ФИШ информира още, че над 2000 риболовни съда оперират в зоната на българския бряг на Черно море, а 25 от предприятията са построени по черноморския бряг. Той настоя за промяна отношението към методите за дънно тралирание заради огромната популация на рапани във водите на Черно море. Господинов подчерта, че към момента липсва законодателно споразумение за риболова между черноморските страни, което от години поставя под въпрос равноправието и спазването на решенията и прилагането на законодателството на ЕС по отношение на риболова в Черно море.

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

трябва да заеме своето място в

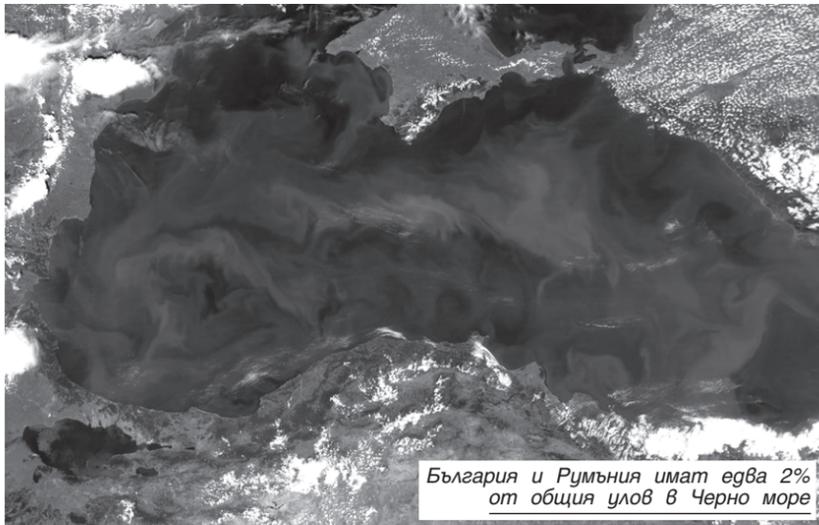
реформата на Общата политика в областта за рибарството

и в Интегрираната морска политика. Освен това нуждите на рибарите, риболовната, преработвателната и производителната индустрия трябва да бъдат адекватно отразени в новата финансова рамка на Европейския фонд за рибарство след 2013 г. Според Илияна Йотова настоящият документ може да се използва не само за реформата на ОПОР, но и да бъде част от бъдеща политика на ЕС с източните му партньори, с оглед изработването на съобщението на Еврокомисията за взаимодействието в Черно море. В документа евродепутатът подчертава, че Черно море се нуждае от специална политика за опазване и развитие на рибните ресурси и осигуряване на

вата Източно партньорство, тъй като става въпрос за непосредствени съседи на ЕС. Отчита се, че трябва да се изследват внимателно и подробно безопасните и за морското дъно техники и техниките с най-малко негативно влияние върху него, с които да се ловят дънни видове. В доклада се казва, че използването на техники за улов на дънни видове е от особена важност, за да се предотвратят

прекомерни популации на рапан (Rapana venosa)

които заплашват естествения филтър на морето - черната мида (Mytilus galloprovincialis), бялата пясъчна мида (Chamelea gallina), както и популациите на благородната стрида (Ostrea edulis) и мно-

България и Румъния имат едва 2% от общия улов в Черно море

стабилен, устойчив и адаптиран рибарски сектор. Много важен елемент е необходимостта от поточни аналитични и научни изследвания за съхраняване и развитие на ресурсите и екосистемите на морето. Трябва също така ЕК да засили своята работа до постигане на споразумение за обща рамка, която да обхваща целия Черноморски басейн, категорична е Илияна Йотова. В анализа ѝ се казва, че всяко решение и политика, свързани с рибарството в Черно море, трябва да се основават на солидни научни данни и сътрудничество на всички заинтересовани лица. Според нея има нужда от продължителен анализ на състоянието на запасите, стабилна и дълготрайна система на наблюдение.

Необходима е още и по-ясно структурирана рамка относно регионалния подход при управлението на рибарството в региона. В доклада се подчертава, че Европейската комисия трябва да приложи всички възможни дипломатически и финансови инструменти, които биха довели до конкретни резултати за успешно и устойчиво рибарство в интерес на ЕС, включително да се възползва от Парламентарната асамблея Евронест и инициати-

го други черупчести.

Освен това Черно море трябва да има подходящ статут в политиките на общността и трябва да се отделят достатъчно усилия и средства за развитие на рибарството в него, като за тази цел трябва да се осигурят адекватни финансови ресурси за устойчиво рибарство в региона, е мнението на евродепутата. Илияна Йотова е категорична, че европейските средства, които ще бъдат отделени от ЕС за насърчаване и осигуряване на устойчивостта на сектора в Черно море, трябва да бъдат

гъвкави и гостъпни при ясни условия

Според евродепутата само чрез насърчаване от страна на ЕК може да се развие стратегия за развитие на крайбрежните райони, където има високи нива на безработица. В доклада се изтъква, че е необходимо създаване на отделна организация за управление на рибарството в Черно море, като по този начин ще се координират научните изследвания и ще се разпределят квотите на черноморските държави.

ЕС трябва да положи всички дипломатически усилия, за да

привлече черноморските страни извън общността колкото се може по-близо до принципите на Общата политика в областта на рибарството на ЕС, особено що се отнася до създаването на обща организация за управление на рибарството в Черно море. В тази връзка трябва да се прилагат съвместни изследвания, които да използват европейско финансиране не само от научни екипи от ЕС, но и при тясното сътрудничество на европейските учени с техни колеги от Украйна, Русия, Грузия и Турция, смята евродепутатът. Дейностите на ЕС в областта на черноморското рибарство и в частност Интегрираната морска политика, трябва да се фокусират главно върху дребномащабния риболов, който е от особена важност за региона и икономическото състояние на крайбрежните райони.

Общата политика в областта на рибарството на ЕС трябва да окуражава създаването на професионални организации на рибарите там, където те липсват или са сил-

на годишни квоти към държавите членки на ЕС в Черно море не дава дългосрочна перспектива за развитието на рибарството в басейна. В случая Румъния и България са в много неравнопоставена позиция спрямо останалите черноморски държави. Според специалисти в областта България и Румъния имат едва 2% от общия улов в Черно море, което е нищожно дял, сравнено с другите държави в региона.

В политиката за рибарството в Черно море, според Илияна Йотова, е необходимо да има споделен дългосрочен метод, който да бъде координиран с всички страни от региона.

Научните изследвания ще дадат ясен и категоричен отговор на въпроса какво влияние има риболовният метод на тралирането върху морското дъно. В тази връзка се очаква да се насърчават изследователски програми и проекти, насочени към нуждите на рибарството в Черно море, като SESAME, KNOWSEAS, WISER и Black-SeaFish, а за да се постигне това, трябва да се устрои специална бюджетна линия за Черно море в новата рам-

Прекомерното разпространение на рапана в Черно море заплашва важните за екологията бели и черни миди

Научна координация на всички държави

Да се създадат условия за съвместни научни изследвания на екипи от всички държави от Черноморския регион, настоя на свой ред морският биолог Виолин Райков пред представителите от Комисията по рибно стопанство в ЕП. Според него липсата на този синхрон прави картината за Черно море непълна, а от това следва и неточна политика за рибарството. Проблемът се задълбочава и поради липсата на пари за финансиране на изследвания. По думите му един от най-важните проблеми по отношение бъдещето на Черно море е свръхкапацитетът на флота, което води до свръхулов. Друг важен момент е справяне със свръхпопулациите на привнесени от други басейни хищници като рапана. Той е известен морски хищник, внесен изкуствено в Черно море през 70-те години. Подобни на рапана външно привнесени хищници представляват опасност за биоразнообразието в басейна. Освен това по думите на учения е необходим засилен контрол и обмяна на информация за незаконния, нерегистриран и недеklarиран улов. Според морския биолог Черно море и управлението на рибарството в него страдат силно от липсата на координирани съвместни научни изследвания от екипи от всички черноморски държави. Той призова и за политика без компромиси по отношение на незаконния, на нерегистрирания и недеklarирания риболов, който представлява сериозна екологична опасност за Черно море.

но неразвити, заключава Илияна Йотова.

Освен това в доклада на българския евродепутат е отбелязано, че прилаганият принцип

ка на Европейския фонд за рибарство след 2013 г.

Страницата подготви Милена НИКОЛОВА

Между зимната депресия и пролетната умора

Постоянно чувство на отпадналост, сънливост, неспособност за концентрация - все признаци на сезонната депресия. А главната причина за зимните страдания е... краткият ден. За щастие денят вече става все по-дълъг. А буквално след часове ще добавим още 1 час към светлата част на денонощието. Е, наистина сега

идва сезонът на пролетната умора. Липсата на движение, лошото хранене, прекараните настинки през зимата водят до натрупване на токсини в орга-

Преди да превъртим стрелките на будилника, как да нагостим към него биологичния си часовник

низма. През студените месеци метаболизмът се забавя и абсорбирането на веществата става по-трудно. Затова с идването на пролетта се чувстваме изморени и неработоспособни. Според някои учени една от причините е насищането на кръвта ни с кислород благодарение на по-честото излизане на чист въздух, проветряването на стаите, разцъфването на дърветата. Когато количествата на въглеродните показатели рязко спадат, кръвоносните съдове се свиват и ние ставаме по-вяли, неработоспособни и сънливи.

Досадните хормони също имат пръст за тези оплаквания. Според някои теории през зимата организъмът ни е изчерпал запасите си от серотонин и затова хормонът на съня - мелатонинът, влиза в действие. И докато дните стават все по-дълги, тялото ни постепенно се аклиматизира, произвежда повече ендорфин, тестостерон и естроген. Тези промени ни

натоварват и водят до умора, казва д-р Верма.

Смяната на часовото време с т.нар. лятно се приема като кражба от съня, а адаптацията отнема седмица, а за някои хора - 10-15 дни.

За да избегнете стреса и негативните емоции, преди всичко си починете много добре в деня, в чиято нощ ще превъртим стрелките на часовника с един час напред. Това е първият съвет на д-р Апараджита Верма, медицински директор на центъра за изследване на съня към Методисткия неврологичен институт в Хюстън. В САЩ вече втора седмица са на лятно часово време, а към зимното ще преминат в началото на ноември - седмица след България.

Промяната на биологичния часовник е много по-трудно от превъртането на стрелките на часовника, казва д-р Верма. Според специалистката е важно в тази нощ да опитате да легнете час по-рано от обичайното. А в неделния ранен следобед дремнете, но не прекалявайте и гледайте да не спавате между 18 и 22 ч., а през следващите нощи се опитвайте да си лягате с по 10-15 минути по-рано от обичайното, препоръчва лекарката. Око-

ло 70 млн. американци страдат от някакъв вид нарушение на съня и преминаването към лятно часово време може да има при тях и сериозни здравословни проблеми, предупреждава д-р Верма. Тя подчертава, че само 42 мин. сън под нормата може да навреди сериозно на здравето ни. Д-р Верма припомня и някои от основните

правила за хигиена на съня:

да се спи в проветрена и добре затъмнена стая; да не бъдат пускани в леглото домашни любимци и да не се яде в него; да не се гледа телевизия в спалнята; да не се вземат приспивателни или ако са изписани от лекар, да се вземат не повече от 10-15 дни.

Д-р Апараджита Верма

Едни от най-честите последици от недоспиването са високо кръвно налягане, затлъстяване, диабет, белодробни болести. Доказано е, че системното недоспиване пречи на нормалното зараване на раните и забавя метаболизма.

Джиесемите намаляват костната плътност

Най-застрашени са мъжете, които носят джиесем на колана си вдясно. Досега не е изследвано влиянието на клетъчен телефон, носен вляво или вдясно, върху костната плътност на бедрената става, коментира д-р Фернандо Д. Сарви от Националния университет "Куйо" в Мендоса, Аржентина. Той е ръководител на екипа, провел изследването сред 48 мъже, полови-

ната от които не носели джиесемите си на колана вдясно, а другите - носели телефоните на колана си през последната година. В началото на проучването нямало голяма разлика в костната плътност на изследваните, макар че 24-имата от първата група имали по-добри стойности. В края на 12-месечния период на изследване учените установили леко нама-

лена костна плътност в десния трохантер (грапава костна издатина на горния край на бедрената кост, има голям и малък въртел и за тях се залавят редица мускули), както и бедрената става на мъжете, които носят апаратите на колана си вдясно. Според експертите има връзка между костната минерална плътност и електромагнитните радиочестотни вълни,

излъчвани от джиесемите. Други изследвания, провеждани по-рано, също са показали промени в костната плътност при продължително носене на джиесем в близост до тялото при жени с риск от остеопороза, припомнят учените. Според д-р Сарви е необходимо да се задълбочат тези изследвания, за да бъде потвърдена хипотезата на екипа му.

Народна медицина

Билки против безсъние

Фитотерапията лекува лесно безсънието, без да създава рискове за пристрастяване към лечебното средство. Растенията, улесняващи съня, са няколко групи:

- **Успокоителни** - рогата дегелина, риган, комунига, върбинка, хилядолистник.

- **Болкоуспокояващи** - мирзлива китка, глог, босилек, маточина, липа.

- **Сънотворни** (приспивателни) - мак, хмел, пасифлора (страшичиче), горчив портокал, валериана.

За по-добър ефект тези растения се смесват и с други, улесняващи храносмилането, болко-

успокояващи или подпомагащи кръвообращението. Можете да ги намерите в аптеките или специализираните магазини. Продават се във вид на хапчета, гранули, ампули, чайове.

Преди лягане е по-добре приемането на гранули или ампули вместо отвари и чайове, които имат и диуретично действие.

Чайовете и отварите се препоръчват в края на следобед или след вечеря. И в единия, и в

другия случай лечебните средства се използват за определен период от време, а не постоянно. Не само за да се избегне евентуалното пристрастяване към тях, но и за да не се намали лечебното им действие.

Разработва се по-ефикасна ваксина срещу туберкулоза

Белтък, наречен EspC, би могъл да се използва като ваксина срещу туберкулоза, откриха учени от Кралския колеж в Лондон. Заболяването се причинява от бактерия, а единствената ваксина срещу болестта - БЦЖ, вече не дава 100% резултат. Проф. Аджит Лавани, ръководител на изследванията

в Кралския колеж в Лондон, заявява, че въпреки факта, че по-голямата част от хората, засегнати от болестта, са имунизирани, всяка година се появяват още 9 млн. нови случая.

Именно протеинът EspC, който се отделя от бактерията, причинител на туберкулоза, провокира силна имунна

реакция. Той също така е и много специфичен за микробактериалната туберкулоза, което го прави идеалния кандидат за новата ваксина срещу заболяването, смята проф. Лавани.

Туберкулозата всяка година убива близо 2 млн. души по целия свят.

Другата страна на секса

Нередовният секс е като бомба със закъснител, твърдят медици. Те допълват: "Спортувайте за здраве! Правете любов, за да се отърсите от напрежението! Тези две максими не винаги важат, защото без предварителна подготовка прекомерното напрежение може да предизвика сърдечни проблеми и дори инфаркт", пише Дойче веле.

Резултатите от 14 изследвания с общо 10 000 пациенти показват, че внезапната спортна активност увеличава 3,5 пъти риска от сърдечен инфаркт. При секса тази възможност нараства с 2,7 пъти.

Положителните ефекти от любовния акт преобладават. Дълго време в научните среди се смята, че сексът натовазва много мъжете, а смъртта по време на полов акт в чуждо легло е често срещано явление. Не само актът на изневяратата, но и последвалото притеснение и гузната съвест могат да доведат до трагичен финал. Проучване в списание на

Американската медицинска асоциация (JAMA) обръща специално внимание на рисковете, които възникват при прекомерно физическо напрежение. В изследването си учените се съсредоточават върху две дейности, които могат да бъдат много изморителни - "епизодичният спорт" и "непостоянният секс".

За успокоение на мъжете - опасността да получат инфаркт по време на спорт или секс е доста малка. Положителните ефекти от тези дейности определено преобладават.

Митът за риска от посещенията на чужди кровати се разбулва през 90-те години. За налагането му допринасят обаче по-скоро съжалението и гузната съвест, отколкото научни доказателства. Анализ на причините за смъртта на 10 000 мъже, проведен през 1996 г., показва, че 43 от тях са умрели вследствие на внезапен стрес. Само трима от тях по време на полов акт.

Един шеф пита друг:
- Как така твоите служители никога не закъсняват?
- Много лесно: при мен работят тридесет човека, а местата за паркиране са само два-сет...

Две блондинки гледат телевизия. На екрана се появява фолк певица по сутин и бикини. Едната казва:

- Гледай, забравила е да си сложи рокля!

А другата:
- Не... забравила е да си свали сутината!

Докторът:
- Трябва да носите очила.
- Но, аз съм с очила.
- Тогава аз трябва да нося...

Красиво момиче стои пред портала на поделение и плаче. Минава край нея възрастна жена и изпълнена със съчувствие казва:

- Девойче, да не би да са взели любимия ти в казармата?
- Да! И петимата!

Млад дресьор на лъвовете отива да търси работа в един цирк.

- Имате ли опит в работата с лъвовете? - пита го директорът на цирка.

- Да, разбира се. Моят баща беше дресьор, още в детските си години съм се учил от него.

- Наистина? Можете ли да накарате лъв да скочи през горящ обръч?

- Мога.
- А да построите пирамида от шест лъва?

- Също мога.
- А поне веднъж слагали ли сте си главата в устата на лъв?

- Да... веднъж съм съм го правил..

- Защо само един път? - чуди се директорът.

- Как да ви кажа... Търсех там баща си...

Обява във вестника:
"Търся умен, внимателен, отговорен, работещ, щедър, напиещ мъж. Поне веднъж просто да видя, че има и такъв!"

Прибира се мъж пиан в три през нощта, влиза в стаята и за да не се кара жената, връща часовника с три часа назад. Жената се буди и почва да вика:

- Виж само колко е часа!
- Само 12 часа е, виж си сама.

Жената не усеща измамата и смекчава тона:

- Добре де. Нещо искаш ли?
- Донеси ми чаша вода.
- Сега, скъпи.

Жената отива до кухнята и там вижда, че е три часа. Връща се, и като я вижда недоволна, мъжът започва контраатака:

- Къде се моташ, ма?! Цели три часа ходи, за да донесеш чаша вода!

Офицер се гледа в огледалото. Поставя ръце на пагоните си и ги скрива. Казва:

- Така съм обикновено магаре.

После маха ръце от пагоните и доволен отбелязва:
- А така съм цял майор!

Мъже си бъррят за своите сексуални подвизи. Един от тях казва:

- А пък аз имах една приятелка, която така майсторски имитираше оргазъм, че ми идеше да спра и да почна да ръкопляскам...

Между блондинки:
- Направих си втора дупка на ухото!
- И как е, по-добре ли чуваш сега?

- Защо в България няма опасност от гражданска война?
- Защото цари пълна селяния...

Пасианс "Истински мъж ли съм?"

1. Съберете всички чорапи въщи, изпирате и изсушавате!
2. Събирате ги с чистите чорапи!

3. Разбъркате!

4. Сложете всички чорапи на пода!

5. Изхвърлете всички скъсанни!

6. Изхвърлете тези, които си нямат чифт!

7. Ако останат чорапи, значи не сте истински мъж!

8. Не се отчайвате! Повторете пасианса!

Между блондинки:
- Винаги съм си мечтала да се омъжа за олигарх, но като не върви, не върви - случи ми се олигархен.

са слагат приспивателно даже в кафето...

Жената лежи в болница.

След работа отидох до магазина. Напазарувах за ядене разни неща. Прибрах се. Почистих на котката, Посрещнах децата от училище. Помогнах им за домашните. Приготвих вечеря. Нахранихме се. Минах с прахосмукачката. Измих чиниите. Сложих децата да спят. Нахраних котката. Пуснах пералнята. Подредих, каквото имаше за подреждане. Нито компютър, нито телевизор съм пускал, но ако продължава така, в свободните минути привечер ще почна да гледам и сериали. Че и да плача!

Легнах си.

Почти полунощ е. Гроги съм, направо тялото ме боли. Сутринта трябва рано да ставам да храня децата, да ги пращам на училище, след това на работа, после отново описаното погоре...

Лежа, гледам тавана и си представям тази ситуация, само дето сега жена ми не е в болницата, а се прибира пиан от кръчмата, носи си и някоя и друга биричка за допиване въщи. Включва телевизора,

- Вече няколко поколения от моя род се размножават вегетативно, без да знаят за кефа от личния живот...

На репетиция на оркестъра диригентът недоволен към ударните:

- Ако музикант не може на нищо да свири, му дават две палки, и той става барабанист.

Театрален шепот от оркестъра:

- А ако и с барабаните не се справя, му зимат едната палка, и той става диригент.

Главната сестра развежда група млади стажантки из болницата и им обяснява:

- А на този етаж е най-опасно за вас. Тук почти всички мъже са вече здрави...

- Моше, какво става! Разревожих се, слезе на улицата само боклука да изхвърлиш и цели два часа те няма! Как е възможно!

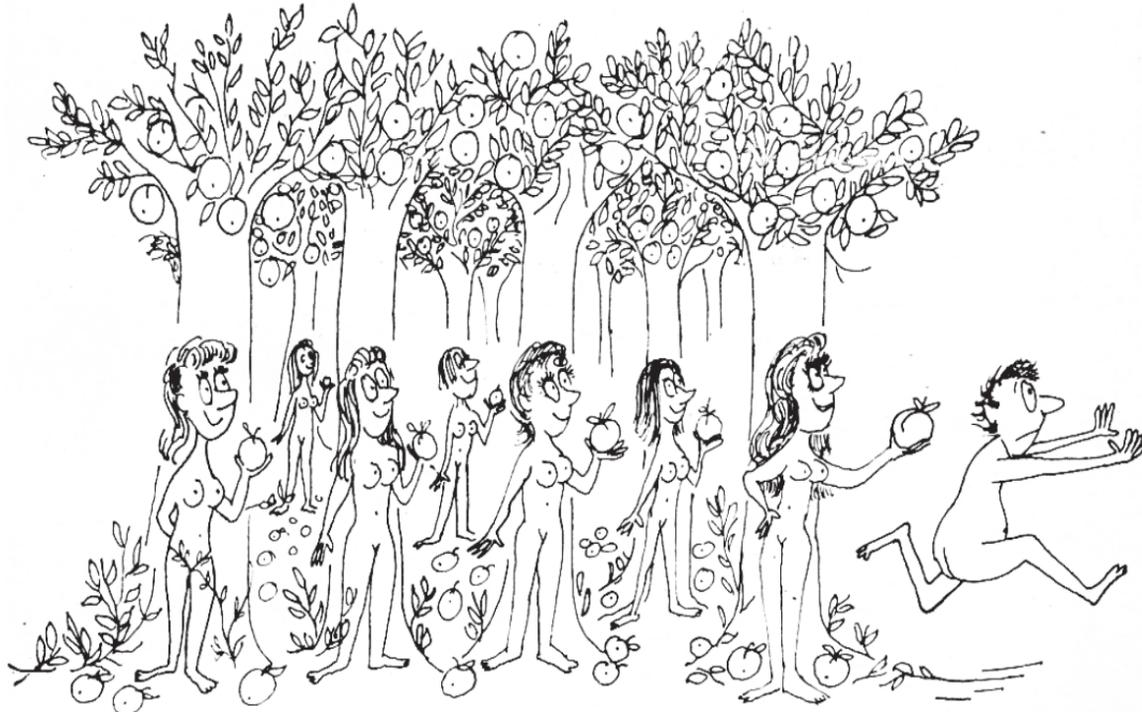
- Сара, успокой се! Все пак успях да го продам!

- Знаеш ли, бях голяма глупачка, като се омъжих за теб!

- Скъпа, аз тогава бях толкова влюбен, че не забелязах веднага.

Еврокласици

ЛЕХ ЗАХОРСКИ - ПОЛША

АДАМ И ЕВИТЕ

- Ах, как ми се иска жена! Не издържам направо!

- Хм, ако толкова си на зор - отивам в публичния дом!

- Не, искам да я познавам!

- Ами ходи по-често в публичния дом и ще си имаш и познати.

1. Отричане

2. Гняв

3. Псуване

4. Депресия

5. Примирение...

Петте етапа при купуване на бензин или дизел.

Знаете ли, че:

Само в България жълтият цвят на светофара и една-две секунди от червения се считат за зелен...

- Кое е общото между обикновения гражданин и средния чиновник в министерство или голяма община?

- И на двамата заплатата не им стига за хубав автомобил, вила и екскурзии по чужбина.

- А каква е разликата?

- Обикновеният гражданин няма хубав автомобил, вила и не пътува на екскурзии, а чиновникът има всичко това...

В чудния свят на чиновничеството.

Убеден съм - при нас в офи-

тропа из кухнята, търсейки нещо за хапване. Пийва си биричка в кухнята, пуши, смее се.

После идва в спалнята, вонейки на пиячка и цигари, и почва да ми се натиска.

Бих я убил!

А моята ме търпи!!!

В евтин хотел клиент се оплаква на рецепцията:

- Имам бълхи в леглото!

- Не ме размивайте! За тази цена Джулия Робъртс ли искате в леглото си?

Питане в кулинарен форум:

"Може ли да се гарнират хапките с черен хайвер и съомга с магданоз, вместо копър?"

Отговор:

"Да се задават дано!"

Добри обноски:

Не демонстрирай пред хората своето щастие - не им трови живота!

На Иванчо му дали за домашно да напише как се е появил на бял свят. И той попитал майка си:

- Мамо, как съм се появил на бял свят?

- В зелка те намерихме!

Иванчо попитал и баща си:

- Тате, как съм се появил?

- В роза те намерихме!

И накрая в съчинението си Иванчо писал:

Той обича всички хора независимо от цвета на кожата, от вероизповеданието, от пола и от социалното положение.

Оптимистите ще кажат, че това е Господ, песимистите, че е крокодил...

Знаете ли, че:

Корупцията на практика е невъзможно да се победи. Но поне може да се издаде указ, който да задължи чиновниците да даряват всеки пети рушвет за благотворителност.

В час по математика:

- Иванчо, защо стоиш над тази празна тетрадка? - пита учителката.

- Това ми е тетрадката за смятане наум, госпожо.

- Разликата между глупака и гения?

- Възможностите на гения не са безкрайни.

- Скъпи, ще искаш ли още ли котлет?

- Разбира се, скъпа. Толкова се старая.

- Хм... Всъщност аз приготвих котлетите?

- Нямам това предвид, а когато си избрах жена.

Отива един социолог-сексолог да чете лекции пред вой-

ници:

- ...и в заключение ще кажа, че има три основни групи, при които изневярата е особено изявена: Това са на първо място моряците, после идват хората на изкуството и накрая са военните.

Става един капитан и казва:

- Ама господине, айде моряците как да е - те месеци наред не помирсват женско, и ония разните там артисти и без това са си чалнати, ама защо военните? Ето аз например вече 17 години съм женен и досега друга булка не съм пипал.

Става и полковникът:

- Ей заради такива капутни сме на трето място!

Една жена била с любовника си, когато мъжът ѝ се прибрал от работа по-рано. Тя бързо напъхала любовника в хладилника.

Мъжът влиза в кухнята, отваря хладилника и...

- Кой си ти?

- Васил.

- Какво правиш тук?

- Ям луканка.

На следващия ден мъжът отива на работа и разправя случката на колегите си.

Всички казали:

- Абе, ти си голям идиот. Това е бил любовникът на жена ти.

И пак се прибрал по-рано въщи. Отишъл веднага в кухнята, отворил хладилника - вътре стои друг мъж.

- Кой си ти?

- Ами... Иван.

- Виж какво, Иване, кажи на Васил, че ако го видя, ще го спускам от бой.

Всички възторжено аплодират саксофонист. Жената на саксофониста казва на приятелка:

- И всичко е, защото много се труди, знаеш ли колко много репетира? Вече пети съсед се побърка.

Една бензиностанция започнала да привлича много клиенти. Конкуренцията решила да разбере какво става и изпратили "разузнавач" да разбере какво става. Връща се той и докладва:

- Големи хитреци са! Наели са четири суперготини мацки по къси полчици да зареждат резервоарите на клиентите. А навсякъде са разлепили надписи: "Всеки път, като се вдигне цената на бензина, нашите полчици ще стават по-къси."

- И само заради това откъснаха толкова клиенти?

- Ами да, вече са останали почти по коланчета...

- Попълнихте ли анкетата?

- Не мога да пиша!

- Тогава пишете: неграмотен!

Американска и японска фирми си организират състезание по гребане. Японците печелят с преднина от една миля. Американците наемат хора, които да анализират случилото се и да го обяснят. Анализът сочи, че японците имат един управляващ и седем гребци, докато американците имат седем управляващи и един гребец. Американците незабавно реструктурират отбора. Един става главен управляващ, шестима са съветници по управлението и един гребец.

Във втората гонка японците печелят с преднина две мили. Американската фирма уволнява гребеца.

**ДОБРА НОВИНА
ДЪРЖАВАТА
ОБЕЩА ДА
ЛЕКУВА
БОЛНИЦЕТЕ НИ
БЕЗПЛАТНО!**

Тарзан

**НЕЩАСТИЕ
ИЗПУСНАХМЕ
НАЙ-ГОЛЯМОТО
ПРИБЛИЖАВАНЕ
НА ЛУНАТА
ДО ЗЕМЯТА,
ЗА ДА ИЗБЯГАМЕ
НА НЕЯ!**

Пак сме в гаража на Кирето, пак пием мастика и пак разсъждаваме. Този път на патриотична тема.

- Трябва да сме горди, че сме българци! - казва Пешо.

Гошо се съгласява с него и припомня как България е била на три морета.

- Византия е треперела пред нас! - намесва се и Бухала. - Край Босфора шум се вдига и ония в Константинопол - нааа, цветко-петко!

- Остави ти Византия - прекъсва го Гошо, - Китайците са построили китайската стена, за да се пазят от българските набези!

Аз добавям, че не само във военно отношение сме били

велики, ами и в културно. Златният век на Симеон! Черноризец Храбър! Когато Карл Пети е говорел на немски само с конете си, ние - ехеее! Бухала поръчва по още една мастика и

казал на болярите си: "Наздраве, дружина, с Никифорова кратуна!"

Вдигаме и ние наздравица, макар че сме без Никифорови кратуни в ръце.

Кирето излезе иззад бара, смени пепелника, прибра празните чаши и рече:

- Абе, гордея се аз, що да не се гордея... Обаче да ви кажа за дядо ми.. Дядо ми беше много добър дърводелец. Да ти направи стол, маса, скрин, бюфет! Златни ръце имаше, Бог да го прости!

- Ми гордей се и с дядо си, бе! - прекъсна го Бухала.

- Да де, гордея се! - въздъхна Кирето. - Ама каква полза, че дядо ми е бил такъв, Никифорови кратуни такива, като аз един пирон не мога да забия?

Така рече Кирето. Ама какво искаше да каже - не разбрахме...

НИКИФОРОВИ КРАТУНИ

Димитър БЕЖАНСКИ

понеже от четирима ни той е най-войнствено настроен, припомня победата при Сливница, героичната битка на Орлово гнездо, пленяването на Балдуин и чашата на Крум Страшни, който

По някое време аз се обръщам към Кирето:

- Кире - викам му, - ела тука да удариш и ти една мастика! И да се гордееш, че си българин и наследник на велики предци!

Людмил АСЕНОВ

Л. Асенов
2011

Дојде пролетта и животът стана по-цветен!

ОПАСНО БЛИЗО С ДИАНА НАЙДЕНОВА

Лозан ТАКЕВ

*Диано моме, дилберо,
научи ли от премиеро
как да се сади,бере туперо,
как да се храни прасето с помия
пишело в сайта му и на хартия!
А вече иде поредната строфа
как да се сади и копа картофа!...*

ПРОМЯНА ЛИ ?

Борис БОРИСОВ

*Какво като сме в Европа -
ние пак сме си ние:
бунак лозето копа,
юнак виното пие.*

МИЛАН И МИЛАНКА

Петър ПЕТРОВ

Миланка изглежда съпруга си без капка нежност:

- Милане, какъв беше този имен ден, бе? Тази сутрин, като те доставиха до вратата твоите приятели, ти беше като газен от влак! Бяха те докарвали с такси, но според мен случат бе за линейка! И като ме видя на вратата, преди да паднеш в антрето, ме нарече Гошо!

Милан гузно сведе глава.

- Да, поуморен бях - оправда се неубедително той. - Първо чествахме Данчо Лалугера, бизнесмен, има цех за ританки и шноли, приятел от детинство и спонсор на престижния конкурс "Мис Дуранкулак"!

- Но това беше преди месец! - разгневи се Миланка. - Много жертви давате покрай тези празници, май?

Милан се поокопити и решително мина към самоотбрана:

- Щяхме да минем без жертви, ако оня вампир, на Данчо жена му, не ни посрещна с ракия, Данчово произ-

До Великден - празници!

водство. Истинска гроздова, но от патладжани, праз и малко мушмули за аромат...

- Е, постарала се е жената - отрони Миланка, колкото да защити женското достойнство.

- Постарала се е, ама мезето беше за двама-трима, а ние бяхме дузина... Така се ядосахме, че набързо му финализирахме двете дамаджани.

- Трябвало е да наблегнете на яденето, бе, Милане! - по-меко отбеляза съпругата. - Заради такива като вас ще започнат да строят изтрезвители на пет етажа!

Милан не се обиди кой знае колко:

- Всичко щеше да си мине културно, ако мезето бе по стандарта, както земеделският министър го иска, а то трябваше с трион да го режем - отбеляза той. - Затова решихме да откъсим на некадърната домакиня, като й изпием виното. После нарязаха цяла свинска варена глава, а Данчо домъкна от някакъв съсед джин... И той домашно производство от алабаш, тиквички и препарат за миене на клозетни чинии...

- Ама, Милане, такава нещо и слонът от зоопарка да изпие, и той

ще подвие краченца с кръстосан поглед?

- Ние краченца не подвихме. Само Киро се настани да спи под масата и се зави с мокета...

- Добре, че все пак сте приключили относително живи! - прекръсти се Миланка. - Никъде не те пускам повече!!

А, не!! - възропта Милан. - По едно време, докато компанията празнуваше, дойде една, ама много красива и хуманна идея. Ще следем всички следващи празници до Великден! Какво като е пост! Я глей какво става в Япония, какво става в Либия! Да се радваме на живота, че толкова неща около нас изведнъж могат да избухнат! Празниците, Миланке, трябва да се почитат, защото само те сближават дотолкова хората, че, ето на, аз снощи цялата вечер се целувах с онзи, Пешо, дето брадата му освен, че е пълна с хлебарки, ами и миреше на шкембе чорба от цял километър! Сега си лягам, а утре вечер да ме събудиш, за да не ми пишат отсъствие аверите!

В дома на Милан и Миланка Миланови легна тягостна тишина...

Юлиян ПЕТКОВ

Европейци

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПЪТИЩАТА НИ КЪМ РАЯ - С ДУПКИ КЪМ АДА!

**ВНИМАВАЙТЕ ДА НЕ ПРОСПИТЕ ПОЕВТИНЯВАНЕТО!
И ДА СЕ СЪБУДИТЕ С ОЩЕ ПО-ВИСОКИ ЦЕНИ?!**

**ИЗУМИТЕЛНО Е, ЧЕ СВЕТЪТ Е ИЗМЕН ОТ ЛИПСАТА
НА ДОРИ ЕДИН СЛУЧАЙ НА МАРОДЕРСТВО В ЯПОНСКАТА ТРАГЕДИЯ!**

**ГЕНЕРАЛ БОРИСОВ: КАДАФИ НЕ МИ Е РАВНОСТОЕН ПРОТИВНИК.
ТОЙ Е САМО ПОЛКОВНИК!**

ЦЪРКВАТА НИ ОТЛЪЧИ АЙНЩАЙН - ПРЕКЛАНЯЛ СЕ ПРЕД ПЕТЪР ДЪНОВ!

НЕШКА РОБЕВА: ДА АНАТЕМОСАТ МЕН, НЕ ВАНГА!

АПОКАЛИПТИЧНА НОВА ИКОНА: ЗМИЯ ХАПЕ МОДЕЛ. УМИРА ОТ СИЛИКОНА!

**БОЙКО: ЗАСЕЧЕНИ 500 ПРОСЯЦИ ПО СОФИЙСКИТЕ УЛИЦИ?
ЗНАЧИ НА 3-4 ХИЛ. СТОЛИЧАНИ САМО ЕДИН ПРОСИ?!**

ПЕГАС

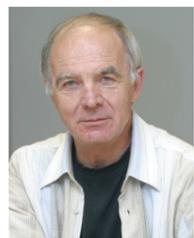
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 26 МАРТ 2011, БРОЙ 070

От редактора

Ама мола ви са...

Борис ДАНКОВ

Писателят Владислав Тодоров е абсолютно прав, че в момента в България липсва културна политика, че това понятие се е превърнало в оксиморон - т.е. във фраза с абсурдно съдържание. Това продължаваме да повтаряме и да потретваме непрекъснато и ние - че Вежди си няма хал-хабер от култура, камо ли от културна политика; че онова, което той прави, не е нищо повече от жалка самодейност и рязане "на парче" от културата; от имитиране на реформи и широк замах; низ от лакейски сервилни угонничества към премиера и финансовия министър, както и махленско-кръчмарски флиртове с интелигенцията.

Ако имахме културен

министър на място, той поне щеше да говори свързано и да знае кога какво иска и колко може. Щеше да е наясно, че културата не е необран бостан, където всеки може да си разиграва коня според както му дойде кефа или да се заплесва по плитко скроеното деколте на Мишел Бонев като гимназист, който все още не е изживял късния си пуберитет. Ако имахме културен министър, той щеше да е наясно, че културата не е тиква за всяка кочина. Ако имахме...

Вече за правителството да не говорим, защото то има толкова общо с културата като национален приоритет, колкото кучето с опашката си. А пък и какво ли друго може да се очаква от премиер, който, като чуе думата култура, се хваща за кобура и праца народа си да саги картофи, за да не умре от глад. А още повече - от хора, които ходят на театър "под строй" и отбират от "Сако от велур" толкова, колкото от футбол на малки вратички и магистрали. Ама мола ви са...

ПРОЕКТ

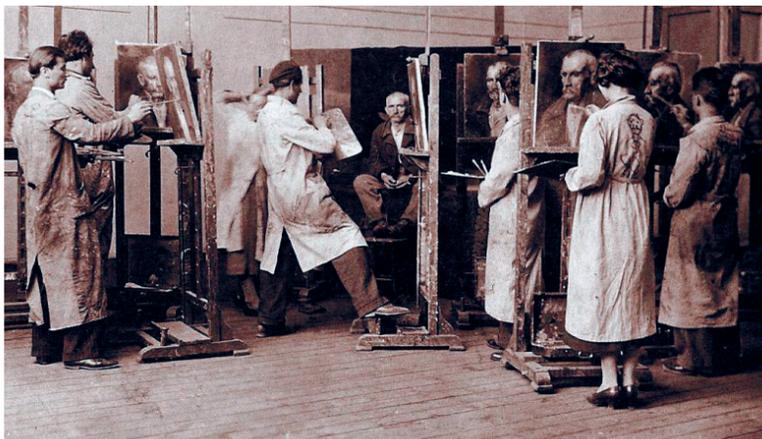
Творби на студенти и майстори живописци

Две успоредни изложби организира галерия "Академия" на НХА през следващата седмица.

На 5 април от 18 ч. в изложбена зала на галерията ще бъде открита експозицията "Живопис от музейния фонд на НХА", която включва творби от бивши преподаватели на академията от началото на XX век, сред които "Портрет на княгиня Мария Луиза" от Иван Мърквичка, "Портрет на Константин Величков" от Борис Митов, "Портрет на мъж" от Никола Петров, "Дамски портрет" от Константин Щъркелов, "В размисъл" от Владимир Димитров-Майстора, "Дамски портрет" от Илия Бешков, "Голо тяло" от Стефан Иванов и др. Заедно с творбите на големите български майстори-живо-

писци преподаватели в галерия "Академия" ще бъдат показани и архивни снимки от първите десетилетия на миналия век, свързани с дейността на НХА.

На 6 април от 18 ч. в Националната галерия за чуждестранно изкуство ще бъде открита международната студентска изложба "Трансформ София 2011", която включва творби на студенти от художествените академии в София, Белград, Загреб, Тирана, Любляна, Букурещ, Сараево, Солун, Истанбул и Скопие. На 7 и 8 април в рамките на проекта "Трансформ" в галерия "Академия" ще се състои международна научна конференция по проблеми на преподаването и обучението в областта на изобразителните изкуства.

Ателие по живопис в НХА през 30-те години на миналия век

КНИГОМАНИЯ

Алманах „Света гора“ гостува в столицата

Веселка ВЕНКОВА

Десетият, юбилеен брой на алманаха за литература, наука и изкуство "Света гора" № "И" (2009), излизащ във Велико Търново с финансовата подкрепа на Великотърновския университет, общината и издателство "Фабер", представи в книжарница "Хеликон-Витоша" главният му редактор доц. Сава Василев. По финансови причини книжката излезе от печат през декември 2010 г., но вече среща читателите си във Велико Търново, Варна, Русе, Пловдив, Стара Загора.

Колекционерско издание, което с пълнотата и литературната си представителност е четиво "с продължение" и мястото му е на книжната лавица, тази година ще ни зарадва още два пъти. Сава Василев се надява още през май да излезе книжката "К" за 2010 г. (томове обикновено са по 500-600 страници), а през декември - и броят за настоящата година - "Л". Ценителите знаят, че номерацията на "Света гора" не е с арабски цифри, а на кирилица.

СНИМКА АВТОРКАТА

Главният редактор на алманах "Света гора" доц. Сава Василев представя брой "И" на изданието в книжарница "Хеликон-Витоша" в столицата

Представянето на мултимедийния диск, търсец груг вид диалогичност и аудитория, който в трети пореден брой придружава алманаха, сладкодумно бе разказан от доц. Василев с помощта на преносим компютър.

След обстоятелството "разнищване" на утвърдените и нови рубрики, автори, критици и

художници, намерили място в последния, засега, брой, Сава Василев провокира интерес към следващата книжка, в която ще намерят място, открити в полски антиквариат пощенски картички, изпращани от Боян Пенев и част от дневника на Ноеми Молерова, последната съпруга на поета Кирил Христов.

ГАСТРОЛ

Шуменският театър идва в София с „Рейс“

Драматично-кукленият театър "Васил Друев" - Шумен, ще гостува на 19 април на сцената на театър "София" с "Рейс" от Станислав Стратиев. Режисьорка е Бина Храламбиева, сценографка - Теодора Лазарова, художничка по костюмите - Диляна Асенова. Участват Георги Кагурин, Александра Михайлова, Люба Петрова, Димитър Димитров, Кольо Стайков, Милен Димитров, Любен Попов, Димитър Караиванов и Милен Алексиев.

Станислав Стратиев, от чието рождение тази година се навършват 70 години, е най-поставяният български автор в чужбина. Осъществени са над 800 спектакъла по негови

пиеци в 40 държави. У нас комедиите "Римска баня", "Сако от велур" и "Рейс" са поставяни над 500 пъти.

Сюжетът на "Рейс": Пътниците се настиват в превозното средство, което безпроблемно ще ги отведе, където желаят. Всичко тръгва по разписание. Неочаквано рейсът започва да се движи не по маршрута. Желанията на пътниците смирено гаснат пред мистериозното желание на шофьора на рейса да го закара неизвестно къде. Гражданското общество на пътниците излъчва парламентър, който да преговаря с водача на возлото. Мисията завършва с парадоксален отговор: шофьорът търси отворена хлябарница, през деня не успял да си купи хляб. Рейсът спира пред една, пред втора хлябарница... но или хлябът се е свършил, или фурнаджийката брой парите. Гневът на шофьора подкарва с мръсна газ рейса в неизвестна посока... Рейсът и пътниците му поемат на среднощно пътуване, което нито те, нито зрителите някога са очаквали, че може да се случи.

Премиерните спектакли на "Рейс" в Шуменския театър бяха на 16 и 17 март.

ПРЕМИЕРА

„Дзифт“ излезе на немски език

Романът на Владислав Тодоров "Дзифт", по който е заснет едноименният български филм, излезе на немски език - събщи Дойче Веле. - Книгата (на немски "Die Motte") миналата седмица бе представена в Берлин, а преди това - в Лайпциг, по време на традиционния Лайпцигски панаир на книгата. Това е второ раннико издание на романа "Дзифт", който миналото лято излезе в САЩ почти успоредно с появата на филма на DVD. В Германия романът на Владислав Тодоров излиза в поредицата "Балкани" на престижното немско издателство "Дитрих".

На въпроса на Дойче Веле какво пречи на българската книга, за да бъде представена по-цялостно в чужбина изве-

Владислав Тодоров: - В момента да се ползва фразата "културна политика" в България е неправомочно, защото е оксиморон

стният писател-сценарист отговаря, че за да бъде постигнато това, е необходима "критична маса от книги, които да бъдат преведени на съответен език". Според Вл. Тодоров, за да пробие на западните пазари, българската литература се нуждае от инициативност - лична, държавна, институционална, но в България културна политика не се води - смята авторът на "Дзифт". - В момента да се ползва фразата "културна политика" в нас е неправомочно, защото е оксиморон - отбелязва Владислав Тодоров, като подчертава, че в условията на криза за всяко българско правителство, независимо от неговия цвят, културата следва да е сред националните приоритети.

П о е з и я

Малките неща

За малките неща почти не се говори.
На големите във сянката остават.
А големите с мащаб ни впечатляват -
на Земята и в небесните простори.

За Еверест и пътя Млечен знаят всички.
И назовават океани и морета.
Но колко скучна ще е родната планета,
ако ги няма лъкатушните рекички?

Всяка нощ звездите в космоса безбрежен
на своята жараба канят нестинари.
Бликват в мрака като мънички пожари
на светулките фенерчетата нежни.

Тук всяко нещо де се прави или ражда -
днес и утре, и през миналите ери,
независимо от своите размери,
от атоми и молекули се изгражда.

Щипка сол му трябва на хляба ни насъщен.
За капката катран в меда се знае...
А погрешно сложената запетая
в изречението смисъла обръща!

Ябълкова градина

Тук въздухът, водата и пръстта
са в най-свещен съюз събрани!
И в корените вечно жадни,
и в корените със царствена осанка
пулсират соковете на живота...
Избухват цветовете! И самотивски танц
дърветата със вятъра танцуват...
Божествена феерия от красотата!
Самият рай е сбъднат на Земята -
озвучен от медоносните пчели.

Времето във пъпките се влива
и малки сладки глобуси изгряват:
"Златна превъзходна" и "Флорина",
"Грейни смит" и "Мутсу" - имена са,
светещи във плодната дъга на есента.
И по реда си - зимата и пролетта
си късат листите от календара...
Магическият кръг завърта се отново!

Б е л е т р и с т и к а

Брачният
договор

С една тъжна предизвестеност започнала връзката им. Както каза приятелят ми и по-късно съветник на мъжа, възлението при първите им срещите граничело с безконтролното треперене, а искреността им с изповед. Казвали си неща, които не вярвали, че ще изрекат. Допрените им глави често раждали общи мисли и градели светове извън познатите. Тя почти всеки път чупела токовете си. Гледала него, а не в краката си. Брактът обаче ги объркал, защото нещата не могат да се предвидят. Двама човека, които после ще станат трима или четирима, ще станат семейство и съдбата ще ги пуска през различни отвори, ще ги мери като яйца, ще ги подритва като топки, ще ги потапя без въздух и ще ги озарява с разкоша на мимолетни радости, не могат да планират нещата, без да сбъркат. Не трябва и да се опитват.

В най-радостните мигове на първите дни, когато силуетът на тялото и под ношницата бил най-интересното нещо за него, а потта му не я тровела, а само замаивала; в тия моменти те няколко нощи поред сядали и пишели. Принудени от родителите на момичето - демократи, и неговите монархисти, но на същото мнение относно яснотата във финансовите отношения, сглобявали бъдещия брачен договор. Като всеки договор и този, нито можел да бъде перфектен, нито честен и най-важното поставил младите в странна състояние, в което въпреки непреодолимото си привличане, трябвало да мислят какво би било, ако за-

почнат да се отблъскват. Второто не го мислели сериозно, но подозирали, че една мисъл, ако се засели в съзнанието, може нощем или на сън да си живее свой живот и после да порасне.

Сключили договора с взаимно уважение, уважение не към себе си, а към обратната страна на всеки от тях. Така си гарантирали, че един от тях, ако се обърка, ако охладнее, ако осви-репее и намрази другия, то другият, чрез договора ще може да го усмири, ще го постави на мястото му и отчуждението ще получи само каквото му се полага - нито повече, нито по-малко.

И двамата били заможни, та договорът се получил дълъг. Благодарение на усилията на двамата амбициозни адвокати обстоятелствата не само около собствеността, но и около бъдещите разходи били изяснени подробно. Било ясно например кой ще плаща дърехите, обучението и почивките на бъдещите деца, кой ще осигурява пари за храна на кучето, котката и други евентуални домашни любимци с дълъг списък на предпочитаните от двамата. Те нямали още котка или куче, нито имали намерение да си взимат, но договорът и особено добрият договор си има свои правила. В мислите им също се появили правила. Имало и едно допълнително правило, включено от адвоката на мъжа, и то било относно неустойката, която тя му дължи, ако откаже да му роди дете. Това е несериозно, смяли се и двамата, но подписали и това. Подписали доста страници, по-голямата част от текста били

чели, но имало и параграфи, които не могли да прочетат или разберат, оставили тези грижи за после и често нощем някой, ако не можел да спи ставал, отключвал своето чекмедже в кабинета и започвал да препрочита договора. Правели го дискретно, почти тайно. Никога едновременно. Често тези листа ги лишавали от сън, от близост, от реалността такава каквато е тук и сега, защото ги пращали в мислите им години напред. Изкушението да скъсат или фалшифицират измамните листа гъделичкало умовете им.

От страх или от щедрост добавяли анекси и на сутринта тичали при нотариуса да ги заверят. Нейната морска вила без никакви условия ставала собственост на съпругът ѝ, а той получи респираторна негодност или астма, или за да е по-ясно, добавили при нотариуса, каквото и да е дихателно заболяване. В ума на съпруга и се вселила мисълта, като едно ефимерно изкушение, да придобие лека форма на астма. Безобидна и в този си вид дори аристократична. Една нощ в презрвките и така се засрамил от тази мисъл, че предложил, ако му роди второ дете, да прехвърли фермата си на нея и децата. Нека, казал, децата да се забавляват със собствени коне и да станат добри стопани. Един вид бонус, заключила иронично. Не - казал ѝ - ще бъде от истинска радост.

Нотариусът ги приемал с нарастващ интерес. По някаква прищипка на съдбата някои имоти започнали да

изчезват от документите или пък отивали без логика при другия. Или просто така им се струвало. Промени-те станали много. Честото четене на договора го лишавало от смисъл. Така били принудени да го препрочитат пак и пак. Децата натезжавали все повече в преговорите. А още не се били родили.

- Страх ме е - казала му една нощ в просъница. - Нима това не е краят на света?

- Какво ми казваш? - попитал я. - Нахвърлехме живота си на хартия и сега всеки може да я скъса.

- Не говори така. Мислите понякога излизат извън контрол и стават намерения.

- Ще си изпатим, струва ми се - казала още по-убедено.

- От какво?

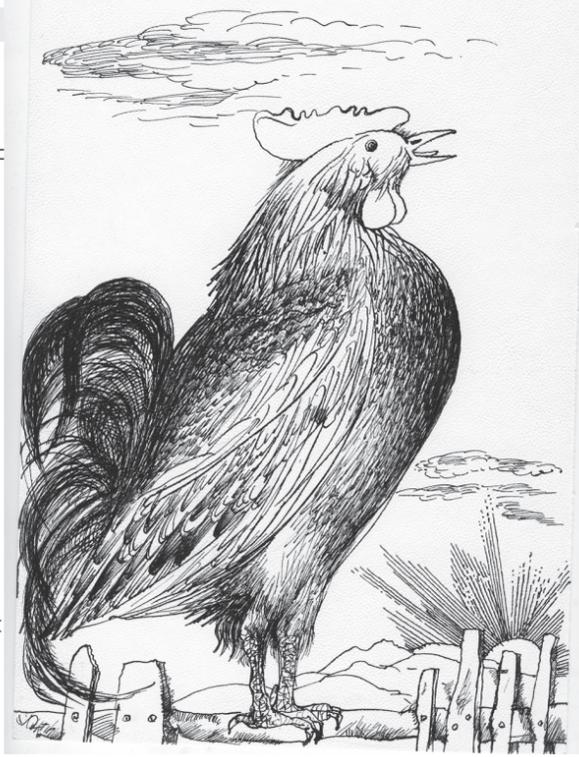
- От правилата, под които се подписваме.

- Трябва да направим нещо - отвърнал той.

След малко, без да казват нищо, двамата скочили от леглото почти едновременно. Всеки отключил своето чекмедже, извадил листата с договора и анексите и започнал да ги къса. После изгорили всички парчета, стрили ги на прах и ги изхвърлили извън къщата. На връщане си купили пиене, не спали цяла нощ, треперели при гопир и се гледали без позорение.

През следващия месец нотариусът им звънял няколко пъти, но те не му вдигали. Нека, казвали си, копията да стоят при него и той да си мисли, че имат значение.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Пред моите очи - и с моите ръце
природата овеществява виртуозно
"Четири годишни времена"
на абат Антонио Джовани Вивалди

Към тревата

Това че си безсмъртна - виждат всички.
Неизребим е твоят жилав корен.
Над всичко зеленееш ти отгоре
и вятър вей перчема ти епично.

Слънцето с целувката си лятна
над теб постига пирова победа.
Но ти се смееш винаги последна.
Възкръсваш всяка пролет - необятна.

И единствено на тебе затова
душата си реших да завежда.
Вместо щастие да търся в рая,
тя чрез теб да шепне български слова.

Единствен

Петелът пей... От тембъра му се разбира,
че това занятие щастлив го прави.
И недокосната е неговата лира
от ерозията на времена и нрави.

ДЕНЬО ДЕНЕВ по образование е инженер-химик. Живее и работи като журналист в родния си град Сливен. Автор е на 20 книги с поезия, критика и публицистика, сред които „Ахилесова душа“, „Азбука за душане“, „Послеписи“, „Книга за мама“, „Слънцето се изповядва в черква за птици“, „Сол, вода и звезди“, „Поглушани дихания“ (Изд. - 2002), „Трохи от светлина“ и др. Член е на Съюза на българските писатели.

Петелът пей... Не иска никаква награда,
че може да разпуква той със глас зората.
На него тази чест висока му се пада -
да е призван за трубадур на светлината.

Петелът пей... Не го досяга модна мисъл -
за актуалност да си сменя софтуера.
От природата единствен е описан
за тази роля той. И с право е наперен.

SMS до мама

Къщата и двора, ябълковите дръвчета
и пламтящото мушкато; липата и лозите -
всичко е попивало гласа ти.
И само вятър да полъхне -
във въздуха отново
бликват бисерните твои думи.

Но ръцете ти ми липсват -
топлината им целебна.
И очите ти ми липсват - извори на обич.

Повече не мога. Болката рисувам
и тъгата си до нея -
с пръст върху водата.

И някой ден, когато
в облак тя се прероди -
в небесната градина при теб ще долети.

На капката тогава ти се довери!
Те ще бъдат нотите
за теб изсвирени
от барабана весел на дъжда.
Повярвай на дъжда! Той всичко ще ти каже.

ЛЮБОМИР НИКОЛОВ е роден през 1961г. в София. Завършил е психология в СУ "Климент Охридски". Специализирал във Варшавския университет. Работил е като клиничен психолог в Медицинска академия. Негови разкази са отпечатвани във в. "Дума", "Труд", "Литературен вестник", "Стършел", сп. "Съвременник", "Знаци", "Страница", "Инсайт" и др. Други са включени в няколко антологии със съвременни български разкази. Носител е на наградата "Чудомир" за 2008 г.

Григор Пърличев... агент на българската пропаганда?

Казваш, че съм българин. Да, не се отричам от народността си! - отвърща известният родолюбец на гръцкия професор Орфанидис след увенчаването му с „Омировия лавров венец“ за поемата „Сердарят“

Камен МИХАЙЛОВ

В българското публично пространство периодично се повдига въпросът за липсата на престижна международна награда, присъдена на наш писател или поет. Разбира се - на първо място се има предвид Нобеловата. Споменавам се различни истории и перипетии, свързани с имената на Пенчо Славейков, Иван Вазов, Блага Димитрова, Йордан Радичков, Валери Петров. Съжаленията са толкова големи, тъй като българите са останали сами в това отношение както сред балканските, така и сред славянските народи.

Съществува обаче един факт, за който, уви, малко се знае, а и още по-малко се говори. Той представя невероятния успех на 30-годишния поет от Охрид Григор Пърличев, студент в Медицинския факултет на Атинския университет през 1860 г. По това време той решава да участва в ежегодния поетически конкурс, който е средищно събитие в гръцкия и балканския културен живот. За това съдим от значимостта, която самите гръци са му отдавали, живеейки в своето новоосвободено кралство. Конкурсът е бил неотменна част от общонационалния празник и грижливо организираните общонародни чествания. Всяка година на 25 март, след специалната церемония в катедралната църква „Св. Ирина“, където се провежда моноенклизия - едновременно богослужение с всички архипастистри и при присъствието на целия политически и културен елит - тържеството се пренасяло в университета, където председателят на комисията-жюри прочитал протокола и следвало увенчаването на наградения с „Омировия лавров венец“. Наградата била само една и била свързана и със сериозен паричен еквивалент за времето си - 1000 драхми, без да споменавам славата и допълнителните възможности, които носела. Основателят на поетическия конкурс - Ралис, гръците наричали „възстановител на олимпийските игри“ - имайки предвид състезанието в поезия на участниците.

На конкурса за 1860 г. били предложени 14 творби, като сред имената на авторите личат такива на изтъкнати университетски професори и столични поети. Разбира се - всички творби се представят на новогръцки език, който по това време съществува в две основни форми: катаревус (архаизирана) и димотики (говорима). Пърличев използва за своята поема катаревус. Перфектната му употреба в творбата не извиква никакви съмнения относно националността на конкурсанта. Гръцките вестници впоследствие така и ще интерпретират името му - Григориос Ставридис Парлицас. Няколко дни след като председателят Ал. Рангавис прочита решението на комисията, в канцеларията на университета протича интересна процедура - идентификацията на поета. Пърличев е трябвало да докаже своето авторство, като разшифрова зададените в текста кодо-

Факсимиле от гръцкото издание на „Сердарят“

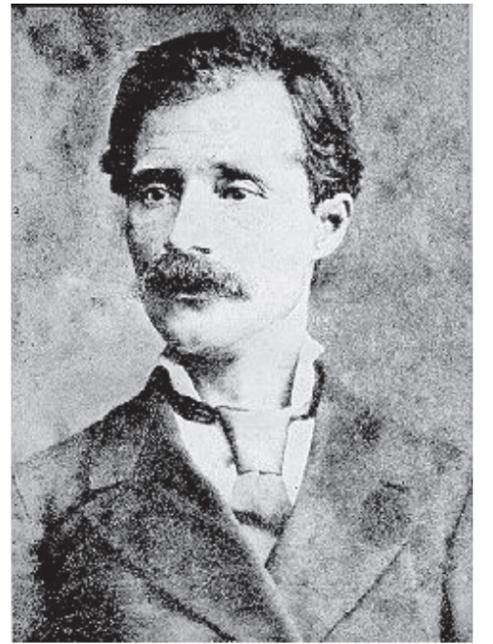
ве, а след това - да рецитира откъси от своето произведение.

А по повод награждаването в „Меримна“ обнародва следния репортаж (в превод на К. Топалов): „Множество слушатели - мъже и жени - изпълваха двете свързани помежду си и много обширни зали на университета. Министри, депутати, сенатори и много високоставени военни и политици бяха също на церемонията. Всичко бе много хубаво наредено и подходящо за тържеството. Редът на церемонията бе поддържан от двама студенти от университета, които под ръководството на секретаря на университета посрещаха благоприятно и гостойно пристигащите. Около единадесет и половина преди обяд докладчикът на конкурсната комисия господин А. Рангавис обявя нейната преценка. След това ректорът на университета, изкачил се на катедрата, каза: „В увенчаната поема „Сердарят“ не се намери листче, така че не можем да обявим името на венецносеца. Но понеже в пролога на поемата той поиска половината от наградата да се даде за някое благотворно дело, комисията реши да я отпусне на някой от студентите на Теологическия или Филологическия факултет. Другата половина от паричната награда остава в

канцеларията, докато се установи самоличността на поета. За това се дава срок от един месец“.

След установяването личността на „увенчания поет“ се разразява скандал. В основата му е тъкмо етническата принадлежност на наградения. Предлагат му се съблазнителни възможности, ако потвърди, че е грък. Сред тях са кралска стипендия за Оксфорд или Берлин - по избор, стремителна кариера, почит. Пърличев отговаря публично на един от своите обвинители проф. Орфанидис: „Казваш, че съм българин. Да, не се отричам от народността си!“ Това става, след като е прозвучала злостната фраза „агент на българска пропаганда“. Дори само тези две свидетелства са достатъчни, за да заглъхнат всички пропагандни спорове. В тях проличава за какъв се смята самият Пърличев, и за какъв го смятат другите. Към това може да се добавят единствено граматичните криволици на собствената му съдба - преследванията, затворите, опитите за убийство - всичко само поради една причина: твърдата воля да замени властващите гръцки език в училищата и църквите на Охрид, Битоля, Солун, Прилеп с български; разказването на българска история „при всеки удобен случай“.

Цели шест месеца продължават статиите „за“ и „против“ талантливия българин. Тези, които доскоро са говорели за стиховете му, че са „истински бисери“, сега започват да ги подлагат на съмнение. Тогава увереният в своите сили млад мъж предизвиква противниците си на поетически двубой - свободна интерпретация в стихове на зададени теми пред слушатели. Те обаче не гръзват да се явят. Пърличев втори път отправя публично поканата си - този път чрез вестник „Атина“ от 15 юни 1860 г. И отново страхливо невяване. Случило се го такава степен завладява умовете и сърцата на съвременниците, че последните отгласи по скандалния конкурс заглъхват чак през 1866 г. В сложната битка срещу честолюбивите си и шовинистично настроени противници Григор Пърличев остава сам. На негова страна се

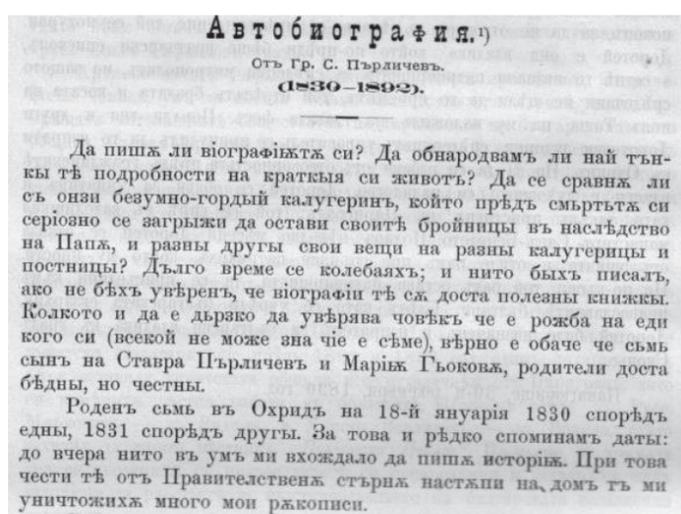

Ако намерите
някаква хубост,
възнаградете я
с усмивка...

Писмото-обръщение на Григор Пърличев до университетската комисия, която разглежда и оценява предложените стихотворения

„Уважаема Комисия!“

Дошъл в Атина по диогеновски, поставям под отвеса на Вашата преценка първото си поетическо произведение „Сердарят“, любопитен да науча дали мнението, което съм съставил от известно време за себе си, се оправдава донякъде или е рожба на младежко самохвалство, което е по-вероятно. И ако пък стиховете ми приличат на гарванско грачене, както ми се струва сега, то, оценявайки, не ми се присмивайте, моля Ви, а ми го посочете по подходящ начин и бъдете сигурни, че никога повече няма да Ви обезпокоя, защото в края на краищата не искам Гърция да отглежда повече поети, отколкото земеделци. Кой знае обаче дали Вие не ще намерите в тях повече хубост, отколкото аз, който съм ги чел много пъти? Композицията е много проста, признавам го, но много проста е и темата. Необичайно е може би и това - да разказва делата на героя един мъж, който е враг, пред народа, събран и бързащ да оплаче и погребне героя. Ала това е срещано в най-разнообразни варианти в почти всяка трагедия на древноста; така също е извинителна, може би, и честата употреба на омировски идеи. Ако пък случайно, ако, казвам, тая година замълчат лебедите на Касталия и, разбира се, онзи атлет Орфанидис, вълкът на поезията, ненаситният Кронос на наградите и следователно, ако, казвам, стиховете ми се сметат достойни за наградата, о, тогава какво златно дело! Ала понеже това е малко трудно, запазвам желанието си, не се разкривам в голямо предисловие и очаквам решението Ви с уважение и без предубеждение. Ако обаче намерите в стиховете ми някаква хубост, желая да възнаградите поне с една малка бащинска усмивка бденията и трудовете, които съм положил, било обикаляйки по полето, било затворен в бедната ми колиба; защото Ви ги предлагам не заради себе си, а заради Гърция, и ако не намерих доброто, то поне го потърсих. Г.С.П.”

Факсимиле от „Автобиография“ на Григор Пърличев, публикувана в кн. 9 на „Сборник за народни умотворения, наука и книжнина“, 1894 г., в която той пламенно отстоява своето българско име и народност

обявяват достойните и обективни гръцки интелектуалци, които подчертават, че тази награда е великолепна възможност за балканско културно сътрудничество. Българските вестникари не обелват нито дума. С голямо закъснение единственият, който отгава дан на поетическата победа, е Петко Славейков в своята „Македония“.

Поредният български парадокс

Глупаво ще е, чак абсурдно, ако продължим да се преповеряваме на патриотарстващите шарлатани точно сега, когато национализмът е анахронизъм...

Любомир КОТЕВ

Поредният роден парадокс е, че автори на песимистичните теории за нашия народ са тъкмо тези, които се изживяват като най-пламенни патриоти. Има нещо нездраво, патологично в това, че тъкмо хората, които славословят без мярка народа, не вярват в съпротивителните му способности, в умението му да превъзмогва трудностите, каквито и да са те. Абсолютна шизофрения е, от една страна, да тръбиш, че този народ е устойчив и непримирим, а, от друга, да го окайваш и да ревеш, че погива, че дните му са преброени. Но това правят, примерите са безброй, всякога многочислените у нас националистически уж партии и организации, ту се прехласват по народните добродетели, ту ожалват този хубав и силен народ заради нерадата му участ и фаталната му обреченост.

Техните вопли, били те непрестанно възторг или още по-непрестанно вайкане, разбира се, не са нищо повече от политическа демагогия, от идеологически внушения на идеологически мислещи субекти, но е трудно да се отсече, че тези странни хора са непременно неискрени. Толкова много са те, тъй многообразни и тъй пристрасени към абсурдните си теории, че е невъзможно да са все политически циници, очевидно е, че има и лумпени, които любяат страстно народа си, без да се задълбочават особено. И е крайно време да се види, да се каже ясно и категорично, докъде свършва сиромасомилското умление на простите хора и откъде започва рафинирания цинизъм на политиканстващите тарикати...

"България - сецям се сега за чудесния афоризъм на Константин Павлов - всякога се е справяла с враговете си, погубвали са я спасителите ѝ!" Такава е тъжната истина, домораслите меси, изживяващи се като спасители на отечеството, обикновено досъсипват и без това съсипаните държави и народ. Не е чудно, щом този тъй разпространен под рогното небе вид нито има спасителна мисия, нито вярва, че може да я осъществи, а само хвърля прах в очите на наивниците. Трябва да се изтъкне обаче нарочно, че колкото по-безидейни са патриотарстващите шарлатани, толкова по-кресливи са, пък и бабапти, поне на вид. За да са по-убедителни, те се задъхват от ярост, докато говорят за турците, циганите и кой ли не, измислят какви ли не заплахи, сеят омраза, етническа омраза и вещаят обезбългаряване. А всякога има безброй наивници - това е удивително, които са готови да им пригласят, които са убедени, че бедите на България идат най-вече от тези два етноса, като не бива да забравяме, разбира

се, и македонците. Удивително е, че са толкова много немислещите, а още по-удивително, че вменяват на мислещите да са като тях, защото инак, видите ли, са родоотстъпници.

Истинска трагедия е, че кресливите тарикати, които ни плашат с турцизация, циганизация и какво ли не още, които съчиняват песимистичните теории за нашия народ, увличат толкова хора и съумяват да обезверят още и без това обезверените нещастници. Това е мръсна политическа игра, нечестна спекулация, търговия с чувства и страсти, която и притеснява, и покварява не друг, а и без това притеснените, отрудени, скапани хора, които инстинктивно търсят отдушник за социалния си, преди всичко, гняв. Това е не само мръсна, но и лесна игра, която се играе повече от сто години и всякога дава шанс на патриотарстващите шарлатани, заради туй, че реакцията на българина е емоционална, а не рационална.

Всеки демографски срив например непременно се използва от тъй наречените националисти, за да обявят те гръмогласно, че българският род се топи, а турците и циганите се множат със страшна сила. Нелепо е подобно твърдение, историята го е доказала многократно, налице са ред фактори, които сочат, че статистическите методики се изкривяват къде тенденциозно, къде от простотия, за да се скалпи несъществуваща криза. А спекулациите са съвсем прозрачни, игнорират се, да речем, миграционните процеси при турскоговорещите българи, или продължителността на живота при българите от ромски произход. И тук, искам нарочно да го изтъкна, спекулацията започва още в мига, в който българско население се обявява за турци или за цигани, за чужд народ, след като това е част от народа ни. В цивилизована Европа, в цивилизования свят, пуерториканецът заявява гордо, че е американец, а тунизиецът, че е французин, а модерните държави не се противят на мултиетническата общност, напротив, поощряват всячески подобно самосъзнание.

Странно е, че тук, след като в продължение на векове се е формирала една социокултурна общност между българи и турци, наместо да търсим това, което ни обединява, търсим това, което ни разделя. Рационалното поведение в една Европа без граници, лесно е да го проумееш, е да се облегнеш на традицията, да задълбочаваш единението на етносите, за да е това база за по-лесно, по-успешно икономическо или културно сътрудничество. Абсурдно е да се говори за турцизация в момент, когато миграцията е особено интензивна, защото ги няма бариерите, когато стотици хиляди наши сънародници, без да сменят погледството си, работят в съседна Турция,

когато мнозина от тях усядат там.

Недалновидна е политика, която противопоставя етносите, наместо да спомага за формирането на една мултиетническа общност в модерния свят, където границите са фиктивни, а роднинството гаранция за съвместни начинания. И най-впечатляващо в това отношение е не противопоставянето на турците с българите, а на македон-

ците с българите, което е не просто недалновидност, а същинска шизофрения. Ние, които цял живот сме бленували Целокупна България, които сме претърпели национални катастрофи, заради тази идея, сега, когато Господ ни връща отнетото от Великите сили, сякаш не искаме да си го вземем. Чудя се, не осъзнават ли буйните патриоти и защо не осъзнават, че Европа без граници е исторически шанс, че ни помага да се обединим с македонците, да заживеем като един народ най-сетне. Невероятно е, но наместо да търсят това, което ни сближава, наместо да бъдат катализатор на интеграционните процеси, рогните националисти току навикват македонците, че са се отказали от своя род, разделят ни, наместо да ни сближават...

И сега отново се връщам на проблема българитурци, на антагонизма, проповядван толкова дълго от толкова много идеолози, без да го има в живота, много и различни идеолози, подчертавам, насаждам антагонизъм, провокират антагонизъм, докато хората търсят сближение. Проблемът е идеологически, всякога идеологически, той обслужва политиката, разни политики, а чак сетне се превръща в социален, културен и чак в междуличностен. Нашата държавя, за жалост, никога не е имала ясна стратегия, реалистична, работеща политика за приобщаването на това население, а тъкмо наопаки, с действие или бездействие е спомагала, за да се задълбочават противоречията, наместо да се изличават. Дали тежката ни историческа съдба е причината, дали лесното политиканстване, но наместо да се развива, утвърждава социо-културната общност, обективно сложила се, вдигаме идеологическа гюрултия, която води до конфликти и противопоставяния. Няма да се задълбочавам и да анализирам обстойно как ни разделят и противопоставят не делничното общуване, или злопаметността на българина, а лошата политика и безпаметността на държавата. Ще отбележа мимоходом само издевателствата над българомохамеданите, повече от десет са насилствените прекръствания, както и неспособността ни, или нежеланието, да осигурим приличен поминък на тези хора. Ще отбележа и крайно неадекватното ни отношение към ромите, което не се изразява в това, че продължаваме упорито да ги назоваваме цигани, а в това, че докато говорим до задавяне за интеграция, ги оставяме да тънат в мизерия...

Съчинителите на песимистични теории за българския народ, трябва да заключим, осъществяват не интеграция, а сегрегация, разделячат от етноси, които са част от народа ни. Нещо повече, свят омраза, страхове, фобии, манипулират простите хора да се противопоставят на етносите вътре в държавата, да виждат опасност в тях, след като живеем в свят без граници и не виждаме други, далеч по-очевидни опасности. Теорията, че народът ни ще бъде претопен, обезличен, че ще се превърнем в турско-циганска държавя, която вършее из болните мозъци, повтарям, повече от сто години, е спекулативна теория, която търси лесните политически дивиденди, но и твърде опасна, а и крайно ненавременна. Тези сто години показаха нейната несъстоятелност, българите, въпреки войните и съсипания, станаха двойно повече, напук на злите пророчията, а турците, българомохамеданите и ромите не попречи на развитието ни. Глупаво ще е, чак абсурдно, ако продължим да се преповеряваме на патриотарстващите шарлатани точно сега, когато национализмът е анахронизъм, крайно демодурана политика, непродуктивна политика. Всички, които наистина обичат българския народ и отечеството си, мисля, не трябва лековато, папагалски да повтарят анахроничните глупости на политическите тарикати, а да се опитат да бъдат европейци...

Усещането Антарктика

Фотографии и скулптури разкриват природата на ледения континент

Изложба, разкриваща величествената, но и крехка природа на Антарктика, може да се види до 29 март в галерия "Алма матер" в СУ "Св. Климент Охридски", северно крило (вход откъм ул. "Шипка").

Петимата автори - Ники Давидов, Драгомир Матеев - фотография, Стефан Шинов - скулптура, Ализа Давид-Цветков (Весела Цветкова) - видео, музика - Симо Лаза-

Ники Давидов

ров, имат за цел да споделят "усещането и разбирането за Антарктика", както и тревогата си за бъдещето на континента.

Проектът преосмисля понятието край на света, станало клише за Антарктика като място, способно да предизвика преобръщане в ценностната система на малцината, имали щастието да се докоснат до мистичната красота на ледения континент.

Авторите се присъединяват към осемнадесетата българска антарктическа експедиция през сезон 2009-2010, прекарват три седми-

ци на остров Ливингстън, където се намира българската база, и се запознават с работата на учените-изследователи там. "Погледната отвисоко, базата прилича на планинска хижа, наоколо е чисто и, въпреки ярките цветове на постройките, се вплита безконфликтно в околния пейзаж. Главната сграда на базата е разположена така, че от прозорците на големия салон се наблюдават невероятни гледки в три различни посоки. Салонът е многофункционално помещение за хранене, за работа и почивка. Там се намира и уникалната библиотека на базата. Всичко това способства за създаването на много специфичен социален климат между участниците в експедицията", разказват авторите.

Те посещават базите и на други експедиции като испанската на същия остров, чилийската и руската на остров Кинг Джордж. Запознават се с Антарктика - епичните истории на големите антарктически открития, проектите на развитите и добре финансирани бази на Съединените щати, Русия, Великобритания и др.

Драгомир Матеев

Кутията на Пандора, или тайните на човешката същност

Артефакти/Кутията на Пандора" е озаглавена изложбата на Георги Савов, която може да се види до 1 април в галерия "Дебют" (бул. "В. Левски" 62), съобщил за ДУМА Олимпия Николова от "Дебют".

Името се свързва от повечето хора с гръцката митология, а отварянето ѝ - с нескончаеми бедни, предшествващи края на света. Но не такава е трактовката на един свободен артист като Георги Савов. Личната му "Кутия на Пандора" съдържа артефакти - откровения за тайните на човешката същност. Те носят в себе си квинтесенцията на послания, запечатали сакрални истини за света - видим и невидим. В този смисъл артефактът е "тайното ковчеже" на артиста, а той, правейки равностметка, все пак определя и себе си за 60-годишен артефакт.

Георги Савов (Гофи) е роден на 21 март 1951 г. Завършил е Художествената гимназия и Художествената академия в София, в класа на проф. Ефтим Томов, специалност графика. Има участия във всички представителни изложби на българска графика в страната и по света, както и в издания на Биенале на графиката - Варна, и в Триенале на графиката - София. Негови творби са притежание на НХГ, СГХГ, колекция "Жорж Екли" - Париж, както и на частни сбирки в България, Словакия, Франция, Швейцария, Япония. От 1983 г. е преподавател по графика в НУИИ "Илия Петров".

Възновението на твореца Иван Филчев

"Жени, жени" е изложба на Иван Филчев (1926-2010), подредена до 30 март в Съюза на българските художници (ул. "Шипка" 6, етаж 1).

Иван Филчев е от творческото поколение на 60-те години на миналия век. Живописец, който работи в областта на маслената живопис, акварела, мозайката и стенописа с индивидуален артистичен почерк.

През 1961 г. получава голямата награда на СБХ за живопис за творбата си "Жена с плодове" (днес в НХГ). Това е доказателство за стойността на неговото творчество и акцентира върху възновението - Жената - постоянна тема за художника. Тя е и в основата на тази изложба като обект, видян в ретроспектива.

От стените гледат предимно портрети на дами - фигури, полу-

фигури и фигурални композиции. Жената в нейните превъплъщения - мадона, модел, творец, интелектуалка, официална или лежер-

на; в домашна среда, в полска работа или сред природата - цялата палитра от емоционалните ѝ състояния е попила в творбите.

Дългата поредица обхваща произведения от петдесет години - най-ранното платно е от 1957 г., а най-късното от 2010-а.

Иван Филчев е роден 1926 г. в с. Калейца, Ловешко. Докато учи средното си образование, работи като грънчар в Троян. Завършил е Художествената академия, специалност живопис при проф. Ненко Балкански. Бил е член на СБХ. През 60-те години на миналия век преподава в академията като асистент, а след това е на свободна практика. Няколко години работи в Разград и тясно сътрудничи на Групата на разградските художници. Негови творби се намират в различни държавни и частни колекции.

Норвежка художничка за гомата и гетето в себе си

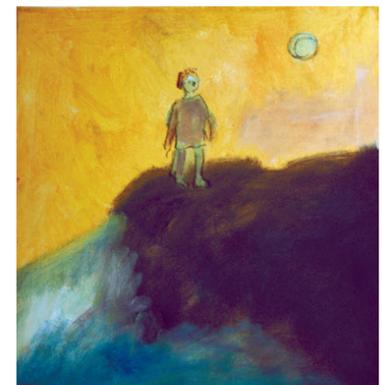
Изложбата "И бавно идва" е част от серията представяния на съвременно норвежко изкуство в НХГ. По покана на посолството на Норвегия в София, съвместно с Националната галерия норвежката художничка Хици Гротмол гостува със своя изложба. Тя може да се разгледа до 10 април в залите на НХГ (пл. "Княз Александър I" 1), научи ДУМА от Надежда Джакова, кураторка от НХГ.

Фигуративни картини и кратко видео с продължителност по-малка от две минути разказват за времето на детството и за следите, което е оставило в нас. Образи на самотни деца, застанали на ръба на тежки сенки, изпълват картините на Хици Гротмол. Според авторката "всички наши възрасти живеят едновременно в нас - така че тези деца са и отчасти възрастни" и тя е предала всички свои

усещания за дома и за детето в себе си, за спомените от родното, домашното и миналото. Това е интуитивна живопис, която освен за емоциите от детството, говори за скритите страхове във всеки от нас.

Хици Гротмол завършва Национален колеж по изкуства, занаяти и дизайн в Осло и Художествената академия в Лисабон, Португалия. Учи и журналистика, както и прави магистратура по театрални и фолклорни маски. Тя се занимава с издателска дейност на списания за изкуство и е авторка на публикации за театър и литература. Хици Гротмол освен като художник работи и като критик на илюстрации.

Нейни изложби са представяни в Германия, Франция, Русия, Естония, Латвия, Литва, Китай, Австралия и др. Като гост артист взима участие в уъркшоп за театрални маски и печатни

технически в Япония. Била е председателка на Съюза на художниците в Норвегия. През 2005 г. получава наградата на фондация "Онасис" и работи в Атина 6 месеца.

□ Лавица

“КЛЮЧЪТ НА САРА” от Татяна дьо Роне, който излиза от “Обсидиан”, е емоционален роман за съдбата на две семейства, свързани завинаги чрез един от най-мрачните епизоди в историята на Франция. Париж. 1942 г. Десетгодишната Сара и майка ѝ са арестувани от френската полиция подобно на хиляди други евреи през тази юлска нощ. В желанието си да предпази своето братче Сара го заключва в един шкаф, защото е сигурна, че ще се върне скоро... Париж. 60 години по-късно. Джулия Джармънд е американска журналистка, омъжена за французин. Докато подготвя статия за масовия арест на евреите в окупирания от нацистите Париж, тя случайно разбира, че апартаментът на съпруга ѝ е придобит от дядо му през юли 1942 г. Историята на Сара нахлува в живота на Джулия и го променя изцяло.

“МОМИЧЕТАТА ОТ ШАНХАЙ” от Лиза Сий - сага, събрала в едно исторически факти и пречупената лична семейна история на авторката, представя отношението на източната култура към общочовешките въпроси за любовта и семейството. Шанхай, 1937 г. Пърл и Мей са сестри от заможно семейство. Макар различни по характер, те са неразделни. Когато баща им проигравя на хазарт богатството си, семейството се принуждава да продаде сестрите на кандидат-съпрузи от Лос Анджелис. Докато бягат от японските бомбардировки и ужаса на започналата Втора световна война, сестрите преминават през едно пътуване, което ги отвежда от китайската провинция до американските брегове и ги променя завинаги. Издава ИК “Хермес”.

“БЕЗСМЪРТНА ЛЮБИМА” от Кейт Тиърнан е книга първа от най-новата ърбънфентъзи трилогия, издадена от ИК “Кръгзор”. Ново име, нов град, нов живот. Настасия го прави твърде често, за да помни точната бройка. И едва ли скоро ще престане, защото нищо не свършва в живота ти, когато си... безсмъртен. Затова Настасия търси убежище в дом за безсмъртни, които успешно се справят с бремето на вечния живот. Там среща великолепния, привлекателен Рейн и двамата откриват, че помежду им има някаква необяснима връзка. Но дали тази зараждаща се любов няма да се окаже и обречена? И дали този нов град ще е ключът към нейното спасение - или към нейната смърт? Защото, когато живееш вечно, миналото ти има време да те настигне...

“ДОСИЕТАТА НА ГЕРОЯ” е съпътстващо издание към поредицата “Пърси Джаксън и боговете на Олимп”, което всеки фен на героите на Рик Риърдън трябва да има, отбелязват от издателство “Егмонт България”. То съдържа три, непомествани никъде до този момент разказа за приключенията на младите полубогове, интервюта с главните участници в историята, загадки и кръстословици, карта на лагера на нечистокръвните и нагледно описание на съдържанието на куфара на дъщерята на Атина - Анабет. С “Досиетата на героя” главният писар на лагера на нечистокръвните Рик Риърдън дава възможност на почитателите на историята да надникнат още веднъж във вълшебния свят на древногръцките богове и съвременните герои.

Белетристични бисери от Георги Чаталбашев

В новата си книга мъдрият и сладкогумен разказвач се връща към спомените си, преосмисля прочетено и чуто

След дълго отсъствие името на белетриста Георги Чаталбашев се върна на книжния пазар благодарение на издателство “Захарий Стоянов” и, естествено, на автора - мъдър и сладкогумен разказвач, доказал се и в предишните си книги. Впрочем мнозина помнят Георги Чаталбашев от неговия литературен подвиг - той издаде две книги “Изповедите” с анкети с най-големите наши и чуждестранни писатели. Използва модела на проф. Иван Шишманов за анкетиране и направи психографски портрет на съвременната литература - така събра безценни мисли за човешките ценности, за смисъла на човешкото съществуване, за творчеството.

С книгата си “Живот не като другите” Георги Чаталбашев стана лауреат на “Южна пролет”, после продължи белетристичния си път със сборниците “Времето и майстора”, “Слепият пъх”, “Всички неща” и сега след повече от десетилетие издава “Светът на живите”. Пъстра е книгата, в нея има разкази, есета, импресии, дори фрагменти и поантата им е “Ендшпил” в три варианта, заглавията са 85 на брой - на 240 страници. Това

подсказва предпочитанията на писателя към кратките форми и той не остава само при предпочитанията си, а ни предлага истински белетристични бисери.

За да възкреси света на живите, Чаталбашев - вече със зрелостта и мъдростта на годините - се връща към спомените от пътувания и срещи, тъйкато малцина от днешните белетристи знае цената на думите, не ги пилее, “стиска ги” и ги вкарва в повествованието точно където им е сторила мястото, за да облекат мислите

ГЕОРГИ ЧАТАЛБАШЕВ
СВЕТЪТ НА ЖИВИТЕ

ГЕОРГИ ЧАТАЛБАШЕВ
СВЕТЪТ
НА ЖИВИТЕ

Издателство „Захарий Стоянов“

му с най-подходящото словесно облекло. Знае и цената на факта, така че силата е колкото в него самия, два пъти повече в есеистичното му осмисляне. Верен на публицистичните си рефлексии и гражданската си позиция, Чаталбашев не подминава и много политически, обществени и социални явления, та те са също част от живота на живите.

“Светът на живите” е от тия книги, с които читателят може да обича дълго и да се връща към написаното, защото носи мъдрост и ни кара да оглеждаме себе си и света, който ни заобикаля. Пък и да се опитваме да го променим.

Премиерата на книгата ще се състои на 28 март (понеделник) от 18 ч. в пиано-бара на Столичната библиотека, с участието на литературния критик Петко Тонев и актьора Вели Чаушев.

□ Роман

Звънящи дъждове в робските години

Христо ЦЕКОВ

В личен план, да си призная, трудно ми е да чета романи и то в големи по обем размери. Въпреки това, отваряйки няколко страници от книгата на Иван Иванов-Иванич “Звънящи дъждове” от издателство “Водолей” възприех, че съдържанието ще ме заинтригува. Защото се отнася за времето от турско робство, зверствата на поробителя и начина на борбата от поробените българини. Историчността бе обстоятелството, което ме мобилизира за няколко вечери и ранни утрини да преполовя почти 400-те страници.

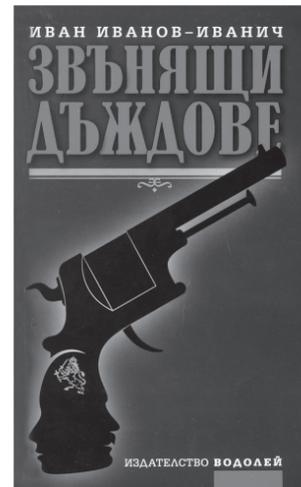
На практика един от факторите да наруша стереотипа си и да не се ровя в чисто документална историческа творба бе и бележката на четвъртата корица от уважавания от мен писател Никола Радев, който между другото споделя: “Звънящи дъждове” разчупва познатата схема на нашия исторически роман...”

И още: “Своеобразен екшън, романът на Иванич показва събуждането на българина от петвековния кошмар на робството, духовното му съзряване и готовността му да умре, но да бъде свободен.” Заключение на неотдавнашния председател на СБП, което ме отпраща към Христо Ботевия изказ, че “само онзи, който е свободен, само той може да се нарече човек в пълен смисъл на думата, а който умре за свободата, той не умира само за своето отечество, а за всички свят”.

Всъщност г-н Радев ми “подсказа” да не се притеснявам от обстоятелството, че романът в деветте си части е без подсказващи подзаглавия и в коя глава за какво ще се говори. Авторското умение да разказва за съдбата на поробените българини не само ме задържа върху страниците, но ме предизвикваше да не спирам проследяването на започналите се действия, описани до този момент... И така страница след стра-

ница, събитие след събитие, за да стигна до досадното определение “прочетох я на един дъх”. Макар да съм чел много от литературата за този период от българската история, в мен остана удовлетворението, че един мой сънародник чрез майсторското използване на перото ни припомня за жестокостите на поробителя дори в последните години на османската власт. Едновременно с това Иван Иванов-Иванич по един вълнуващ и същевременно убедителен начин чрез двамата братя Стамен и Никола и техните сподвижници в четническото и хайдучкото движение ни показва всеотдайността и жертвоготовността за достигане до лелеяната житейска мечта да видят свободно отечеството си.

В началото на творбата авторът отбелязва, че посвещава книгата на децата си Ясен и Велислава, на внуците си Ясен, Даниел, Кирил и Камелия и на техните връстници с пожеланието “Никога да не забра-

вят славното ни минало и да се гордеят, че са българи”. Като читател обаче си позволявам, към безспорното авторско право, да отнесем творбата му, т.е. да я посветим и на 135-годишнината от Априлското въстание 1876 г. “Звънящи дъждове” е произведение, което заслужава не само да се прочете от сънародниците ни от всички поколения, но и да се приобщи към анализите, свързани с кръглата годишнина на историческото събитие.

□ Криминале

Не пропускайте този шедевър!
ТРИЛЪР

том I
Под редакцията на
ДЖЕЙМС ПАТЕРСЪН

enthusiast

„Трилър” - най-гобото от съвременните американски автори

Първият том на сборника “Трилър” - прецизно подбрани разкази за истинските любители на трилъра и съспенса, избрани от световноизвестния майстор на жанра Джеймс Патерсън, излезе миналия месец. “Ентусиаст” издава двата тома в превод на Богдан Русев, с общо 28 произведения, по 14 разказа във всеки том, с разнообразни сюжети от най-изтъкнатите американски писатели на криминални романи, сред които Лий Чайлд, Дейвид Морел, Джеймс Сийгъл, Стив Бери, Брад Тор, Джон Лъокроа, Катрин Невил и други. Вторият том ще

се появи в края на този месец. Редакторът Джеймс Патерсън и 28-те писатели, чиито разкази са публикувани в двутомника, даряват хонорарите си на “International Thriller Writers” - професионалната организация на писателите от жанра, чийто Първи фестивал на трилъра (ThrillerFest) се провежда през 2006 г. в Аризона. През април “Ентусиаст” ще издаде най-новия роман от Джеймс Патерсън - “Private”. До края на годината ще излезе и “Postcard Killers” в съавторство с най-известната майсторка на шведски криминални романи Лиза Маркленд.

Глен Диктеров ще свири за първи път в България

Един от най-популярните за своето време цигулари и концертмайстор на прочутата Нюйоркската филхармония - Глен Диктеров, ще свири в четвъртия поред концерт от цикъла "Музиката на Америка", който гостува на Европейския музикален фестивал, научи ДУМА от Наталия Бицова. Любимият цигулар на семейство Рейгън ще се представи за първи път пред българската публика на 30 март от 19.30 ч. в зала "България". Заедно с българския диригент Григор Паликаров и Класик ФМ М-Тел оркестър той ще изпълни Концерт за цигулка и оркестър, оп. 35 на Корнголд. Гостите ще чуят и Увертюра "Кандид" на Ленард Бърнстейн и Симфония 9 "Из

Концертмайсторът на Нюйоркската филхармония ще бъде солист на Класик ФМ М-Тел оркестър на 30 март

новия свят" на Дворжак. Цигуларят Глен Диктеров се утвърждава в световен мащаб като един от най-прочутите концертиращи артисти от своето поколение. Неговите изключителни музикални заложби се проявяват още на 11-годишна възраст, когато той осъществява своя солов дебют с Концерт за цигулка от Чайковски с Филхармонията на Лос Анджелис. През 1980 г. Глен Диктеров постъпва в Нюйоркската филхармония като концертмайстор и оттогава всяка година изнася и солови концерти с оркестъра. Глен Диктеров е свирил и в Белия дом по

покана на семейство Рейгън, които често са слушали негови изпълнения. Като солист той е свирил и на турнето на Нюйоркската филхармония в Азия през 1998 г., което включва концерт в Голямата зала на народите в Пекин. Глен Диктеров е близък и с режисьора Стивън Спилбърг, и композитора Джон Уилямс. Многократно на сцена е изпълнявал произведения на обичайния филмов композитор Уилямс, чиято музика предизвика грандиозен възторг в България на първия концерт от цикъла "Музиката на Америка" през януари. Глен Диктеров е

изпълнителят на цигулковите соли на филмовата музика за "Повратна точка", "Недосегаемите", "Интервю с вампир", анимациите на "Дисни" - "Аладин" и "Красавицата и звяра", и др. Цикълът "Музиката на Америка", който се организира от "Кантус фирмус" и фондация "Америка за България", ще гостува в програмата на тазгодишното, единайсето поред, издание на Европейския музикален фестивал. Билети за концерта се продават на касата на "Кантус фирмус" в зала "България", както и на сайта www.ticketsbg.com. Цените са от 12 до 40 лева.

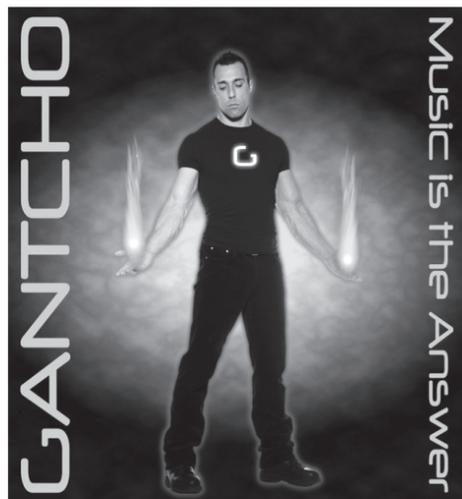
Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

Ганчо Бояджиев представя операта в комбинация с хаус и ар енж би

Ганчо Бояджиев (Gantcho), обучавал се при легендарната оперна певица Гена Димитрова, е новото лице на музикалната сцена у нас и в Италия. За да усъвършенства вокалната си техника на драматичен тенор, Ганчо следва великата изпълнителка в продължение на 5 години в Милано,

Монте Карло, Верона и Генуа, както разказа неотдавна самият той за ДУМА. Първият албум на певица - "Music Is The Answer", продуциран от него, е записан едновременно в Милано и София и е посветен на Гена Димитрова.

Албумът е вдъхновен от идеята да се представи оперното звучене на вокалната партия в съвършено нова светлина - като обединяващ елемент на различни модерни музикални стилове. В този дух CD-то представя 10 авторски песни (музика и текст) с различни стилкови аранжировки, които варират от хаус, текно, транс, ар енж би до данс поп и други. Подборът на жанровете и електронните инструменти, както и компютърният иновативен саунд създават изключителни предпоставки и възможност за развитието на оперния глас. Постигнатият ефект е едно почти клубно звучене с осезаем и неназрачлив класи-

чески нюанс, който не само не се противопоставя на футуристичния акцент, а го допълва и подсилва, отбелязват специалисти. Албумът е израз на дълбоко музикално и духовно търсене на хармония и равновесие между вкусове, тенденции и култура на различни поколения.

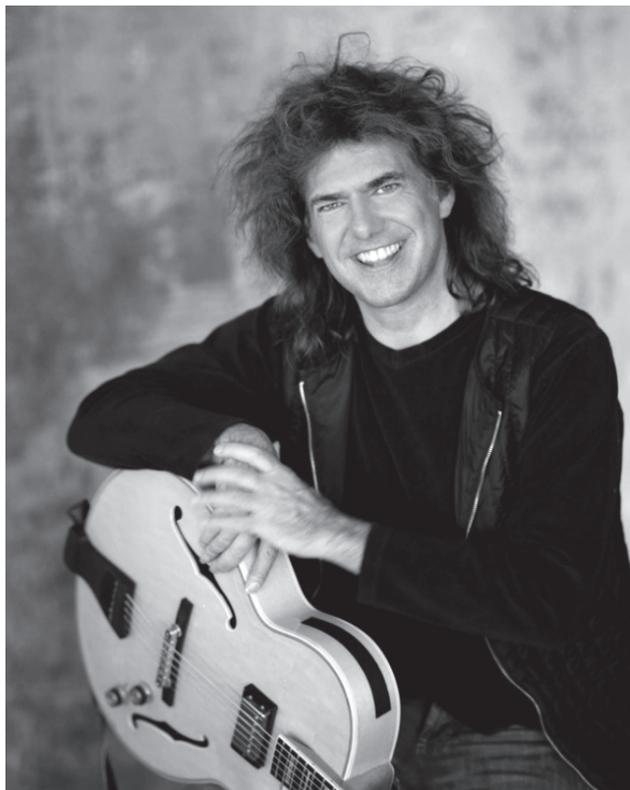
Проектът за "Music is The Answer" се ражда от сътрудничеството на Ганчо с композитора Борис Чакъров. Записан е в студиото на "Silvia Music" в София, аранжиран от Чакъров и певица в "Chako Music" и дигитално мастеризиран в студиата на "Nautilus Mastering" в Милано. Визията и дизайнът са дело на "SferyxEntertainment Italy". Текстове на песните са на Ганчо - на английски и италиански език, а албумът е публикуван за дигитален даунлоуд в iTunes.com и Amazon.com. През 2010 г. Ганчо е приет за член на Съюза на композиторите в Италия.

Снимка FEDERICO COMELLI FERRARI

Пат Матини пристига на „Мюзик джем“

Талантливият китарист Пат Матини е втората звезда след "Манхатън трансфер", потвърдила участието си в програмата на 16-ия фестивал "Мюзик джем", организиран от "София мюзик ентърпрайзис". Неговият концерт е на 23 октомври от 20 ч. в зала 1 на НДК, а билетите ще се продават от понеделник - 28 март, научи ДУМА от Ернеста Русева. Цените са от 40 до 90 лева, може да се купят на касата на НДК, онлайн на www.ticketpro.bg, на касите на Тикетпро България и неговите партньори, както и в музикални магазини в София, Пловдив, Бургас, Велико Търново, Плевен, Варна. Пат Матини е роден в Канзас сити на 12 август 1954 г. в семейство на музиканти. Започва да свири на тромпет на 8-годишна възраст, а на 12 сменя тромпета с китара. На 15 години вече редовно свири с най-добрите джаз музиканти в родния си град. Първото появяване на Матини на световната джаз сцена е през 1974 г. Тригодишната школовка редом до вибратониста Гари Бъртън развива специфичното звучене на Пат, което се отличава със смес от свободна и гъвкава артикулация, съчетана с ритмична и хармонична чувствител-

Снимка JIMMY KATZ

ност - стил на свирене и импровизация, който е модерен като концепция, но се корени далеч назад в джаз традициите на суинга и блуса. Първият му албум - "Bright Size Life", издаден през 1975 г., преоткрива традиционната джаз китара за цяло ново поколение музиканти. През дългогодишната си кариера Пат Матини продължава да

внося нови дефиниции в жанра, използвайки новаторска техника и развивайки импровизационния и звуковия потенциал на китарата. През годините той свири с редица изтъкнати композитори и музиканти - Стив Райх, Олнет Коулман, Хърби Хенкок, Джим Хол, Милтън Насименто, Дейвид Бауи. Повече от 20 години работи в тандем с кий-

бордиста и композитора Лайл Мейс. Тяхното изключително успешно творческо сътрудничество често се сравнява с това на Джон Ленън и Пол Маккартни или Били Стрейхорн и Дюк Елингтън. Творчеството на Пат Матини обхваща обширен спектър от стилове - от модерния джаз, през рока до класическата музика. Пат Матини взима участие и в академичната сфера като преподавател. На 19-годишна възраст той е най-младият учител в университета на Маями, както и в Бъркли колидж ъв мюзик, където двадесетина години по-късно получава и почетна докторска степен. Организира множество майсторски класове в цял свят. Той е един от пионерите в областта на електронната музика. Матини има многобройни номинации за най-добър китарист и печели 17 награди "Грами" в най-разнородни категории, както и други отличия. Групата му "The Pat Metheny Group" печели безпрецедентно седем последователни статуетки за седем поредни албума. От 1974 г. Матини прекарва по-голямата част от времето си на турне, което прави средно между 120 и 240 концерта на година.

"The Nextmen" ще участва в разговор с публиката

Английското дуо "The Nextmen" в комплект с небезизвестния MC Wreck, които заедно и поотделно са синоним за качествена музика в стиловете дъб-степ, денсхол, реге, хип-хоп, поп, рок, ембиънт и най-вече в стила "парти", ще са гости днес на традиционните месечни вечери Reel Feel в "София лайв клуб". Специалните меломански вечери са с подкрепата на "Bushmills". От 20 ч. двамата продуценти и диджеи зад името "The Nextmen" - Брад Балу и Дом Сърч, ще участват в обичайната о-

становката за взривяващото им изпълнение, зад пултовете ще застане DJ Tokkah, а през цялата вечер за специалното визуално оформление на партито грижа ще имат професионалистите от "Компот колектив", научи ДУМА от Мира Горанова.

"The Nextmen" се радва на огромен клубен и фестивален успех. Тъй като забавлението обещава да е голямо, а танците неизбежни, през цялата вечер Агент 38 ще има грижата да открие изявените танцори с най-впечатляващите движения, за да ги хване буквално в

Снимка "СОФИЯ ЛАЙВ КЛУБ"

крита дискусия, която Reel Feel организира с гостите си преди всяко събитие, и ще бъдат на разположение да отговорят на въпроси от всеки желаещ да разбере нещо лично от тях. Веднага след това, за да подгреева подobaващо

крачка и да им връчи специални награди - уникални с 4 тениски, изработени в шампи единствено и само за партито с "The Nextmen".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Театърът в служба на хуманността

Ежегодното послание на Международния театрален институт по случай Световния ден на театъра - 27 март, тази година е написано от Джесика Каава от Уганда

Мисията на театъра е да събира в едно хората, идеите, чувствата, да работи за разбирателството и мира между хората и Международният ден на театъра - 27 март, е една от най-значителните прояви на тази мисия. Датата 27 март е свързана с откриването на сезона на Театъра на нациите в Париж през 1962 г. Тогава Международният театрален институт към ЮНЕСКО, който е най-голямата международна организация за сценични изкуства, решава това да бъде Международният ден на театъра. У нас Световният ден на театъра се отбелязва с празника и церемонията по връчването на националните награди "Икар", които тази година съпада с 90-ата годишнина на Съюза на артистите в България. Всяка година една значима личност в света на театъра е поканена да сподели своите размисли по голямата тема за театъра и общуването, за театъра и мира, за живота на театъра в съвременния свят, в своеобразно послание, което се чете преди представлението в стотици театрални зали пред хиляди зрители. Тази година автор на посланието е Джесика Каава от Уганда - драматуржка, актриса, режисьорка, преподавателка и личност с високо международно признание за нейната социална ангажираност и хуманност.

Театърът изкусно подхранва човешкия дух, така претоварен от страхове и по-

дозрения, като променя представата за себе си и като дава възможност на индивида, а по този начин и на общността, да направи собствен избор. Той може да даде смисъл на всекидневие, като открива в него неясното предчувствие за идното. Той може да се ангажира с теми от социалната политика по съвсем достъпен и директен начин. И накрая, включвайки всички без изключение, той може да се самоопредели като експеримент, който позволява да се преодолеят установените идеи. Освен това театърът е средство да бъдат проверени и подкрепени колективните идеи, които заслужават да бъдат защитени, смята Джесика Каава.

За да предвидим бъдещия мир, ние трябва да започнем да си служим с мирните средства, които позволяват да бъде осъзната, уважавана и призна-

ната стойността на участието на всяко човешко същество в процеса на търсенето на мира. Театърът е носител на онзи универсален език, който ни позволява да отправим своя призив за мир и сътрудничество.

Като позволява на всеки свой участник да се ангажира активно, театърът дава нова визия, която подтиква да се разрушат възприятите на много хора и по този начин им предлага възможност да изчистят спомена от миналото си, да го превърнат в "табула раз" и да направят своя нов избор, базиран на реалното и познатото.

Относно темите за социална трансформация и реформа на обществата театърът вече работи в области, разкъсвани от вой-

ната, чието население страда от хронична бедност или болести. Наблюдават се все повече успешни случаи, при които театърът съумява да мобилизира общественото мнение, да

помогне за разбирането и оказването на подкрепа на травмираните жертви. Такъв е и смисълът от съществуване на културни платформи като Международния театрален институт, чиято цел е "да утвърждават мира и приятелството между народите". Но всичко това изглежда абсурдно и нелепо във време, в което, въпреки че създаваме силата и властта на театъра, оставяме да се разпореждат с мира хората с бомбите и огнестрелните оръжия. Как биха могли инструментите на изолацията и отчуждението да служат за мир и сътрудничество?

По случай Международния ден на театъра, приемиете моя съвет, помислете сериозно за мястото на нашето изкуство и гледайте на него като на средство за диалог в процеса на социалната трансформация и реформа. И докато Обединените нации харчат колосални суми

за военни мисии за опазване на мира по света, театърът се явява онази спонтанна човешка алтернатива, която струва много по-малко, но е заредена с много по-голяма сила. Дори далеч да не е единствената алтернатива за установяване на траен и глобален мир, театърът трябва да бъде признат като ефикасно оръжие за поддържане на мира, подчертава Джесика Каава.

Гастрол

В живота е по-добре да се износваш, отколкото да ръждясваш

Това е една от любимите послोци на известния актьор Армен Джигарханян, изявил се като режисьор-постановчик на спектакъла на Русенския драматичен театър "Три сестри" от А. П. Чехов. Спектакълът гостува в рамките на шестия Софийски театрален салон "Икар", в който се представят спектаклите и творците,

номинирани в различните категории за националната награда "Икар". Младият актьор Борислав Веженев е номиниран в категорията "Поддържаща мъжка роля" за ролята на Андрей Прозоров. Интересното в този спектакъл е, че Армен Джигарханян е работил по така наречената "ялтенска версия" на

прочутата пиеса. Същност това е първата редакция на "Три сестри", която Чехов пише през 1900 г. в Ялта. Но когато след първия прочит на пиесата в Художествения театър са отправени редица забележки към написаната драма, Чехов приема част от тях и предлага втори вариант, който остава окончателният текст на "Три сестри".

Във визията на Джигарханян историята за трите сестри, които отчаяно и болезнено мечтаят да се завърнат в Москва, е мрачната история за несъстоялия се живот, но и за почти комедийната невъзможност да преодолееш себе си и да направиш нещо стойностно.

Героите на Чехов тук са много по-малко поетични и много повече живеещи безсмислените си животи, а битието и хората около тях са много по-жестоки. Така в представлението на Армен Джигарханян, изградено съвместно с режисьора Юрий Клепиков, се постига атмосферата на една особена изостреност, категоричност и графичност както на образите, така и на цялостното внушение. И точно това е поставило сериозно професионално предизвикателство пред всички актьори, сред които се открояват Татяна Цветкова като

С изострен усет за богатството и нюансираността на образите си играят Татяна Цветкова (Олга), Ясена Господинова (Маша) и Евгения Явашева (Ирина)

Олга, Ясена Господинова като Маша, Евгения Явашева като Ирина, Борислав Веженев в ролята на Андрей, Рашко Младенов като Вершинин и Ралица

Константинова в ролята на Наташа, и трябва да се каже, че те успешно се справят с него.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Неочаквано млад, но истински драматичен е Борислав Веженев в ролята на Андрей

През 1887 г. правителството на Васил Радославов*, който е и министър на вътрешните работи, решава да превъоръжи българските стражари с нови, модерни револвери. Обявеният търг е спечелен от Петър Петров, но Радославов предоставя сделката на "Братя Калъпови", негови близки приятели и верни съпартизани. Калъпов-старши денонощно стои до коленете на министъра и го наставлява със съвети как да ръководи държавните дела. Съгласно сключения договор Калъпови трябва да доставят 1000 оригинални револвера, система "Смит и Уесън", като всеки един от тях е комплектован с 1000 патрона. Стойността на един револвер е 55 златни лева, а един комплект патрони - 75 златни лева. Цената е висока, но изборът е правилен, защото револверите от тази марка се отличават с отлично качество, здравина, надеждност и висок боен ефект. И днес са на въоръжение в повече от 5000 полицейски служби в света.

Точка шеста от контракта постановява, че револверите и патроните първо трябва да се изпратят в Русе, за да бъдат изпитани от военна комисия - единствено тук има специален тир (стрелбище) и подготвени оръжейни експерти. След като договорът е подписан от всички държавни институции, става ясно, че револверите ще пристигнат "голи", без необходимите инструменти за почистване, смазване и разглобяване. На часа се сключва нов договор и цената на един револвер става 61 златни лева. През май 1887 г. револверите пристигат в Русе, но без патрони. Митницата, в "името на майка България", ги освобождава на юнашко доверие, без да е платено дължимото мито. Братя Калъпови дават тежката си дума, че тази дребна формалност ще се справи за ден-два.

Военното министерство издава заповед проверката да се извърши от майорите Савов и Сапунов. В Русе се появява малкият Калъпов и започва неспирно да шари между Окръжното управление и Арсенала. Пред офицерите се представя като човек, "който тъй натясно стои с министрите, щото зехтин да капнеш помежду им, няма да протече". Тъй като изпитанията не могат да започнат без патрони, софийският градоначалник Христо Басмаджиев спешно изпраща в Русе един револвер и 30 патрона. От Окръжното управление отговарят, че военните ще започнат изпитанията само след като получат цялата пратка с патрони. Калъпов фучи из канцелариите и заплашва, че ще се оплаче "гдето трябва". Военните не се трогват и заявяват, че това е "разбойничество". Радославов "гръми" от София. Старият Калъпов, който стои до Радославов и го боде като губерка, бие желязото, докато е горещо: "Отговорете още днес в кой именно ден ще стане окончателното приемане на револверите?" "Подир три дни" - отговарят от Русе.

Вбесеният Радославов спешно телеграфира, че ще наложи принудителни мерки, защото държавата търпи големи загуби.

Русчушките чиновници загубват ума и дума и тръгват да молят военните, но те са категорични, че няма да извършат престъпление. Представят протокол, че според закона на всеки 100 револвера трябва да се из-

*Васил Радославов след абдикирането на Батенберг става най-младият министър-председател на България. Въвежда в политиката "сопаджилъка". Преследва жестоко противниците си, не пожалва и бившия си покровител Петко Каравелов. Два пъти е съден от Държавен съд. Въвлуча България в Първата световна война. След унищожаването Солунско примирие през 1918 г. заминава за Германия. Умира на 12.X.1929 г. в Берлин.

Револвер "Смит и Уесън"

Аферата с револверите

питат най-малко 10 чрез стреляне със собствени патрони.

При това положение старият Калъпов се разтичва из София и донася в министерството един "сойкин" протокол, че револверите и патроните са годни за употреба. После Радославов се разпорежда: "Приемете незабавно револверите мимо военната комисия, понеже министерството няма никаква нужда от подобна комисия."

В Русе въздъхват облечено - с чужди ръце горещо желязо да пипаш не е трудно. Сбират набързо една комисия от "кол и въже", която приема револверите и веднага ги разпраща из участъците на милата ни татковина. Все пак чест

Васил Радославов

и достойнство проявяват, като вписват в протокола: "В осем сандъка патроните се оказаха твърде заръждявали. Като се изпитаха чрез изгърмяване на 8 патрона, ни един не гръмна!" Специалистите от Арсенала казват, че "това не са оригинални револвери, че са по-калпави от тия, дето се продават от европейските дюкяни за по десетина лева, куршумите им падат на 5-6 крачки, не стрували повече от 15 лева".

В Русе настъпва спокойствие, но не и за управителя на митницата. Калъпови му дължат 5517 лева мито. Жалва се горкият до София, но Радославов го отрязва, за "хатър на братята", които по груби сметки са спечелили над 50 000 лева. Колко са отишли в джоба на достойния ловчен-

Колко пари от сделката са отишли в джоба на министър-председателя Васил Радославов, никой не знае, но се знае, че той заради една кошница ягоди тръгва да прави преврат и да пали огън в държавата

Боян ДРАГАНОВ

ски мъж Радославов, само Калъпови знаят.

В същото време, докато Русе се тресе от гюрултията с револверите, чевръстият Радославов стяга заговор в София срещу регентите заради една кошница ягоди.

Княз Батенберг създава към двореца малка градина, където френски градинар, покрай цветята, отглежда и няколко лехи с яго-

Стефан Стамболов

ди. Още в ранна пролет князът първи в София поднася на знатните си гости по някоя и друга ягода. За онова време това е нещо нечувано. Въпрос на висок престиж е да си сред избраните гости. След абдикирането на княза градинарят преценява, че първата кошница ягоди се полага на регентите Стамболов, Муткуров и Живков. Те живеели в един стар турски хан, провъзгласен набързо за хотел "Свобода". Улиците тънели в непроходима кал, та регентите били принудени да ходят обути във високи ботуши. Вечерно време, когато се прибирали да спят, ги оставяли пред вратите, за да ги почисти и лъсне хотелската прислуга. Радославов научил, че Стамболов получил кошница ягоди. Жегнало се министерското му се-

белюбие. Среща военния министър майор Данаил Николаев и го запитва:

- Тебе донесоха ли ти ягоди от княжеската градина?
- Не - отговорил Николаев.
- И мене не. Аз ще ги науча тях!

Скоро Радославов и Николаев започват да мислят как да арестуват регентите, да съставят ново правителство и да наложат военна диктатура. За претекст изтъкват, че регентите водят мека политика срещу Русия и не желаят Батенберг отново да заеме престола. Ден преди заговорът да влезе в действие, при Стамболов отива градоначалникът Христо Басмаджиев и му разкрива всичко. Стамболов веднага взема мерки. През нощта на 19 срещу 20 май 1887 г. Муткуров заминава за Пловдив да вземе войската в ръцете си, а Живков потегля за

Лом, Русе, Шумен и Варна - да е близо до гарнизоните.

Стамболов остава в "регентската резиденция", но за да прикрие отпътуването им, изпраща пред вратите на стаите им по едни ботуши. Рано сутринта в хотела връхлита Радославов и ядосан го запитва закъде е заминал Муткуров. Стамболов вдига рамене и казва, че спи в стаята си. Радославов кипва и му тиква в ръцете една телеграма от Ихтиман, с която го известяват, че Муткуров миналата нощ към 1 часа е минал през града, сменил е конете на фойтона и потеглил за Пловдив. Стамболов замислено отвърща, че сигурно става дума за друг офицер със същото име и допълва: "Виж, ботушите му са пред вратата." Радославов надниква, зърва ботушите, но телеграмата пари в ръцете му. Усъмнява се, че начинанието му е разкрито, и настоява пред Стамболов да отидат и събудят Муткуров, като заплашва, че ако го няма, ще телеграфира в Пазарджик да го арестуват. Стамболов се стреснал не на шега. В Пазарджик нямал много верни хора и можело да стане беля. Затова казва, че още е рано, снощи до късно са работили, да поспят още малко, пък и той да довърши едно важно писмо. Часът минавал 9, Стамболов преценил, че Муткуров вече е към Пловдив и се съгласил да похлопат на стаята му. Чукнали - нищо, отворили вратата - леглото празно. И стаята на Живков се оказала празна. Стамболов се затюхкал: "Я гледай, я. Наистина ги няма. Ела да влезем в стаята ми и да видим какво ще правим." Със сядането си още Стамболов изважда изпод книгата зареден пистолет и го насочва към Радославов. "Не те ли е срам бе, мекере, за една кошница ягоди преврат да правиш, огън в държавата да палиш. Ако още веднъж те хване тоз мерак, начаса те застрелвам и папер няма да остане от теб!"

Радославов едва диша сиромашът, сякаш три години го е трело. Прехапва език, подвива опашка, тихо се измъква от стаята и дълго време не вярва, че е останал жив. След този конфликт на 28 юни 1887 г. Стамболов го сваля от власт. Радославов основава своя Либерална партия (радослависти) и оглавява легална опозиция срещу могъщия държавник.

(Из книгата "Зад завесата на големите скандали" 2, издателство АХАТ - със съкращения)

□ Позиция

www.duma.bg

Как се пътува евтино в Германия

Нашият манталитет надали ще докара скоро тръгване на път на принципа: „Кликни. Пътувай. Спестуи“

Таня ВАСИЛЕВА,
кореспондент
на ДУМА

Качеството на транспортната система в дадена държава е един от основните показатели за икономическото ѝ развитие. Неслучайно Европейският съюз има своя собствена транспортна политика, чиято приоритетна цел е устойчивата мобилност. През последните 10 г. като цяло с най-бързи темпове в Европа се развива въздушният транспорт. Либерализирането на въздушните превози доведе до по-голяма конкуренция между различните превозвачи, до по-ниски цени на самолетните билети и до по-голяма свързаност между отделните страни членки. Тази тенденция не се отнася обаче за хората, които искат да пътуват до друг град или село в рамките на своята собствена държава. Това е така, защото при подобни пътувания на „по-къси“ дистанции самолетните билети почти винаги са по-скъпи от всеки друг вид транспорт. А пътникът обикновено се интересува от единствено нещо, а именно кой е най-изгодният начин, по който да стигне до крайната си цел.

В Германия решението се нарича Mitfahrgelegenheit.* Това представлява

предварително уговаряне

на шофьор на лек автомобил или автобус с хората, които искат да пътуват до същия град или село при определена от него цена. За целта шофьорът се регистрира в един от двата сайта - mitfahrgelegenheit.de или mitfahrzentrale.de,** и попълва следните данни - име, място на среща, маршрут, модел на автомобила, цена, свободни места и телефонен номер, на който може да бъде потвърдено пътуването.

Mitfahrgelegenheit е отговор на доминиращата роля на железопътния транспорт в Германия. За едно пътуване от Франкфурт до Мюнхен (около 400 км) например билетът за втора класа на бърз влак струва 91 евро, а за втора класа на обикновен регионален влак - от 42 до 62 евро. За сравнение пътуването с Mitfahrgelegenheit варира от 20 до 25 евро. Това е така, защото шофьорите искат най-малкото да покрият дадените от тях пари за бензин и да имат събеседници по време на пътуването. Пътниците пък с охота приемат да се возят с непознати хора, защото им излиза почти

гвойно по-евтино

отколкото да пътуват с влак. Това, разбира се, поражда въпроса дали подобни авантюри не са опасни и отговорът е, че не са.

В двата сайта с обяви за

*Буквално Mitfahrgelegenheit означава възможност за пътуване с някого.

**Mitfahrgelegenheit.de има сайтове още във Франция, Великобритания, Австрия, Швейцария, Италия, Испания, Полша и Гърция, а Mitfahrzentrale.de - във Франция и Великобритания.

Логото на сайта Mitfahrgelegenheit.de - „Кликни. Пътувай. Спестуи.“

Когато шофьорът не е на мястото на срещата навреме, пътниците започват да го търсят по телефона. Понякога той без предупреждение изобщо не се появява и бива вписван в „черната листа“.

Нашенски влак се композира...

Mitfahrgelegenheit има редица правила, които всеки пътник трябва да спазва, ако се тревожи за своето здраве. Например преди пътуването пътникът може да се обади на свой близък и да му каже къде пътува, кога трябва да пристигне, какъв е регистрационният номер на автомобила, с който ще се вози, и какъв е телефонният номер на шофьора. Освен това той може да изиска от шофьора да му покаже личната си карта, за да провери дали самоличността му отговаря на името, посочено в сайта. Самите сайтове пък притежават информация относно IP-адреса, от който е въведена обявата за Mitfahrgelegenheit. В повечето случаи обаче пътниците са няколко на брой, те не се познават и

рискът изобщо не е голям

Широкото разпространение на този вид транспорт в Германия го е превърнало в доходоносен бизнес за някои хора. Обикновено това са чужденци от арабски произход, които притежават миниванове с по 7-8 ме-

ста и правят ежедневни турове по определени маршрути. За подобна дейност обаче немското законодателство изисква притежанието на разрешително за превоз на пътници като шофьорите, които го нямат, могат да бъдат глобени с до 20 000 евро. Те могат да бъдат издадени от пътниците в „черната листа“ на сайтовете за Mitfahrgelegenheit не само за подобна нелегална дейност, но също заради невявяване на мястото на срещата (това важи и в обратния случай), опасно шофиране и грубо държане.

В България най-евтиният транспорт си остава железопътният. БДЖ дори се е превърнало в нарицателно за любимото превозно средство на „бедните студенти“. Правейки паралел с разстоянието между Франкфурт и Мюнхен, билетът от София до Бургас (също около 400 км) във втора класа на бърз влак струва 17,20 лева.

Това обаче е напълно в реда на нещата, предвид че транспортните системи в двете държави са на съвсем различно ниво и че родната железница редовно не спазва график, вагоните са мръсни, кондукторите редовно си затварят очите за просяци,

пътници без билет и цигански зулуми

както и заради зачестилите случаи на технически неизправности през последните няколко години. Въпросът е дали железопътният транспорт у нас може да отстъпи позиции пред Mitfahrgelegenheit? Всъщност този вид пътуване съществува в България, но основно за маршрути в други държави. Обяви на родни шофьори, които имат път извън страната, могат да бъдат намерени в определени сайтове и форуми, но като цяло са рядкост. Сайтовете Mitfahrgelegenheit.de и Mitfahrzentrale.de пък съдържат обяви за шофьори, които пътуват от Германия за България. Леко съм изненадан, че подобно нещо все още не е намерило трайна почва у нас.

Все пак този вид транспорт е изгоден както за шофьора, така и за пътниците, а ние българите (или част от нас) като наследници на бай Ганьо имаме претенцията да знаем как да извлечем изгода от всяка ситуация. Честно казано, обаче дори Mitfahrgelegenheit да започне да се развива у нас, надали ще успее да предложи по-добра цена от БДЖ, просто защото дъното вече е стигнато. Транспортният сектор в България е под всякаква критика, особено като вземем предвид факта, че все още нямаме нито една изцяло построена автомагистрала. Наскоро стана ясно, че отсечката от Стара Загора до Нова Загора на магистрала „Тракия“ се строи върху пепел, ама от подобни номера вече не мога да се изненадам. И докато наистина не се инвестира сериозно и последователно в инфраструктурата, в самите превозни средства и в качеството на транспортните услуги у нас, положението няма да се оправи. Алтернативата е за пореден път да се примирим със ситуацията, и когато се возим в мръсен и закъсняващ влак или караме по разбит път, просто да не се оплакваме.

Точката наг И-то

На маймуни ни обърнаха

Иво АТАНАСОВ

Има страни, в които сюжетите от литературната класика са останали далеч в миналото. Учениците попрочитат златните страници, колкото да си извадят поука или да почерпят вдъхновение. У нас обаче популярните художествени образи не искат, и не искат, да си кротуват в историята. До такава степен са обсебили съвременето ни, че мира не ни дават. И тази седмица видяхме не само на живо, но и за кой ли път една от най-великите сцени, излезли изпод перото на Алеко Константинов.

Бай Ганьо и сподвижниците му тръгват за София с подписка князът да не приема оставката на премиера Стамболов. В ханчето край Орханйското шосе обаче се стъписват от момченце, което си пее „Щуми Марица“, но не със същинския текст, а с: „До-лу-лу, до-лу, долу Стамболов!“ Вместо да му се скара, младежка компания го поздравява с ръкопляскания и весели възгласи. Добродушна усмивка се изписва дори върху лицето на полицейския стражар. Изгубили ума и дума, нашите герои се превръщат в статуи. Ако в този момент на Витоша беше избухнал вулкан, отбелязва Алеко, едва ли щеше да ги слиса повече. Засвирвайки със зъбите си „Зелен листец“, Бай Ганьо прави орлов кръг към тезгяха и погледът му пада върху сгънатата газета. Като прочита големите заглавни букви: „Падна Стамбол...“, сърцето му пада в ботуша. „Оплескахме я ний нея!“ - стъписва се завърналият се от Европа мустакат българин.

Но Бай Ганьо нямаше да е Бай Ганьо, ако не беше излязъл начаса от ситуацията. Заедно с другарите си той така преправя думите на резолюцията, че да зазвучи като подкрепа за новия министър-председател Константин Стоилов. Неслучайно тази глава от книгата на Алеко завършва с: „На маймуни ни обърнахте, да ви вземе дявола с маски...“

В понеделник премиерът Борисов остро разкритикува военната операция на западната коалиция в Либия. Според него с финансово-икономически натиск биха се постигнали много повече резултати, отколкото „да се хвърлят ракети тук-таме върху сгради или техниката“. Трябвало да се обмислят добре начинът и средствата, по които това да се „случи“ (тази колкото масово, толкова и не на място употребявана дума напоследък се е загнездила и в неговия речник). За съжаление обаче някои държави избързали и взели решение за военни действия.

Моторът на това решение е тъкмо Франция - страната, която е най-големият противник на приемането ни в Шенген. Сякаш забравил това, Борисов се изкуши от възможността да раздаде правосъдие и го стори с типичния си апломб. Не сме чули каква е била реакцията на Никола Саркози, но никак не е трудно да се досетим. Френският президент не се трогна дори от милите очи, които Борисов му направи лятото, като единствен в Европа го подкрепи за изгонването на известен брой български и румънски роми. Едва ли си е променил мнението за влизането ни в Шенген и сега, когато получи публичен шамар, и то точно от България.

Разбира се, премиерът би могъл да прояви дипломатичност и да каже като военния ни министър, че ние няма да участваме във военните действия не за друго, а тъй като самолетите ни не са съвместими със стандартите на НАТО. Би могъл и да остави водещата роля на външния министър, а той да не се бърка в теми, по които не е много вещ. Борисов обаче не приема да бъде „втора цигулка“. Не само не завоалира причините за нашето неучастие, но и определи операцията като авантюра, в която той не би пушал нашите летци.

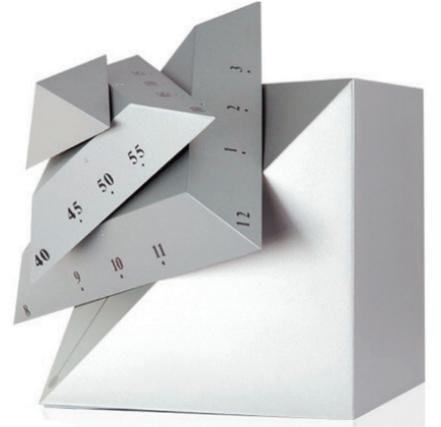
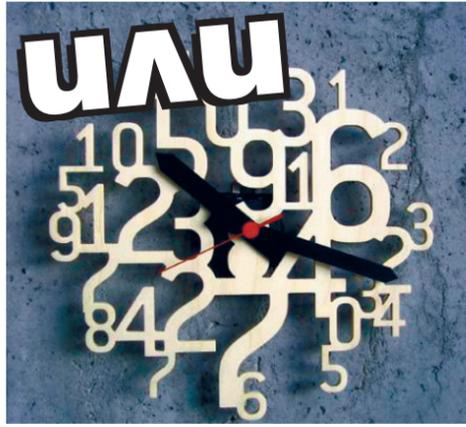
И за да не остане и сянка на съмнение дали не е допуснал лапсус, премиерът надълго и нашироко се обоснова. Подчерта, че въздушните атаки се предприемат не заради някакви си принципи, а заради петрола на Либия. Въпросът е кой да сложи ръка върху петролните находища на тази страна и да печели петродолари. Когато става дума за такива пари, доста от това, на което ни учат или изискват от нас старите членове на ЕС, бива бързо забравено, отбелязва Борисов. И посочи за пример редица африкански държави, в които бяха избити стотици хиляди и има и до днес размирици, но никой не се трогва от правата на човека там и не провежда операции.

Честно казано, има немалка доза истина в тази позиция. И премиерът дори щеше да ни стане симпатичен, ако я беше отстоял. Само че в рамките на един-единичък ден тя претърпя „генерална промяна“. Също като при героите от ханчето край Орханйското шосе. Операцията е „легитимна, нужна и правилна“, каза Борисов само девет часа след бомбастичното си първоначално изявление. Режимът на Кадафи трябвало да си ходи. Не е ясно дали някое височайше телефонно обаждане не е свило перките на нашия министър-председател. Но и няма как да се хванем на внушенията му, че позицията му винаги е била ясна.

Често се вайкаме, че сегашните млади малко четат. Комай не им е и нужно. Героите от класиката са непрекъснато пред очите ни като в безкрайно риалити шоу. И дотолкова са неотстраними от живота ни, че обръщат не себе си, а нас в маймуни.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Часовникът като подарък,

хитринки при избора му

3 амисляли ли сте се някога каква роля играе в живота ви часовникът? Как го възприемате - като красив аксесоар или верен помощник; подарък, поднесен за спомен от скъп човек, или първа необходимост?

Мнозина използват часовниците, практически без да се сещат за тях. Но всъщност дори такава, семпла на пръв поглед вещь може да се превърне в незаемима, ако е правилно избрана и подарена от сърце. Именно затова, когато се каните да купите часовник, който да поднесете на скъп за вас човек, роднина или колега, добре е да сте наясно с някои трикове при избора, за да се спрете на най-подходящия.

Преди да тръгнете на обиколка по магазините, необходимо е да отговорите на няколко основни въпроса:

✓ За кого е предназначен часовникът?
✓ С каква цел го купувате?

✓ Какви особености или екстри трябва да притежава (инкрустирани камъни, да не пропуска вода, да издържа на удар)?

✓ (и не на последно място) каква сума сте готови да похарчите за целта?

Важно е да осъзнавате, че ако часовникът е предназначен за подарък и нямате никакви по-специални предварителни изисквания или препоръки на какъв точно модел да се спрете, необходимо е изключително прецизно да подходите към зада-

Допълнителните екстри наистина превръщат тези ориентири във времето в уникален аксесоар

чата. Мъжките и дамските модели, които може да се купят в почти всеки магазин, а вече и в мол, имат съществени разлики. Обикновено представителите на силния пол най-много ценят качеството, искат часовниците им да са надеждни и функционални. За жените по-голяма роля играят външният вид и марката - отнася се не само за облекла и бижута, но също и за часовниците.

Освен това часовникът е и аксесоар, подчертаващ статуса и финансовото положение на човека. Някои дори го смятат за талисман, залог за сполука и не излизат никъде без него. За спортистите пък от изключително значение е наличието на удобна опция за засичане на секундите и минутите. Часовникът за тях още трябва да е здрав и да не пропуска вода.

Ако не знаете какъв точно модел да купите, помислете за този, който ще ползва подаръка ви. Спомнете си за хобито му и се опитайте да си представите човека с часовник на ръката. Той трябва не само да харесва формата му, но и да смята, че дори марката идеално подчертава имиджа му. И тогава пред очите ви може да изникне образът на щастлив студент, който се радва на новия си часовник тип будилник и благодарение на него вече няма да закъснява за лекции. Или на млада жена, чиято ръка е украсена с разкошен модел със скъпоценни камъни, имитиращ гривна. А може би това е синът ви, на когото искате да подарите часовник за рождения му ден - "мъжки, като на татко". Или приятелят ви, който ще се зарадва на модел с елегантна коже-

Алтернативно пазаруване

Често хората, ограничени от времето или от средствата, но не желаещи да икономисват от качеството на стоките, търсят алтернативни начини за пазаруване. Затова мнозина напоследък предпочитат да си купуват доста неща по интернет. Така се икономисват не само финикийските знаци, но и скъпоценното време. В мрежата са създадени голям брой каталози на стоки, включително и на часовници с различни марки и цени. По този начин може да се задоволят вкусовете, потребностите и възможностите на много хора. Дори и да сте твърдо убедени, че искате да купите часовник от реален, а не виртуален магазин, пак можете да се възползвате от предложенията в интернет, спокойно да разгледате най-актуалните модели и без притеснение да разберете цената им.

на кашка, подчертаваща строгия му стил на служител в престижна компания.

Или началникът, на когото ще връчите от името на целия отдел хубав швейцарски часовник за юбилея му...

И сега към някои от тези образи добавете 2-3 индивидуални черти от характера и това ще ви помогне да измислите приятен сюрприз, който да превърне часовника ви в наистина необикновен подарък. Съществуват доста предложения, които биха могли да подчертаят уникалността на модела и да го превърнат в незаменим аксесоар за при-

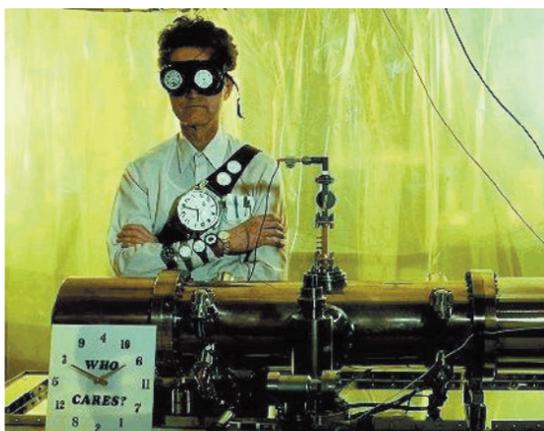
Специално внимание трябва да се обърне на това с какво се занимава или какво работи човекът, за когото е предназначен този малък, но абсолютно необходим ориентир във времето. С негова помощ бизнесменът например контролира срещите и задачите си, които трябва да следват предварително начертания гра-

ЛЮБОПИТНО ЗА МЕСТЕНЕТО НА СТРЕЛКИТЕ

За пореден път българите, както и много други народи, ще преминават на лятно часово време на 26 срещу 27 март, като в 3 ч. преместят стрелките на часовниците с 60 минути напред. Малцина обаче са наясно, че смяната на часа два пъти годишно е свързана с доста любопитни факти. Идеята за преминаване към лятно часово време принадлежи на американския изобретател, който всъщност е бил и президент на САЩ - Бенджамин Франклин. Към тази стъпка го подтикнали чисто икономически причини - искал да се пести ток в магазините и други обществено значими сгради.

Производители на свещите в Америка обаче се противопоставили на тази инициатива. И може би затова стрелките на часовниците за първи път са били преместени едва през 1908 г., но не в САЩ, а във Вели-

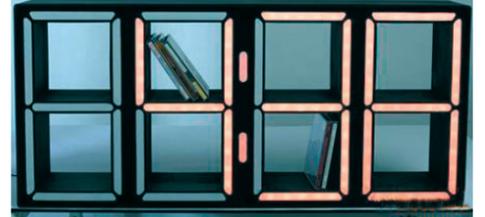

британия. Опити за преминаване към лятно часово време периодично са правени в Русия - още от 1917 г. Обаче в "редовно занимание", осъществявано 2 пъти годишно, този акт се превръща през 1981 г. Има и страни, които не местят стрелките на часовниците - нито напред, нито назад - поради чисто религиозни причини. Сред тях са Япония, Китай, Южна Корея и петицата на средноазиатските републики на ОНД. В тези държави се смята, че никой не е

предоставял на хората правото или властта "да си играе с времето". Любопитен е обаче фактът, че в рамките на една държава има места, където изобщо са се отказали от местенето на стрелки, за разлика от съседите си. В САЩ например това са Аризона, Хавай, някои райони на щата Индиана, свободното присъединило се Пуерто Рико, Вирджинските острови и Американското Самоа.

Стрелките на часовниците не се местят никога само на едно-единствено място в Русия - в подмосковния град Корольово, а по-точно - в Центъра за управление на космическите полети, който винаги функционира според астрономическото или така нареченото зимно часово време. 5000 жители на Ирландия малко преди настъпването на 18 март 2002 г. са отправили петиция към правителството на страната с искането стрелките на часовниците да се изместят не с 1, а с цели 9

часа. Причината за толкова страна молба е провеждането в Япония и Корея на Световен шампионат по футбол. Всъщност при преминаването към лятно часово време чистото пестене на електроенергията е едва 0.5 процента. В реалността обаче разходите от тази процедура не намаляват, а се увеличават средно с 2.5 на сто. Това се дължи на факта, че в студените и тъмни зимни утрини се налага допълнително да се светват лампи и да се включват печки. А през лятото заради жегата трябва да се пускат климатици - дори във вечерните часове. През първите две седмици след местенето на стрелките, особено в периода на преминаване към лятното време, броят на повикванията към Бърза помощ нараства с 11%, а опитите за самоубийство - с 60 на сто. Случвало се е заради казуса със смяната на часа единият от родените по-късно близнаци всъщност да бъде записан с час на раждане, по-ранен от този на първородното дете.

тежателя му. Защита от прах и вода, удобна функция за светлина, позлатени стрелки, вечен календар, аларма, хронометър и много други функции може да са само част от възможностите на подарения от вас часовник...

Страницата подготви Аълона НЕЙКОВА

Срещи

Хей, човече, аз съм ти приятел...

Христо ХРИСТОВ

“Виж какво, истинският живот не е тук, на асфалта и в кафенето, дето всеки се изкарва все по-най и по-велик, а на седалката на мотора, да профучиш със 150 км/час над камънаците и да се плъоснеш в локвата. А после кален, грозен и чорлав - да станеш, да ритнеш пак педала и да продължиш. Нищо че имаш цигина, че ръката или кракът ти е изкълчен, а машината ти е направо за боклука...” - отпива от бирата си Голямата Рижа и не крие яда си, че месецът се е изтърколил, а той заради навехнат глезен се тътрузи с патици. Толкова голяма била болката, че се налагало жена му да ходи до кучкарника, за да занесе храна на псетата му...

Над 50 кучета от породата българска каракачанка отглежда вече десета година художникът от Стара Загора Светлин Стоев. Песовите могат да бъдат видени от всеки, който не го е страх да надникне през оградата на местния завод, чийто собственик се смилил над чудака, познат като Голямата Рижа и склонил песовете да облайват територията с уговорката, че няма да бъдат пускани навън без верига. Защото знаели се дали няма да сторят някоя беля, ако връхлетят неочаквано на непознат човек. Нищо че стопанинът им да се къльне, че каракачанецът е страшен за вълци и мечки в гората, но на човек няма да посегне. Освен ако не тръгне насреща му да го трепе. Че и тогава най-много да го повали на земята и да стъпи на гърдите му. Един вид хей, човече, аз съм ти приятел, а не враг, освети се!

Роденият през 1966-а насред Тракия живописец се запалил по изчезващата порода през 1984 г. С часове може да разказва истории, свързани с рунтавите кучета, знае наизуст родословните им дървета, къльне се че последен е видял песа Караман, дето едно вре-

Художник-живописец лугее по каракачански кучета, прогължава рогословието им и се кани на смъртта с брадва

Художникът Светлин Стоев с "легендата" Бачо Киро

ме го снимали във "Време разделно".

Сянката на Караман от „Време разделно“

Животинчето било почти умряло от глад в кошара над Триград, след като сайбията му заминал за чужбина. Три месеца не допуснало никой да влезе в района. На два пъти влязло в пряк двубой с вълчи глутници, хранело се с жълъди, ребрата му се броели...

Приличало на сянка, но откало да поеме от раз подаден му къшей хляб. Ако беше

човек, щеше по корем да се влачи пред тоя, дето ще го нахрани, а то животно, ама с достойнство - пали се Светлин.

И разказва през какви митарства се е наложило да мине с брат си Илко (Малката Рижа), също художник, но и автор на множество научни текстове по историята, докато най-накрая регистрират в България породата, която била призната навсякъде по света, но не и в родината си. Защото първата й регистрация е още от 30-те години на миналия ХХ век. Направили я немските специали-

ти проф. Шипнер и проф. Питърс. Досуц като гласовете на родопските певици, дето първо в Япония ги оценили, а чак след това сме ги пуснали по нашенските сцени.

Светлин определя каракачанките с няколко думи: дива красота, достойнство, достолепие, вяност до гроб, незаемим пазач. И напомня, че от древността по нашите земи са ги ползвали като буфер между дивото и човека.

През годините вече е загубил сметката колко палета е изнесъл по целия свят. Сред клиентите му са сегашният премиер Бойко Борисов, синдикалистът Константин Тренчев, композиторът Атанас Косев, безчет политици. Но за тях Светлин говори смръщено, щото те го правели колкото да се изфукат с "придобивката" си.

180 се кроят още по рогопските къшли

Успял да организира над 40 специализирани и поне 20 национални изложби на каракачанците. Положил е основите на музей, посветен на породата, която води началото си от тибетския дог; автор е на почти 6 стотици антропологични измервания на породата. Съавтор е на стандарт за Българското каракачанско куче, приет в "Световната енциклопедия на кучетата". Участвал е в разработването на "Селекционна програма за каракачанското куче". Към момента в националната племенна книга са вписани 1800 от тази порода, но поне още 250 можело да се открият по къшлите в планината. Пътем станал и почетен председател на международното общество "Българско каракачанско куче".

За каракачанец е готов да се вдигне посред нощ, да броди цяла седмица из планинските чукари, докато отиде на мя-

стото, където са му подсказали, че има животно.

Почти се разплаква, като отваря дума за легендарния пес Бачо Киро. 18-годишен представител на породата, произхожда му счел че е от родовата линия на славния Караман. Подарил му го радетелят за опазването на породата Евтим Стойков от село Сютка.

Довел го в Стара Загора на края на силите му. Огромен, с нахапани уши, с разкъсана кожа, със счупен и зараснал накриво заден крак. Като влязъл сред останалите, те настръхнали, взели да го обграждат. Досуц като глутница, готова да го разкъса. Родопчанинът каракачанец само се поотръскал, наежил се и бафнал, като показал всичките си зъби.

Толкова стигнало да си извоюва реномето. Мъжкарите се отеглили, наобиколили го женските.

Изкарал до смъртта си около два месеца - ден преди да склопи очи оставил наследник. Което си било истинско чудо, щото според кучешкото летоброене (една кучешка година е равна на 7 човешки!). Бил не старец, а направо връстник на Цар Соломон.

Каракачанците нямат равни на себе си в двубоите, къльне се Светлин и обяснява как наскоро завел десет от своите в Скопие, където се организирани кървави боеве с участието на песове от албанските планини.

С откос на калашник прекратили двубоя

Един от неговите бойци успял да сори десет от македонските. Като се видяло, че и единадесетият ще бъде сдобен, собственикът му косовар изстрелял цял пълнител с калашника си над главите на злпачите. Така разтурил двубоя.

Не изтърпял християнското псе да е по-добро от неговото.

Оттогава Големия Рижа много предпазливо се съгласява да приема покани за подобни зрелища. Не че го е страх (твърди, че страх е изпитвал веднъж в живота си, когато с мотора си паднал от 15-метрова скала направо в Черно море, а не знаел да плува!), а защото с голи ръце срещу калашник не се излиза.

Виж друго е да се изправят на канадска борба, нищо че тринадесет пъти досега му е измъквано рамото.

Признава, че рисува между другото, като в последната си засега изложба е изобразил пак тях, любимите си животни - редом до юначни българи, сред които и бай Кольо Чирпанлията. За него живописецът може с часове да разказва. Как, преди да почине преди няколко години, Чирпанлията намазал острието на брадвата си с брус сланина и застанал на прага - да чака Орази с косата. Като до себе си сложил бълчица, пълна със скоросмъртница. Да я почерпи, преди да я посече.

И умрял, щото върху му връхлетял камион, каран от пиян шофьор.

Ей така си отиват достойните българи, заради пияни шофьори, а не щото ги е напуснала мъжката сила, изохква художникът и се зарича като бай Кольо да постъпи, усети ли, че вече му е изчезнала тръпката от живота.

Светлин Стоев (вторият от ляво на дясно) по време на изложбата, в която е подредил платна с любимите си животни и герои

Лек пилигримски поход с гръх на Адриатика

Бункерите са навсякъде

Д-р. Мария
НАЙДЕНОВА -
БЕРОВА

Формалностите отнемат половин час

Записва се колата, внася се депозит за нея (да не я продадем по пътя) и се отправяме към банков офис, за да обменим малко валута.

Първото впечатление е многото чакъл, пясък и бункери, пътят е добър, макар и двулентов. Вие се, гъне се и с две спус-

Албанците са готови да направят страната си поредната перла на крайбрежието

бразимо, светофарите не работят, а регулировчика стои с гръб към движението. Задният пази предния и така, ввлечени в поредното стадо мерцедеси, излизаме на 60-километровата магистрала към Дуръс. Мерцедеси ли споменах? Да, друга автомобилна марка не срещнахме, с изключение на едон хамър в планинско селце.

Аутобанът е четирилентов, без ограждения

Няма банкет, успоредно с теб се движат моторетки, велосипедисти, децата си играят на гоненица, някое куче ре-

струкции. Напред-назад, нагоре-надолу - около 12 километра с бавна скорост и никъде взорът надежда не види!

"Искам кафеее! - почти изкрещявам. - Спри при тези полицаи, ще се опитам да ги попитам".

- Добър ден!

- Парларе италиано?

- Но! Си! Кафетерия, джелатерия, спагетерия... - каканижа с умоляващ поглед.

Тогава на чист албански ми отговарят, че те пък изобщо не отлепят италиано, държейки картата на града им точно наопаки.

Това е достатъчно за другаря Беров, който като истин-

Дуръс отново ще дойдем тук. Запрашваме с бясна скорост по обратния път, за да успеем преди залез слънце да сме при Гордана. Загубваме се, минавайки през Тирана, но оставаме безмълвни от красотата на оранжево-лазурния планински заник на слънцето.

Албания уверено навлиза в общото европейско семейство, изолирана десетилетия от света. Хората й - лъчезарни, весели, отзивчиви и трогателно мили, ще я направят едно малко райско кътче, подобно на другите адриатически перли - Черна гора и Хърватска. Иска ми се и искрено се надявам това да е скоро. Затова не

Пореден дълъг уикенд, в който ще отпразнувам имен ден - достатъчно поводи за бърз отскок до Охридското езеро.

Малкият семеен хотел на Гордана ни приютава за три дни, в които да се насладим на спокойните води на езерото и да проследим криволичето на малките улички в стария град.

Номер едно в програмата ни е разходка с лодка. Избираме тази на бай Васил, който с безметежно спокойствие ми обяснява, че има спасителни жилетки, дори две. Бързо проверявам този факт и обличам едната веднага. Следва низходятелен поглед и покана да споделим скромния му запас от домашна крушова ракия. Разходката е вълнуваща и красива - само двама пътници и капитанът. Спокойствието на водата и невероятният изглед към църквите са достатъчно условие да се изпълниш с доброта и да огладнееш като атлет след тренировка.

Следва вечеря в квартално кръчме, обилно полята с друга домашна крушовица, македонска салата (нашата шопска), но с изобилие от печени червени чушки, под обсипаното със звез-

Много чакъл и много пясък навсякъде...

кания и екстремни изкачвания ни довежда до Тирана. По пътя през планинските проходи (Витиня е като полегато мексиканско плато, сравнен с тях) спираме за кратък отмор и кафе питие. За двете кафета и минерална вода плащаме с почти цяла-

Друго е да си натопиш краката в Адриатика

Албания си е Албания, но Охридското езеро е над всичко

ди небе над Охрид. Една палава идея спонтанно и почти едновременно се заражда в авантюристичните ни мозъчета: на 14 км сме от Струмица е албанската граница, защо да не посветим един ден на кафе питие на адриатическото крайбрежие на Дуръс, вторият по големина град в Албания?

Решено. На следващата сутрин потегляме. Бензин в резервоара догоре, пътна карта и оно ва трепетливо човъркане като в първия учебен ден ни съпровождат до границата.

та сума от чейнджа. "Банкерът" ни е "спестил" една нула в своя полза. Лек потрес и нарастващо негодувание - останали сме без местни пари и очакването на още екстремности ни кара да засилим скоростта и да преминем през Тирана като тайфун.

Не спираме никъде. Как да спреш, като този отзад ще те отнесе, снимам през полуотворения прозорец на колата, клаксоните около нас не стихват и в ушите ми с лек тътен се прокрадва "Ода на радостта". Движението в столицата е невъ-

само 60 километра...

Дуръс! В маранята на нарастващата жега в края на септември температурите достигат до 30 градуса. Изглежда точно като Варна. Не влизаме в центъра, а решаваме да покараме по крайбрежието. Попадаме в най-мащабната строителна площадка на Балканския полуостров в момента. Стотици хотели, в различен етап на довършване, багери, булдозери, кранове и много, много пясък и чакъл. Но... Няма път към морето, което насмешливо ни намира между железобетонните кон-

скава да дотича до строящия се МОЛ от другата страна на платното. Стискаме зъби, окорили очите си на четири. Все пак това са

ски 007 завърта волана, минава като Шварценегер през изкопи, ями, дупки и масивен чакъл и ме доставя в двора на суперлуксозен хотел на брега на морето.

На терасата е красиво.

Адриатика в цялото ѝ величие

Бяло-жълт ситен пясък и леко полюшващи се палми. Обядът (обилен и заедно с кафето) ни коства около 20 долара. Поръчането му обаче ни затрудни. Опитваме на английски, вика се друг сервитьор, който пък поднася салатата с поздрав на немски, на който неволно и спонтанно отговарям с "Мерси боку!".

Нахранени, отпочинали, топнали за кадем крачета до глезените в морето, си обещаваме, че при пускането на първия чартърен полет София-

казвам "Сбогом!".

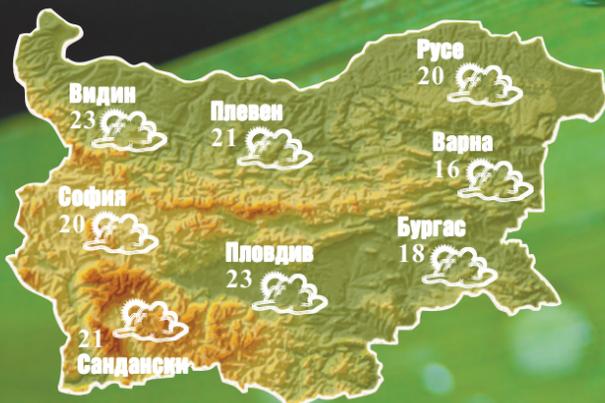
А защо пилигримски поход? Срещайки само българи по улиците и църквите на Охрид, оставам с впечатлението, че това е нашето пилигримско поклонение. Ако Бали е островът на хилядата храма, то Охрид е градът на хилядата църкви. И Гордана намерила останки на църква в двора си при опита да разшири хотелчето. Сега "паметникът на културата" около лехите с домати е консервиран (покрит с дебел слой полиетилен) и чака да влезе в списъците на ЮНЕСКО. Гордана не е сигурна дали да се радва, дали да изпитва гордост или горчиво примирение, че не може да придаде мащабност на бизнес проектите си, но... Все пак: "А, и на Гьоре, съседа, му откриха църква, като реши да прави кафене!"

Балканци. Сродни души!

справочник

ВРЕМЕТО

Денят ще започне слънчево. След обяд от северозапад ще има увеличение на облачността - средна и висока. Ще духа слаб, в Дунавската равнина и Източна България до умерен вятър от запад-югозапад. Максимални температури - между 19 и 24°, в София - 20°. Атмосферното налягане ще се понижава. В планините ще духа умерен западен вятър. Преди обяд ще бъде слънчево, около и след обяд ще се заоблачи. Максимална температура на 1200 м. - около 13, на 2000 - около 5°. По Черноморието ще бъде слънчево. След обяд облачността ще се увеличи. Ще духа до умерен вятър от запад-югозапад. Максимални температури - 16-19°.

Изгледи за

27
максимални
16°/17°

28
максимални
14°/15°

В неделя ще се заоблачи, на места ще превалява дъжд, възможно е да презърми. Вятърът ще отслабне. Краткотрайни валежи ще има и в понеделник. Максималните температури ще се понижават.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев
Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия **МОНД**
дипломатик
България **ДУМА**
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонат: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ
ХОНОРАРИ НА ВЪШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1 БНТ
07.30 За животните с любов/п/ филм/4 серия/
08.00 Телепазарен прозорец
08.15 Пепеляшка - анимационен филм
09.05 Ваканцията на Лили - тв филм/4 серия/
10.00 Българите и християнството: „Леко по Бога“ - документална поредица
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Малки истории
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
14.05 Памет българска с проф.Божидар Димитров
14.35 Минута е много - тв състезание
15.25 13+
15.55 Световна купа по сноуборд
16.25 Студио „По пътя към Евро 2012“
16.55 Футбол: Уелс - Англия, квалификация за Европейско първенство 2012 /пряко предаване от Кардиф/
18.40 Футбол: България - Швейцария, квалификация за Европейско първенство 2012 /пряко предаване от стадион „Васил Левски“/
20.40 Студио „По пътя към Евро 2012“
21.00 По света и у нас
21.45 Шоуто на Канала
22.45 Кечистът - игрален филм/копродукция, 2008г./
00.35 По света и у нас
00.40 Ти и аз - игрален филм/Франция, 2006г./

ОВЕН
Възможно е да се сблъскате с измами и да сте подложни на нездравни внушения, но няма да се оставите да ви разколебаят.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Добрата ви подготовка и организация ще ви помогнат да свършите повече задачи днес. Творческите занимания ще ви носят наслада.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Не се притеснявайте да търсите и желаете най-доброто за себе си, ще срещнете и подкрепа. В бизнеса са възможни затруднения.

22 май - 21 юни

b tv
06.30 Физиотоника
06.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
07.00 „Приказки край лагерния огън“ - детски сериал
07.30 „Х-мен Еволюция“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най“
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се“ - токшоу
12.00 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Момиче за един сезон“ - Комедия, Романтичен, САЩ, 2005 г.
15.20 „Леопардови момичета 3: Приключения в Индия“ - Семейна комедия, САЩ, 2008 г.
17.00 „Море от любов“ - токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване за полемика и анализи
19.00 „bTV Новините“
19.30 „bTV Репортерите“
20.00 „Аламинут“ - комедийна поредица
21.00 „Пълна лудница“ - комедийна поредица
22.00 „bTV Новините“
22.30 „В джаза събота вечер“ - токшоу
23.30 „Тя искаше всичко“ - минисериал, част 1, САЩ, 2009 г.
01.30 „Тя искаше всичко“ - минисериал, част 2, САЩ, 2009 г.

РАК
Посветете в заниманията си и партньора. Ще печелите вниманието на хората, към които се стремите.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Забравете емоциите, моментът не е подходящ сега за тях, а търпеливо и с обективна оценка се отнесете към случващото се около вас.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Ще посветите голяма част от времето си на задължения, които следва да бъдат приключени днес и това ще увеличи силите ви.

24 август - 23 септември

NOVA
TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Уди Кълвача“ - детски анимационен сериал, 3 сезон
08.00 „Малката русалка“ - детски анимационен сериал
08.30 „Трансформърс“ - детски анимационен сериал
09.00 „Гормити“ - детски анимационен сериал
10.15 „Спондж Боб Квадратни гащи“ - анимационен филм
12.00 „К-9“ - с уч. на Джеймс Белуши, Мел Харис, Ед О'Нийл и др.
14.00 „Американски пай“ - с уч. на Джейсън Бигс, Шанън Елизабет и др.
16.00 „Карбовски директно“
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Съпруга по неволя“ - с уч. на Ума Търман, Колин Фърт и др.
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.10 „Цветът на парите“ - с уч. на Том Круз, Бил Кобс и др.

ВЕЗНИ
Ще игнорирате всеки опит за манипулация над мислите и поведението ви. Устремено ще работите по делата си.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Можете да постигнете и повече, стига да се организирате и като си поставяте краткосрочни цели да вървите ускорено напред.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Активно ще се включите в обща кауза, към резултатите от която имате големи очаквания. Волята ви е налице.

23 ноември - 21 декември

b ACTION

06.00 „Атомната Бети“ - детски сериал
07.00 „Кодово име: Съседските деца“ - детски сериал
09.00 „Стелт“ /п./ - Екшън, САЩ, 2005 г.
10.30 „Рамбо III“ /п./ - Екшън, Приключенски, Трилъер, САЩ, 1988 г.
12.30 „bTV Документите“
13.30 „Най-добрият нинджа“ - риалити шоу
14.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
15.00 „Космически забивки“ - Анимация, Приключенски, Комедия, Семейен, Спорт, САЩ, 1996 г.
17.00 „bTV Документите“
18.00 „Мистър Дийдс“ - Романтична комедия, САЩ, 2002 г.
20.00 „Хрътките“ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
21.00 „Господар и командир: Далечният край на света“ - Екшън, Драма, Приключенски, САЩ, 2003 г.
00.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
01.00 „Прокурорът“ - сериал, еп. 20

КОЗИРОГ
Ще дадете предимство на задачите си, измежду които явяват на изпити. На други от вас им предстои да вземат отговорни решения.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Най-вероятно ще постигнете намеренията си, но не се притеснявайте, ако нещо се обърка.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Не превръщайте емоциите си във водещи, следвайте разума си и ще си спестите разочарования и неприятности.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1.3856

GBP
2.2281

CHF
1.5144

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО„Щурците“ откриват с концерт
новата спортна зала в София

www.duma.bg

Орлин, Любо и Графа заснеха видеоклип към песента „Заедно“

Официална промоция на видеоклипа към песента „Заедно“ бе направена наскоро от Орлин, Любо и Графа. На събитието, което се състоя в столичния клуб „Studio 5“, присъстваха представители на медиите, много приятели и колеги на тримата изпълнители - „Акага“, Мария Илиева, Мага, Елица Тодорова, Хилда Казасян, Десо от „Мастило“, Евгени Минчев и други.

Видеото към песента е

съвместна продукция на „Монте мюзик“ и „MediaPro Entertainment“. Режисьор е Васил Стефанов, създава голяма част от клиповете на най-известните български съвременни изпълнители. Стилът на видеото е ясен, цветен и носи силен положителен заряд. Клипът е подсилен и от директния ретроелемент във визията на тримата изпълнители, които видимо се забавляват истински по време на снимките.

В центъра на столицата, срещу магазина за бременни „Ще ставам майка“ бе отворен хипермаркет за презервативи „Няма да ставам татко“...

26. 03. 2011

Проф. АНДРЕЙ ПАНТЕВ, историк, народен представител
Д-р АНДРОНИКА МАРТОНОВА, кинокритик
Проф. ВАНЬО МИТЕВ, ректор на МУ
ДИМИТЪР СТАНЧЕВ, тв продуцент
ДОБРОМИР КАРАМАРИНОВ, президент на федерацията по лека атлетика
ЖЕКО АЛЕКСИЕВ, художник
ИВАН ИСКРОВ, управител на БНБ
ПЕЛИН ПЕЛИНОВ-ЛИНОВ, писател, драматург
Д-р РУМЕН РАШЕВ, кмет на Велико Търново
РУМЕН ТАКОРОВ, народен представител, член на НС на БСП

27. 03. 2011

АСЕН МИЛЧЕВ, художник
ДИМИТЪР ЗОРОВ, председател на Асоциацията на млекопреработвателите
ДИМИТЪР ЛУДЖЕВ, икономист и политик
ИВАЙЛО ЦВЕТКОВ, карикатурист
ПЕТЪР БАХНЕВ, режисьор и сценарист
ХИЛДА КАЗАСЯН, джаз певица
ЮКСЕЛ КАДРИЕВ, тв водещ

Пари на Кадафи за филм с Мики Рурк?

В Холивуд никога не отказват стотици милиони долари, независимо кой ги предлага

а холивудските босове май им е все едно откъде идват парите за филмите. Точно като това някои от тях са пропуснали малката подробност, че продуцент на известни американски ленти е и един от синовете на диктатора Кадафи.

Ал Саади дълго време е бил футболист в либийски и италиански отбори, най-често е играл в защита. След като навършва 30 години, и той започва да се оглежда за други полета за изява. На парти на остров Мавриций третият син на Кадафи се запознава с Матю Бекерман, филмов продуцент, който търси инвеститори. Той слисва холивудския свят през 2010 г. с нова производствена фирма „Natural Selection“, в която съдружникът му - Ал Саади - внася половината от стар-

товия капитал в размер на стотици милиони долари. Компанията не губи време: най-напред прави трилъра „Изоляция“ с дъщерята на Сюзан Сарандън, Ева Амурри. Нито Моамар, нито Ал Саади се появяват на снимачната площадка, но присъствието им все пак е осезаемо: празен режисьорски стол с надпис „Кадафи“ винаги стои до стола на истинския режисьор. Малък жест към онзи, който дава парите. Следващата продукция с пари на Кадафи е „Експериментът“ с Ейдриън Броуди, а за тази пролет е планиран „The Ice Man: Confessions of a Mafia Contract Killer“ с Мики Рурк в главната роля.

„Като истински почитател на киното съм много щастлив да работя в бранш, който отдавна е моя слабост“, споделя Ал Саади и признава, че 30 пъти е гледал сериала „Lost“.

Въпроси за произхода на капитала на „Natural Selection“ са били задавани още преди началото на либийската гражданска война. Само че продуцентът на „Изоляция“ Дани Томас ги отхвърля с думите: „Ние, в Холивуд, не отказваме пари, когато ни ги предлагат.“ Винаги е било така, а пък иронията, че с милионите на Кадафи се финансира точно мафиотски филм, вече е съвсем като от холивудски сценарий.

Само че Холивуд ще трябва сега да се лиши от парите на известната либийска фамилия. „Фабриката на мечтите“ внезапно се сети колко съмнителни са някои от източниците, от които черпи средства. Приятелят на Кадафи, Матю Бекерман, вече е персона нон грата. В надписите за филма „Live at Preservation Hall/Louisiana Fairytal“ името му е изчезнало мистериозно...

Ищар ще разгова автографи в Пловдив

Почитателите на световноизвестната певица Ищар Алабина ще могат да разговарят очи в очи с нея и да получат автограф и снимка за спомен на 5 април от 11.30 ч. в мол „Галерия Пловдив“.

По време на кратката си блиц визита в България изпълнителката ще се види и с кмета на града под тепетата Славчо Атанасов и ще даде пресконференция, съобщиха на ДУМА от „Арт БГ“ - организатори на трите ѝ концерта у нас през лятото. Тогава певицата ще пее последователно във Варна (3 юни, Летен театър), София (5 юни, зала 1 на НДК) и Пловдив (6 юни, Античен театър), като в последните два града тя гостува за първи път.

Най-евтините билети от 30 лв. за концерта на Ищар в града под тепетата вече са на изчерпване, уточниха от книжарницата „Форум“ в мол „Галерия Пловдив“, където се намира една от локалните каси. Билети за концертите на Ищар Алабина във Варна, София и Пловдив могат да бъдат закупени и в разпространителската мрежа на Eventim.

Мюзикълът „Площад Синева“ гостува на Театъра на армията

Тетрални звезди и „Диана Експрес“ представят фентъзи мюзикъла „Площад Синева“, в който участват Мариан Бачев, Жени Александрова, Елена Атанасова, Жанет Иванова, Николай Дограмаджиев, Васил Стоянов. Заедно с тях музикантите от обичаната група в състав - Максим Горанов, Цветан Банов, Валери Конов, Николай Кърджилков и най-новото попълнение - вокалистът Младен Меченски, изпълняват на живо всички парчета. Рок мюзикълът, след като бе показан в Пловдив, днес гостува на со-

Снимка ДАРИК

фийска сцена. Постановката пристига със собствен хай тек звук в театър „Българска армия“. „Интелиджънт мюзик“ - копродуценти и вдъхновители на проекта - са отредили специална роля на професионалното озвучаване. Хореографка на 19-те танца е Мила Искренова, а сценографията е на Екатерина Христова. Съвременните и позитивни послания на „Площад Синева“ носят енергията на положителната мисъл и способността ѝ да променя действителността. Автор на фентъзи мюзикъла е Милен Врабевски. Сюжет, персонажи и диалози -

Тома Марков с участието на Борис Панкин. В спектакъла са включени и класиката „Синева“ - по текст на Павел Матев, и музика на проф. Александър Йосифов, както и нови композиции на Максим Горанов и Валери Конов по текстове на Даниела Кузманова и Гертана Добрева. Думите на песента „Площад Синева“ са написани специално за трупата от Иля Велчев.

Книга-игра превръща читатели в участници

Книгата-игра е както книга, така и игра, и читателят освен литературни изкушения намира в нея и възможности за участие в интерактивни избори. През 90-те години на миналия век подобни издания бяха изключително популярни сред младежите, които искаха сами да изживяват приключенията, да посочват действията на главния герой и да се откъждестват с него. Сега тази възможност отново се предоставя с излизането на първата от години насам книга-игра - „Котаракът и черния нарцис“ на младия и амбициозен автор Ал Торо. Как ще подходи към ситуацията, на кого ще се довери и каква част от цялата мистерия ще успее да разкрие - зависи единствено от решенията и съобразителността на читателя.

СЕЛО СУШИЦА УВЕКОВЕЧЕНО В ПРОДУКЦИЯТА „СЪНУВАМ СТАРЦИ“

Филмът „Сънувам старци“, който разказва за малкото село Сушица и неговите жители, ще бъде показан за първи път днес в местното читалище от 19 ч. Лентата увековечава древната традиция - кукерството, която жителите му са запазили до ден днешен. Филмът е и за едно приятелство - вечно като самата традиция.

За хората в Сушица Старчов

ден е най-големият празник и в навечерието му цялото село пак се готви за тържество. Дрънчат хлопки, от скринове и тавани се изнасят костюми и маски. Всичко изглежда така, както в стария кинопреглед от 1942 г., който бе открит в архива на Филмотеката - преди повече от 60 години е заснет празникът в същото село. Кадрите бяха показани на хората от Сушица. Някои от тях позна-

ха бащите и дедите си, защото тук традицията се предава от поколение на поколение, от баща на син... Филмът е заснет по проект „Открит музей“ на Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей - БАН, финансиран от ФНИ. Режисьор и сценарист е Адела Пеева, консултант и асистент-сценарист - Иглика Мишкова, уредник в ИЕФЕМ-БАН, оператор - Емил Пенев.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

26

(Отдание на Благовещение)
Събор на св. архангел Гавриил.
Св. мъченик Георги Софийски Стари (XV)

Събор на св. архангел Гавриил - празник в чест на този небесен вестител на Божиите тайни. В църковните песни на този ден още отзвучава радостта на Благовещението.

27

† НЕДЕЛЯ КРЪСТОПОКЛОННА - Трета неделя на Великия пост (Василиева литургия)

Като средство за наказание разпятието е използвано най-напред във Финикия и Картаген, откъдето преминава в Рим, а оттам в Палестина. Кръстът се приема за хранител на целия свят, кръстът е красота на Църквата, сила за царете, кръстът е укрепление за вярващите, слава за ангелите и язва за демоните.

□ Лов и риболов

Пролетният риболов

Американската пъстърва или гивата американка са хитът на сезона

Стойчо ДОНКОВ

Тази година нито зимата си тръгва, нито идва пролетта. В този период добра възможност за риболов са американските пъстърви. Въпреки че изкуствено са развъдени и в много равнинни водоеми с ограничена водна площ, това все пак са студолюбива риба и проявяват стабилна активност именно през този период. Пък и по това време все още не са се активизирали считаните за топлолюбиви видове, към които скоро ще насочим вниманието си.

Американската пъстърва се среща почти повсеместно в частни рибарници и малки арендовани водоеми. Особено ако е осигурена проходна вода, отглеждането ѝ в "домашни" условия не е трудно. Само в Софийско има десетки подобни водоеми, където може с успех да се лови тази силна и атрактивна риба - рибарниците край Герман, Панчарево, Нови хан, язовир "Белопопци", езерото със ски влека в Казичене и др.

Ако все пак такъв вид риболов не ни е по вкуса и предпочитаме дивата риба, ще търсим американка в някои от планинските или полупланинските язовири. Тя е основен обект на риболов в язовир "Доспат", има я още и в "Голям Беглик", "Въча", "Кричим" и други родопски язовири и реки. Язовир "Студена" също е известен с американките си, даже там се вадят и трофейни риби. На "Душанци" пък не е чудно да удари някоя

пъстърва успоредно с улова на други риби.

Каква е тактиката на такъв риболов, поне що се отнася за водоем с ограничена водна площ? Универсалната примамка е грозд от бели червеи, подадени в междинна вода, на метър-два под повърхността, като междуременно с прашката се стрелят малки порции от червеи в избраното място.

Да се избягват участъци с растителност - независимо дали са водорасли или крайбрежни дървета. Пъстървата обича простора и предпочита да се задържа в чиста вода. На големите язовири с успех се прилага тролинговането - влачене на изкуствени примамки от лодка.

Постройката на линията при риболов на пловка не изисква кой знае какво внимание. Влакно 0,16-0,20 мм, пловка 1-3 г, в зависимост от нуждата от далечно замаяване, кука щ 8-12. И надежден аванс на макаратата, разбира

се, защото рибата е много буйна при съпротивата си и обикновено прави резки маневри в дълбочина или ефектни скокове над повърхността. Кълвенето обикновено е агресивно и често рибата се самозасича.

Познаваме ли ги?

Красавицата нутрия

Стамен ХРИСТОВ

Нутрията, единствен вид от рода нутрия, за пръв път е внесена в Европа - в Германия, от родината си Южна Америка през 1926 г. В България за пръв път получава подслон в ловното стопанство Шерба през 1948 г. Изключителният интерес към това животно се дължи по онова време на много добрите резултати при фермено развъждане поради ценната ѝ кожа и вкусно месо. Впоследствие в страната на много места се организират ферми за нутрии, селекционират се разновидности с различен цвят на кожата, правят се успешни опити за производство на деликатеси от месото ѝ. При западането на тази дейност множество нутрии се озовават на свобода и сега обитават редица водоеми в България. Нутрията е един от най-едрият гризачи. Теглото на мъжките в природата достига 8, дори 10 кг., като женските са малко по-дребни - до 7,5 кг. Дължината на тялото е до 65 см, а на опашката - до 45 см. Опашката е с триъгълно закръглено сечение за разлика от силно сплеснатите опашки на бобрара и ондатрата. На краката има по 5 пръста, от които четирите са свързани помежду си с плавателна ципа. Външният пръст (петият) е свободен.

Окраската на нутрията в природата е тъмносива с метален отблясък. Във фермите са селекционирани най-различни разцветки. У нас се среща предимно по поречието на Югоизточна България. Обитава водоемите с богата блатна растителност. Плува отлично. Устройва леговищата си (дупки) с изход на нивото на водата. Камерата е разположена

така, че да не се залива и при високи води на реките. Активна е през нощта. Излиза при вечер да се храни предимно с растителна храна, поради което се разселва в силно обрасли водоеми с цел прочистването им.

В менюто ѝ се включват освен блатната и крайводната растителност и семената, плодчетата и зелената маса на селскостопанските култури, намиращи се около водоемите - царевича, цвекло, моркови, детелина, люцерна и др. Не яде риба и това я прави подхо-

деща за развъждане в рибовъдните стопанства с естествени басейни като съпътстващ вид. Животинската храна, доколкото участва в хранителния ѝ спекър, се състои от миди и дребни мекотели. Сватбува и ражда целогодишно. Половата зрелост настъпва през петия-шестия месец след раждането ѝ. Бременността ѝ трае 60 дни. Ражда от 1 до 13 малки, най-често 5-6. Прогледват още първия ден. Сучат до десетата седмица, но само няколко дни след раждането си се хранят вече с растителна храна.

Лопатар

Елен лопатар в Огражден

Милчо АНДРЕЕВ

В края на зимата ловците, водени от председателя на ловната дружина в с. Гега от ловно-рибарското сдружение в Петрич Васил Проданов, разселиха със собствени средства десетки елени-лопатар по южните склонове на Огражден планина. Горите тук са съставени от екзотични видове южен дъб, има и иглолистни залесявания, множество изоставени и буренявали ниви с обширни гъсталаци от ниски храсти, което представлява почти оптимално местообитание за този вид. В климатично отношение южните склонове на Огражден също отго-

варят на изискванията - мека зима, тънка и епизодична снежна покривка. Това са добри предпоставки начинанието на ловците да се увенчае с успех. Разбира се, с разселването тяхната работа не свършва - особено сега, през брачния период на елените, е много важно да се редуцира броят на вълците и особено на скитащите кучета, които са основен неприятел на младите животни. Охраната на района от браконieri също е актуална задача, която трябва да се решава със силите на ловците, но и със съдействието на държавните горски органи и полицията.

Кулинария

ДУНАВСКА РИБЕНА ЧОРБА

Продукти: 500 г речна риба; 2 глави (100 г) кромид лук; 1 бр. лимон; магданоз; черен пипер; сол.

Приготвяне: Рибата се почиства и

се измива добре под течаща вода, залива се със 7-8 ч.ч. студена подсолена вода и се вари в продължение на 20 минути заедно с изчистения и нарязан на половинки глави лук. Изважда се с решетката лъжица и се нарязва на парченца, пуска се в прецедения бульон, без да се разбърква, за да не се раздробят, и се вари още 15-20 минути. Готовата чорба се поднася поръсена с черен пипер и ситно нарязан магданоз. Отделно в чиния се предлагат резенчетата от лимона.

ЧОРБА ОТ ШАРАН

Продукти: 1 шаран (1 и 1/2 кг); 200 г стерилизирани домати; 2 червени чушки; 2 глави лук; 1 дафинов лист; 5-6 с. л. олио; 1 ч. л. червен пипер; 1 с. л. брашно; 1-2 лютти чушки по желание; сол на вкус; 1/2 връзка магданоз.

Приготвяне: Шаранът се почиства от люспите и вътрешностите. Слага се в тенджерата и се залива с 2 л студена вода. Посолява се и се вари 20 минути на тих огън заедно с нарязаните на едро глава лук и магданоз.

Сварената риба се почиства от костите. Бульонът се прецежда и запазва. Стъблата на магданоза се нарязват надребно, червените чушки - на кубчета.

В олиото за минута се запържва нарязаният на дребно лук, поръсва се с червен пипер и брашно и се налива бульонът. Добавят се домати, дафиновият лист, лютите чушки, нарязаните стъбла на магданоза, червените чушки. Вари се 15 минути, слага се рибното месо и варенето продължава още 5 минути. Накрая чорбата се поръсва със ситно нарязан магданоз.

Хумор

НАПРАВИЛИ СИ СМЕТКАТА

Двама приятели отиват на риба. Купуват си въдци, столчета, лодка, непромокаеми облекла, та дори и каравана. За тяхно най-голямо съжаление успяват да хванат само една малка рибка. Ядосан, единият се развиква:

- Тая рибка ни излезе петнайсет хиляди долара!

Другият се опитва да го успокои:

- А представяш ли си, ако бяхме хванали още една!

ХИПЕРТОНИК БРАКОНИЕР

На преглед при лекаря:

- Имате високо кръвно.

- Това е защото много ходя за риба...

- Как така? Риболовът би трябвало да успокоява?

- Ама аз ходя на забранено място.

РИБА НА РЕЛАКС

Ранна утрин. На брега на реката мъж лови риба. До него се приближава друг и пита:

- Как е водата?

- Чудесна, рибата изобило не иска да излиза от нея...

Губивреме

НАШ ГРАД ЗАХАРНО ИЗДЕЛИЕ	ТЪРЖЕСТВЕНИ СТИХОТВОРЕНИЯ ГРЪЦКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	КАНАДСКИ КИНОРЕЖИСЬОР-"ТИТАНИК"	ДИМООТВОД	ПОДКВАСА МЪЖКА РОЖБА	МЕДИЦИНСКИ РАБОТНИК	ЧИСЛО	ПЛАНИНСКА ВЪРБА
ПРЕДШЕСТВЕНИК НА РИОКОЗ БЪРЗ ТАНЦ		БАЛСАМИРАН ТРУП ЗИД	ГРАД В ЯПОНИЯ АПАРАТ		БЪЛГАРСКИ ПИАНИСТ НАШ ВОКАЛЕН ДУЕТ	БОЕН ГАЗ АРАБСКА ДЪРЖАВА	
ЛИЦЕ, ОТГЛЕЖДАЩО КОНЕ	ВРЕДНО РАСТЕНИЕ САЖДИ	АМЕРИКАНСКИ ПОП-ПЕВЕЦ ВИД ИГРА НА КАРТИ		ИНДУСКИ СТРУНЕН ИНСТРУМЕНТ ЗАВОЙ С НАКЛОН	ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА РУСКИ ПОЛИТОЛОГ		ИЗНУДВАНЕ САЙВАНТ
ШУПЛЕСТА ВАРОВИТА СКАЛА	ПСЕВД. НА ДИМИТЪР ПОЛЯНОВ СЪПРУГАТА НА ЦАР КАЛОЯН		ДОЛНИЯТ ОТВОР НА СТОМАХА АМЕРИКАНСКА ПЪСТЪР-ВОВА РИБА	БИВШ ФИНЛАНДСКИ РАЛИ ПИЛОТ КРИЛАТ КОНВДЪХНОВИТЕЛ НА ПОЕТИ /ГРЪЦ.МИТ./		РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ РАДИОЛОКАТОР	
ВОЙНА /СТАРИНОСЛАВ./ ДЪЛБОКО МЯСТО В РЕКА		БИЛКА ЗА ЧАЙ УКРАИНСКИ МЕТАЛУРГ	една от аМИНОКИСЕЛИНИТЕ БЪЛГ.САТИРИК-"ЛЮТИ ЧУШКИ"		ПАРАГВАЙСКИ ЧАЙ НАПОИТЕЛНО СЪОРЪЖЕНИЕ	СИЛЕН ПЛАЧ ДВИГАТЕЛ	
РУСКИ ОФИЦЕР ЗАГИНАЛ ПРИ ЗАЩИТАТА НА САМАРСКОТО ЗНАМА	ДРЕВНО-ГРЪЦКИ ФИЛОСОФ УКРАИНСКО-ЛИТОВСКИ ФИЛОЛОГ	ВИД ПЪТНА НАСТИЛКА ПРОВИНЦИЯ В АВСТРИЯ		ГРАД В РОДОПИТЕ СВЕТЛИНЕН ПЪТЕПОКАЗАЛЕЦ НА МПС	ШИФЪР АЛГЕБРИЧЕН ДВУЧЛЕН		ПСЕВДОНИМ НА ГЕОРГИ КАРАСЛАВОВ БАГАЖ
БЛАГОРОДНИЧЕСКА ТИТЛА	БРАТ НА ЦАР САМУИЛ ПЛОЩАДКА В ЦИРК /МН.Ч./		СРЪБСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА АМЕРИКАНСКИ ТВ СЕРИАЛ	НАСЛЕДСТВЕНО ИМУЩЕСТВО БАЩАТА НА ИКАР /ГРЪЦ.МИТ./		ГРАД В ИТАЛИЯ БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА БФС	
ШОТЛАНДСКИ ТАНЦ ВЛАКНОДАЙНО РАСТЕНИЕ		ГОСПОЖА ХОТЕЛ В БАНСКО	БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА ФРАНЦИЯ ПРИЕМ НА ГОСТИ ПРЕДИ ОБЯД		УНГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ БЪЛГАРСКИ ФУТБОЛЕН МЕНИДЖЪР		
ВЕЧНОЗЕЛЕНО ДЪРВО	СИНТЕТИЧЕН УСТОЙЧИВ "КАМЪК" ПОРОДА ДРЕВНИ КОНЕ	ЕКЗЕКУТОР БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА ЕГИПЕТ		НАЙ-ВИСОК МЪЖКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАС СТРАТЕГИЧЕСКА ВИСОЧИНА	РЕКА, ИЗВИРАЩА ОТ КАРПАТИТЕ ХОТЕЛ В РАВДА	НЕМСКИ КОМПОЗИТОР ПАРТИЯ В АНГЛИЯ	ЗАГАДКА, ЕНИГМА ПАРИЧЕН ИЗРАЗ НА СТОКА
КИНОСАЛОНИ	ВЪРХОВЕН СКАНДИНАВСКИ БОГ ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ		БУРЕН ПОЛЪХ НА ВЯТЪР НОТА	СЕЛО В ЯМБОЛСКО ПОДАВАНЕ НА ТОПКА НА СЪИГРАЧ		ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ ОТРИЦАНИЕ	
ТАКСА ЗА СТОКИ ПРЕЗ ГРАНИЦАТА		ВКАМЕНЕНО СМОЛИСТО ДЪРВО	КАРТИ ЗА ИГРА		УКРАИНСКИ ЧЕРНОМОРСКИ ГРАД	ГЕРОИНЯ В РОМАНА "ИНДИАНА" ОТ Ж.САНД	

РЕЧНИК: "Бенито", Патон, Салин, Сивен, Ситал.

СТОЯН СТОЯНОВ

Спорт

И двата отбора са изправени до стената, заяви прочутият германец

Селекционерът на Швейцария Отмар Хитцфелд е уверен, че тимът му ще си тръгне с 3 т. от евроквалификацията с България. Мачът от група G е довечера от 18.45 ч. на Националния стадион "Васил Левски" и ще бъде излъчен по БНТ 1. Двубоят е ключов и за двата тима, защото са с по 3 т. след 3 мача, но загубилият днес отпада от сметките за Евро 2012 г. И двата отбора са водени от гер-

Снимка БГНЕС

И двата състава са изправени до стената, но ние сме дошли да спечелим, закани се селекционерът на Швейцария Отмар Хитцфелд

Хитцфелд иска 3 точки днес

Марин МИЛАШКИ

манци. Генерала познава добре опонента си Лотар Матеус, на когото бе треньор в Байерн Мюнхен. 62-годишният специалист е наясно, че сънародникът му ще заложил в ариегарда на Иван Иванов, Станислав Манолов, Петър Занев и Николай Бодуров. Хитцфелд определи липсата на наказанието Мартин Петров като плюс за гостуващия тим. Той изтъкна, че

ГРУПАТА НА ШВЕЙЦАРИЯ:

Джони Леони (ФК Цюрих), Джермано Вайлати (Санкт Гален), Марко Вьолфли и Франсоа Афолтер (Йънг Бойс), Стефан Грихтинг (Оксер, Фр), Стефан Лихтцайнер (Лацио, Ит), Стив Фон Берген (Чезена, Ит), Рето Циглер (Сампдория, Ит), Валон Бехрами (Фиорентина, Ит), Блерим Джемали (Парма, Ит), Желсон Фернандеш (Киево, Ит), Гьокан Инлер (Удинезе, Ит), Ксавие Маргаирас (ФК Цюрих), Пирмин Швиглер (Айнтрахт Фр, Гер), Валентин Щокер (Базел), Хакан Якин (Люцерн), Ерен Дердийок (Лeverкузен, Гер), Александър Фрай (Базел), Марко Шрелер (Базел), Марко Гавранович (Шалке 04, Гер)

ще бъде обърнато сериозно внимание на капитана Стилиан Петров, който ще изиграе мач 100 за домакините.

"Мачът е специален, защото ще се изправя срещу Матеус. Той е успял футболист и добър треньор. Ние обаче имаме достатъчно сили, за да победим. България е силен, техничен и компактен отбор. Няма значение кой ще играе, защото всички са добри играчи. В историята швейцарският отбор се е доказвал, че може да се завръща. Отборът може да покаже психическа сила. Не е важно как треньорът се представя на скамейката, важното е как футболистите играят на терена", каза Хитцфелд.

"Очаква ни труден мач, при негативен резултат и двата отбора губим шансове. Най-важното е, че такива срещи имат огромно значение за националния отбор, помагат за духа на тима и показват колко сме добри наистина. И двамата треньори са известни, допринесли са много за футбола. Жалко, че Матеус не е работил в Бундеслигата, заслужава го", заяви капитанът на "кръстоносците" Александър Фрай.

Матеус знаел сенките на Швейцария

Селекционерът на България Лотар Матеус заяви, че знае слабите страни на утрянския съперник на нашите - Швейцария. "Всяко слънце си има и сянка. Знаем къде е сянката на швейцарците. През последните дни усещам една много добра атмосфера в отбора. Сигурен съм, че моите футболисти ще се мобилизират докрай за трите точки от мача. Гледах 10 мача на съперника и го намирам за един силен отбор. Срещата не е между Хитцфелд и Матеус, а между България и Швейцария. Важното е единствено победата. Имам идея за титулярния състав, но

ще видя след последната тренировка, защото има двама-трима играчи с проблеми и ще говоря за тях с медицинския щаб", каза германската легенда. Според него България е по-скоро аутсайдер срещу Швейцария в решителната квалификация в София. "Казвам това, поради факта, че играчите на Швейцария се състезават в топ първенствата на Европа и притежават по-голям международен опит от моите. Познаваме добре съперника, знаем, че ще е много труден мач и ще съм много радостен, ако вкараме един гол повече от тях", категоричен бе Лотар Матеус.

www.duma.bg

злегайте

ДНЕС
ФУТБОЛ
EURO 2012
POLAND - UKRAINE

ПО БНТ 1

17.00 Уелс - Англия
18.45 България - Швейцария
ПО НОВА СПОРТ

21.00 Германия - Казахстан
ПО КАНАЛ 3

БАСКЕТБОЛ

19.00 Балкан - Ямбол

ПО РИНГ

ВОЛЕЙБОЛ

ШАМПИОНСКА ЛИГА (МЪЖЕ), ПОЛУФИНАЛИ

16.00 Ястрежембски Венгел - Тренто

19.00 Динамо М - Зенит Казан

ПО ЕВРОСПОРТ

КОЛОЕЗДЕНЕ

10.30 и 14.45 СП на писта

КЪРАИНГ

12.00 СП (жени)

ГРЕБАНЕ

19.00 Кембридж - Оксфорд

ПО ЕВРОСПОРТ 2

АМЕРИКАНСКИ

ФУТБОЛ

17.00 Спокейн Шок - Айова Барнстормърс

УТРЕ

ПО ДИЕМА

ФУТБОЛ

16.00 Бразилия - Шотландия

ПО РИНГ

ВОЛЕЙБОЛ

ШАМПИОНСКА ЛИГА (МЪЖЕ)

16.00 ч. Мач за 3-о място

19.00 Финал

ПО ЕВРОСПОРТ

ФУТБОЛ

12.30 Обзор на евроквалификациите

КОЛОЕЗДЕНЕ

10.30, 16.14 и 17.15 СП на писта

ТЕНИС

22.00 Турнир на WTA в Маями

ПО ЕВРОСПОРТ 2

КЪРАИНГ

11.00 СП (жени), финал за 3-о място

19.45 Финал (по Евроспорт)

БИАТЛОН

18.30 Световно

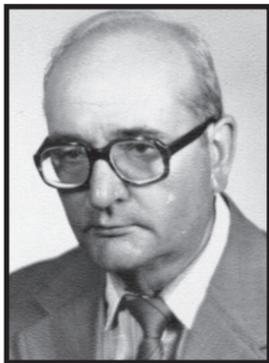
прегизвикателство

Справочник

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ПЕТНАДЕСЕТ ГОДИНИ
от смъртта на

о.з.полковник
доктор
АЛЕКСАНДЪР
ВЛАДИМИРОВ
МАНОВ

Нека си спомним за човека,
който през
целия си живот беше
благороден, честен,
отдаден на работата
и семейството си.
До последния си дъх остана
посветен на
социалистическите идеи.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

НА 26.03.2011 Г. СЕ НАВЪРШВА
1 ГОДИНА БЕЗ

ХРИСТО
АТАНАСОВ
ШИВАЧЕВ
(ЖИВКО)

о.з. полковник от
БНА, партизанин
от отряд
„Хаджи Димитър“

ПОКЛОН ПРЕД
ЕДИН ДОСТОЙНО
ИЗЖИВЯН ЖИВОТ!

От семейството

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централна: 9154-411
ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централна: 9226-000
СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22 24-часов прием на пациенти
СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА
МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195
ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ
ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ
ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17,
регистратура 92 104 70
I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31
МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централна: 9432-170

Спорт

Жекова пак №1 в Ароса

Българката остана втора за СК по сноубордкрос

Александра Жекова спечели втора поредна победа за Световната купа по сноуборд. 23-годишната Жекова финишира първа във финала на дисциплината сноубордкрос в Ароса, Швейцария, и за девети път заслужи място на подиума в 78-ото си състезание. Тя изпревари във финала трикратната световна шампионка Линдзи Джакобелис (САЩ). Трета пресече финала Нели Моен Локо (Франция). Жекова завърши сезона като водачка в световната ранглиста в дисциплината, макар че остана на второ място в крайното класиране за малката Световна купа в бордъркроса след Доминик Малте (Канада). Тя се нареди 8-а в последния старт, но завърши кампанията с 4800 т. Жекова събра 4040 т., а трета завърши Джакобелис с 3610 т. В генералното класиране за

Александра Жекова се спуска по пътя към втората победа за Световната купа на сноубордкрос в Ароса, Швейцария

Световната купа с актива от 4040 т. Жекова се изкачи на четвърто място. Екатерина Тудегешева (Русия) остана недостижима на върха с 6000 т.

пред последния старт за сезона утре в паралелния гигантски слалом. Малте е втора с 4800 т., пред Френци Мергерт-Коли (Швейцария) с 4050

точки. За да бъде щастие то на Жекова пълно, любимият ѝ Алекс Пулин (Австралия) спечели бордеркроса при мъжете.

Найденова на полуфинал в Ранкагуа

Александрина Найденова се класира на полуфиналите на турнира по тенис на червени кортове в чилийския град Ранкагуа (\$10 000). Тя отстрани водачката в схемата Мария-Фернанда Алвеш (Браз) с 6:2, 7:5. С успеха 19-годишната българка заработи 6 т. за класацията на WTA и \$490. В спор за място на финала Найденова игра снощи срещу поставената под щъз представителка на домакините Андреа Бенвенуто.

Националната на България за "Фед кълп" Елица Костова пък достигна 1/4-финал на турнира на твърди кортове в Бат, Англия (\$25 000) след успех във II кръг над Катаржина Пи-

тер (Пол) с 6:1, 6:7(10), 6:2. 20-годишната българка заработи 14 т. за класацията на WTA и \$686. За място на полуфиналите Костова игра късно снощи с квалификантката Мелани Саут (Вбр), достигала до щъз в света през февруари 2009 г.

Гришо губи в Маями

Най-добрият български тенисист Григор Димитров отпадна в I кръг на турнира от сериите "Мастърс" в Маями (награден фонд \$3 645 000). 19-годишният хасковлия отстъпи на украинеца Сергей Стаховски с 2:6, 4:6 и преустанови участието си в турнира след 2 победи в квалификациите, включително и над олимпийския шампион от Атина 2004 Николас Масу (Чили). Гришо не успя да играе равностойно срещу украинеца, който е 36-и в световната

ранглиста. Срещата не започна никак добре за българина, който така и не можа да намери първия си сервиз до края на мача. Гришо допусна Стаховски на 2 пъти да пробие подаването му и логично загуби първия сет с 2:6. Във втория сет хасковлията допусна двойна грешка и пробив за 1:3, но веднага го върна и успя да изравни. 3:3. При 5:4 за украинеца Григор сервираше за оставане в мача, но началният удар отново му изневери и той допусна нов 4-и и последен пробив, а с това и загуба в мача.

Димитров си тръгва от Маями със \$7115 от наградния фонд и 26 т. за ранглистата на АТР, които ще го изкачат на 69-о място. Той е заявил участие другата седмица в турнир от сериите "Чалънджър" в Богота, Колумбия, с награден фонд \$35 000. През април Гришо ще играе последователно на 3 силни турнира от календара на АТР - в Хюстън, Барселона и Мюнхен.

Славия бие с 2:1 Левски в контрола

Славия победи Левски с 2:1 в контролна среща, играна на стадиона в столичния квартал "Овча купел" в паузата на шампионата, заради европейската квалификация с Швейцария.

Успех на "белите" донесе юношата на Левски Виктор Генев (85). Защитникът засече с глава центриране от корнер на друг "син" юноша Иван Цачев. Бразилецът Жосиас Басо (17) откри след отлично центриране от пряк свободен удар на Илия Илиев. "Сините" се опитаха да изравнят, но Жанвион Юлу-Матондо и Христо Йовов не успяха да вкарат от добри позиции. През втората част старши треньорите на съперниците сменяха почти всички титуляри. Влезлият като резерва Даниел Младенов (80), успя да преодолее вратаря на домакините и изравни, но за кратко.

След като "белите" поведоха, Левски стигна до 3 чисти положения. Тонев пропусна сам срещу вратаря в първата ситуация, а при втория опит удари напречната греда. Даниел Младенов пък не успя да вкара отбитата топ-

ка. За "белите" неуспешен дебют записа 20-годишният Хачем Слимани. Бившият френски юношески национал, играл във втория тим на ПСЖ, беше пуснат на почивката, но само след 13 минути старши треньорът Емил Велев го

смени с юношата Стоян Предев. "Французинът се чувстваше уморен след пътуването и го предупредих, че ще го извадя, ако видя, че не е в кондиция. Сигурно ще си тръгне, но не знам кога", обясни след мача Кокала.

Капитанът на Славия Диян Молдованов е надскочил Исмаил Иса от Левски в контролата, спечелена с 2:1 от "белите"

МЛАДЕЖИТЕ ПАДАТ С 1:4 В СЪРБИЯ

Младежкият национален отбор по футбол загуби тежко с 1:4 при гостуването си на Сърбия в приятелски мач в Индия. Дарко Лазович (4) откри с шут от границата на наказателното поле. Момчил Цветанов (11) изравни на празна врата, след като Александър Тонев напредна отбясно, прекара топката между вратаря и защитник на домакините и му я поднесе като на тепсия. В 25-ата минута Георги Терзиев направи ужасяваща грешка, което даде възможност на сърбите да поведат. Защитникът на Черноморец опита да гърдира една топка в наказателното поле, нападател на домакините му я взе, подаде на Лазович, който вкара втория си гол. Стефан Щчепович (31) и Саша Маркович (76) оформиха разгром на българите.

www.duma.bg

кратки

Фенове наблюдават финландския пилот Мико Хирвонен с Форд Фиеста по време на първия етап от рали Португалия, III кръг от световния шампионат

ЛУКойл се резули в Пraveц

Шампионът на България ЛУКойл Академик загуби с 61:75 (11:16, 12:21, 21:14, 17:24) във втория мач със словенския първенец КРКА Ново Место след трагична игра във втория четвъртфинал на турнира "Еврочалъндж". "Студентите" показаха нетипично слаба игра и подцениха класния си съперник, когато 2 дни по-рано победиха като гости със 78:72, и не можаха да си осигурят класиране за финалната четворка на турнира. Решителният трети мач е на 30 март отново в Ново Место.

Джакпотите се натрупват

Джакпот от 2 160 000 лева ще се натрупа за утре във II теглене на играта 6/49 в 24-тия тираж, съобщиха от БСТ. Оцеля и джакпотът в I теглене на същата игра и се очаква той да достигне близо 200 000 лева. Комбинациите в I и II теглене останаха неуцелени от участниците. Така близо 300 000 лева ще се натрупат в тази игра за неделния тираж. БСТ припомня, че 24-и тираж е третият специален за 2011 година. Залогът за една комбинация ще бъде 1.20 лв. Част от постъпленията за неделя ще бъдат инвестирани в изграждането на нова спортна площадка в Русе, чиято първа копка ще направят днес спортният министър Свилен Нейков, председателят на Управителния съвет на БСТ Иво Тонев и изпълнителният директор на БСТ Дамян Дамянов.

ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ 23 НА ТОТО 2

6 ОТ 49

I теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 10 по 3801,00 лв.
III гр. (4) 671 по 56,60 лв.
IV гр. (3) 16 115 по 3,30 лв.
ДЖАКПОТ: 16 1801,02 лв.

II теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 1 920 614,96 лв.

6 ОТ 42

I теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 931,80 лв.
III гр. (4) 700 по 14,60 лв.
IV гр. (3) 9824 по 1,50 лв.
ДЖАКПОТ: 163 548,63 лв.

II теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 15 по 1093,30 лв.
ДЖАКПОТ: 77 055,46 лв.

5 ОТ 35

I теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (5) няма
II гр. (4) 187 по 134,60 лв.
III гр. (3) 6995 по 4,40 лв.
II теглене ПЕЧАЛБИ:
I гр. (5) 4 по 4196,00 лв.
II гр. (4) 171 по 98,20 лв.
III гр. (3) 6510 по 3,40 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

ПЕЧАЛБИ:
I гр. (3) 21 по 660,00 лв.
II гр. (2) 3337 по 4,20 лв.
ДЖАКПОТ:
I-ва гр. 0,00 лв.
II-ра гр. 0,00 лв.

Формула 1

40 ДУМА
СЪБОТА 26 МАРТ 2011

www.duma.bg

5-има шампиони в 62-рия сезон

4-има дебютанти стартират утре за Гран при на Австралия

Най-голямото автомобилно състезание на планетата - Формула 1, започва утре 62-рия си сезон. Стартът за Гран при на Австралия на пистата "Албърт парк" в Мелбърн събира рекорден брой световни шампиони - петима. В преследване на титлата през 2011 г. газта ще натискат 7-кратният световен шампион Михаел Шумахер (Гер), двукратният Фернандо Алонсо (Исп) и еднократните Дженсън Бътън и Люис Хамилтън (Вбр) и Себастиан Фетел (Гер). Миналия сезон Фетел стана най-младият световен шампион в историята на Формула 1, като измъкна титлата в последния старт за Гран при на Бразилия под носа на чувстващия се триумфатор Алонсо, който сега е двойно амбициран да си от-

сти. За останалите също е въпрос на чест да се завърнат на първата позиция, но, както каза Шуми, "който иска да е шампион, трябва да победи Ред Бул". Сезонът беше предвидено да започне със старта за Гран при на Бахрейн преди 2 седмици, но той беше отменен заради напрегнатата политическа обстановка на островното кралство в Персийския залив. За сезона са предвидени рекордните 20 старта, като към традиционните писти е прибавено и трасето "Джейли" край Ню Делхи за Голямата награда на Индия. 4-ма са дебютантите в надпреварата - Пастор Малдонадо (Венецуела) в "Уилямс", Пол ди Реста (Шотландия) във "Форс Индия", Серджо Перес (Мексико) и Жером Д'Амброзио (Белгия) в "Маруся Върджин".

Календар 2011

кръг	дата	държава	писта
март			
1	27	Австралия	"Албърт парк", Мелбърн
април			
2	10	Малайзия	"Сепанг", Куала Лумпур
3	17	Китай	"Шанхай"
май			
4	8	Турция	"Истанбул парк"
5	22	Испания	"Каталуния", Барселона
6	29	Монако	Монте Карло
юни			
7	12	Канада	"Жил Вилньов", Монреал
8	26	Европа	Валенсия
юли			
9	10	Великобритания	"Силвърстоун"
10	24	Германия	"Нюрбургринг"
11	31	Унгария	"Хунгароринг", Будапеща
август			
12	28	Белгия	"Спа-Франкошан"
септември			
13	11	Италия	"Монца"
14	25	Сингапур	Сингапур
октомври			
15	9	Япония	"Сузука"
16	16	Република Корея	"Ионгам"
17	30	Индия	"Джейли", Ню Делхи
ноември			
18	13	Абу Даби	"Яс Марина"
19	27	Бразилия	"Интерлагос", Сао Пауло
		Бахрейн	"Сапир", Манама *

* Датата на състезанието за Гран при на Бахрейн ще бъде определен до края на май. Стартът беше предвиден за 13 март, но бе отложен заради политическата обстановка в островното кралство в Персийския залив

Отбори и пилоти

Ред Бул

1. Себастиан Фетел (Гер)
Роден на 3 юли 1987 г. в Хепенхайм. Ръст 1,76 м, 62 кг
62 старта, 10 победи

Шампион за 2010 г. с 263 т. 3 отпадания: www.sebastianvettel.de

2. Марк Уебър (Авл)
Роден на 27 август 1976 г. в Куинбиън. Ръст 1,85 м, 76 кг
157 старта, 6 победи

2010 г. 3-и с 242 т. 2 отпадания www.markwebber.com

МакЛарън

3. Люис Хамилтън (Вбр)
Роден на 7 януари 1985 г. в Стивънхидж. Ръст 1,75, 66 кг. Световен шампион за 2008 г.
71 старта, 14 победи

2010 г. 4-и с 240 т. 4 отпадания www.lewishamilton.com

4. Дженсън Бътън (Вбр)
Роден на 19 януари 1980 г. във Фрум. Ръст 1,82 м, 72 кг. Световен шампион за 2009 г.
189 старта, 9 победи

2010 г. 5-и с 214 т. 2 отпадания www.jensonbutton.com

Страницата подготви Владимир НИКОЛОВ

Хитцфелд: Дошли сме за 3 т. в София

Стр. 38

ФОРМУЛА 1

ПО ТВ7

гнес от 8.00
квалификации
и утре от 9.00
старт за Гран при
на Австралия, 1 кръг за сезона

Ферари

5. Фернандо Алонсо (Исп)
Роден на 29 юли 1981 г. в Овиедо. Ръст 1,71 м, 68 кг. Световен шампион за 2005 и 2006 г.
157 старта, 26 победи
2010 г. 2-ри с 252 т. 2 отпадания
www.fernandoalonso.com

6. Фелипе Маса (Браз)
Роден на 25 април 1981 г. Ръст 1,66 м, 59 кг
133 старта, 11 победи
2010 г. 6-и със 144 т., 1 отпадане
www.felipemassa.com

Мерцедес

7. Михаел Шумахер (Гер)
Роден на 3 януари 1969 г. Ръст 1,74 м, 68 кг. 7-кратен световен шампион (1994, 1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004) 267 старта, 91 победи
2010 г. 9-и със 72 т. 2 отпадания
michael-schumacher.de

8. Нико Розберг (Гер)
Роден на 27 юни 1985 г. във Висбаден. Ръст 1,78 м, 67 кг
89 старта, 0 победи
2010 г. 7-и със 142 т., отпадания 3
www.nicorosberg.com

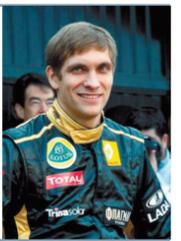

Рено

9. Ник Хайдфелд (Гер)
Роден на 10 май 1977 г. в Мьонхенгладбах. Ръст 1,65 м, 61 кг
2010 г. 18-и с 6 т. 1 отпадане
www.nickheidfeld.com

10. Виталий Петров (Рус)
Роден на 8 септември 1984 г. във Виборг. Ръст 1,85 м, 72 кг
19 старта, 0 победи
2010 г. 13-и с 27 т., 6 отпадания
vitalypetrov.ru/en

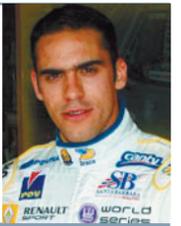

Уилямс

11. Рубенс Барикело (Браз)
Роден на 23 май 1972 г. в Сан Пауло. Ръст 1,72 м, 77 кг
303 старта, 11 победи
2010 г. 10-и с 47 т., 2 отпадания
www.barrichello.com.br/en

12. Пастор Малдонадо (Вен)
Роден на 9 март 1985 г. в Маракай. Ръст 1,73 м, 66 кг
Шампион на GP2 през 2010 г.
дебютант
www.pastormaldonado.com

Форс Индия

13. Адриан Зутил (Гер)
Роден на 11 януари 1983 г. в Шарнберг. Ръст 1,84 м, 75 кг
2010 г. 11-и с 47 т., 4 отпадания
www.adriansutil.com

14. Пол ди Реста (Вбр)
Роден на 16 април 1986 г. Ръст 1,85 м, 74 кг
Шампион в DTM за 2010 г.
дебютант
www.pauldiresta.com

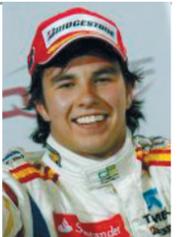

Заубер

15. Камуи Кобаяши (Яп)
Роден на 13 септември 1985 г. в Амагасаки. Ръст 1,70 м, 63 кг
21 старта, 0 победи
2010 г. 12-и, 32 т.
www.kamuikobayashi.com

16. Серджо Перес (Мекс)
Ръст 1,72 м, 62 кг
Вицешампион в GP2 през 2010 г.
дебютант
sergioperezf1.com/en

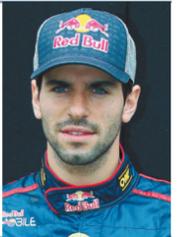

Торо Росо

17. Себастиан Буеми (Швейц)
Роден на 31 октомври 1988 г. в Егл. Ръст 1,72 м, 55 кг
36 старта, 0 победи
2010 г. 16-и с 8 т., 6 отпадания
www.buemi.ch

18. Хайме Алгерсуари (Исп)
Роден на 23 март 1990 г. в Барселона, ръст 1,81 м, 66 кг
27 старта, 0 победи
2010 г. 19-и с 5 т. 2 отпадания
www.jalguersuari.com

Лотус

19. Ярно Трули (Ит)
Роден на 13 юли 1974 г. в Пескара. Ръст 1,73, 60 кг
234 старта, 1 победа
2010 г. 21-ви с 0 т. 9 отпадания
www.jarnotrulli.com

20. Хейки Ковалайнен (Фин)
Роден на 19 октомври 1981 г. в Суомсалми. Ръст 1,72 м, 66 кг
70 старта, 1 победа
2010 г. 20-и с 0 т. 6 отпадания
www.heikkikovalainen.net

Хиспания Рейсинг

21. Нараин Картикеян
Роден на 14 януари 1977 г. в Ченай. Ръст 1,87 м, 60 кг
19 старта, 0 победи
2010 г. не участва
www.narainracing.com

22. Витантонио Лиуци (Ит)
Роден на 6 август 1980 г. в Локоротондо. Ръст 1,72 м, 66 кг
63 старта, 0 победи
2010 г. 15-и с 21 т. 6 отпадания
www.liuzzi.com

Маруся Върджин

23. Тимо Глок (Гер)
Роден на 18 март 1982 г. в Линденфелс. Ръст 1,69 м, 64 кг
54 старта, 0 победи
2010 г. 25-и с 0 т.
www.timo-glock.de

24. Жером Д'Амброзио (Бел)
Роден на 27 декември 1985 г. в Етербек. Ръст 1,73 м, 62 кг
12-и в в GP2 през 2010 г. с 1 победа; **дебютант**
www.facebook.com/.../Jerome-dAmbrosio

